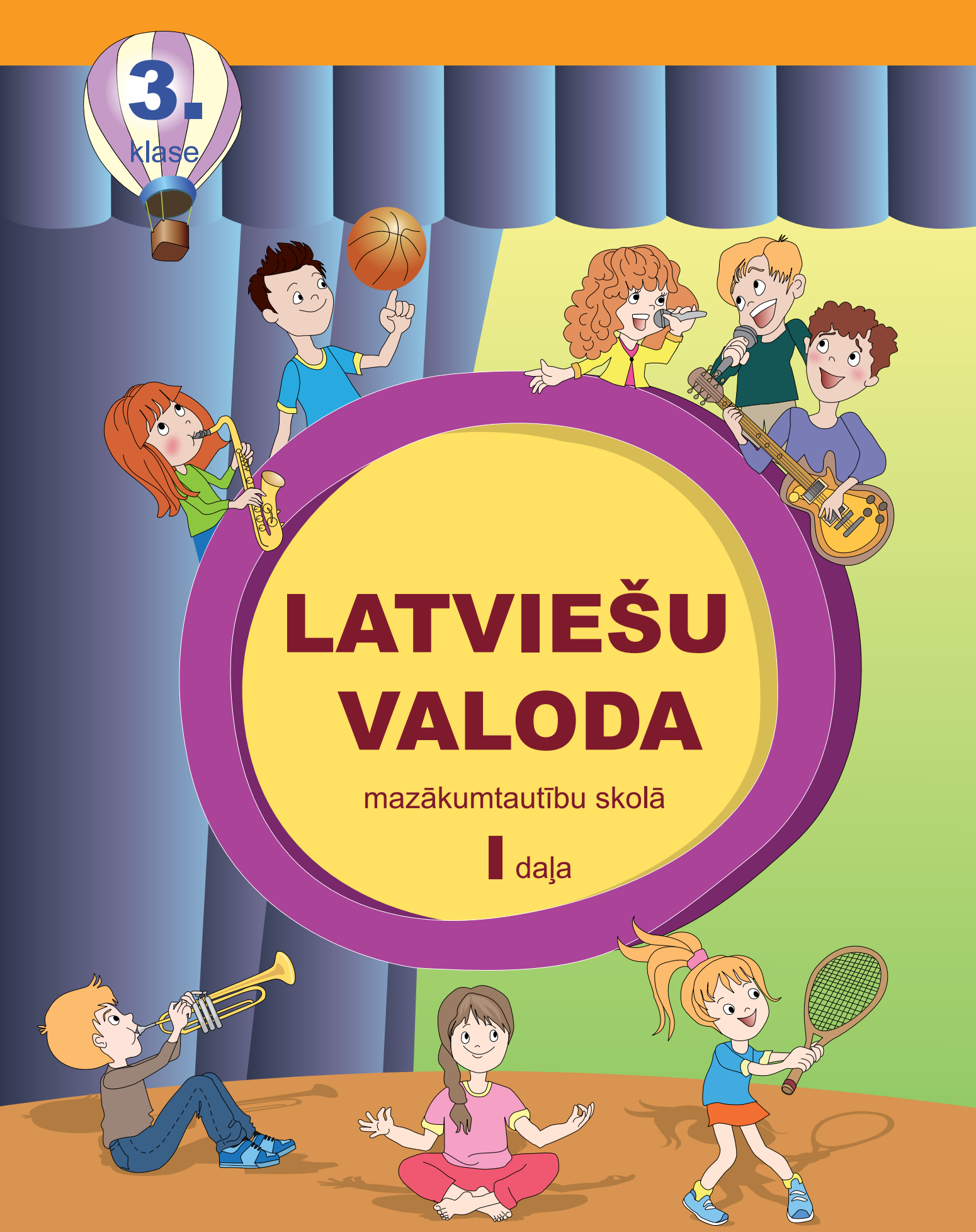
3. klase

LATVIEŠU VALODA

mazākumtautību skolā

I daļa

UDK 811.174`243(075.2)

An 750

Zenta Anspoka, Zaiga Dambe, Iveta Marševska

LATVIEŠU VALODA MAZĀKUMTAUTĪBU SKOLĀ

3. klase

Mācību grāmata. I daļa

Māksliniece *Anita Ozoliņa*

Projekta vadītāja *Vineta Vaivade*

Redaktore *Skaidrīte Ivanišaka*

Tehniskā redaktore *Ilga Klotiņa*

Korektore *Māra Liepa*

Darba autortiesības ir aizsargātas saskaņā ar LR likumu „Par autortiesībām un blakus tiesībām". Darba publicēšana jebkurā drukātā vai elektroniskā formā kopumā vai pa daļām, tā izdošana, izplatīšana plašsaziņas līdzekļos, kā arī kopēšana ir stingri aizliegta bez LVA rakstiskas piekrišanas.

© Latviešu valodas aģentūra, 2015, 2016, 2017

Iespiesta SIA "DARDEDZE HOLOGRĀFIJA"

ISBN 978-9984-829-21-0

IEVADS

Labdien, 3. klases skolēn!

Mēs, grāmatas autores, tiekamies ar Tevi jau trešo gadu un esam pārliecinātas, ka noteikti Tu jau ļoti labi runā latviski. Tas nekas, ja reizēm vēl pietrūkst kāda vārda vai arī aizmirstas kāda vārda galotne. Pats galvenais – Tu proti pastāstīt par piedzīvoto un pārdzīvoto latviski, Tu vari sarunāties ar saviem draugiem latviski, Tu lasi grāmatas latviešu valodā un proti uzrakstīt arī vēstuli draugam latviski.

Tāpat kā 1. un 2. klasē, arī 3. klases mācību grāmata ir sadalīta nodaļās, kuru temati un virsraksti Tev jau ir pazīstami. Tas ir darīts ar nolūku, lai, apgūstot valodu, Tu vari izmantot savas iepriekšējās zināšanas un pieredzi. Tāpēc reizēm Tev var likties, ka daudz ko jau zini un proti no tā, kas ir 3. klases grāmatā. Bet atceries, ka 3. klase ir ļoti nozīmīgs mācību posms, kurā jāapkopo viss, ko esi apguvis trijos gados! Tieši 3. klasē Tev vēl ir laiks noskaidrot, ko patiešām zini un kas vēl jāiemācās un jāpilnveido, lai arī 4. klasē būtu prieks mācīties latviešu valodu.

Lai trešais latviešu valodas mācību gads Tev ir interesants un aizraujošs! Mācies latviešu valodu un meklē atbalstu gan šajā grāmatā, gan pie skolotāja, gan pie saviem klasesbiedriem!

Autores

SATURA RĀDĪTĀJS

I DAĻA

Ievads 3

1. nodaļa. ESMU SKOLĒNS 7
1.1. Atgriežos skolā 8
1.2. Skaņu un krāsu pasaulē 16
1.3. Esmu pētnieks 26
1.4. Protu, protu... 32

2. nodaļa. ES NĀKU NO... 33
2.1. Ģimenes fotogrāfijas 34
2.2. Viens pats mājās 42
2.3. Pie galda 50
2.4. Protu, protu... 58

3. nodaļa. RUDENS DĀVANAS 59
3.1. Daba dziedē 60
3.2. Rudens tirgū 64
3.3. Zelta rudens 72
3.4. Protu, protu... 76

4. nodaļa. PAŅEMU PLAUKSTĀ UN APMĪĻOJU... 77
4.1. Latvija – Sprīdīša Laimīgā zeme 78
4.2. Latvijas dzimšanas diena 84
4.3. Latvijas kaimiņvalstis 88
4.4. Protu, protu... 94

5. nodaļa. BRĪNUMU LAIKS 95
5.1. Ziemassvētku dāvanas 96
5.2. Kā Ziemassvētkus svin citur 106
5.3. Ziemassvētku laikā 112
5.4. Protu, protu... 118

Vārdnīca 119

II DAĻA

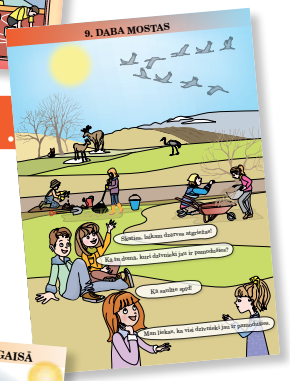
6. nodaļa. ZIEMAS PRIEKI . . . . . .
6.1. Ziema klāt…
6.2. Slidotavā
6.3. Kādā ziemas vakarā…
6.4. Protu, protu…

7. nodaļa. IEPIRKŠANĀS, APĢĒRBS UN MODE . . . .
7.1. Lūdzu, nopērc!
7.2. Parunāsim par modi!
7.3. Veicam projektu
7.4. Protu, protu…

8. nodaļa. EJAM UZ… . . . . . .
8.1. Uz kino
8.2. Uz muzeju
8.3. Uz sporta spēli
8.4. Protu, protu…

9. nodaļa. DABA MOSTAS . . . . . .
9.1. Dzīvnieki gaida pavasari
9.2. Atgriežamies Latvijā
9.3. Pavasara darbi dārzā
9.4. Protu, protu…

10. nodaļa. SVAIGĀ LAUKU GAISĀ . . . . . .
10.1. Ciemos pie dabas
10.2. Ap Jāņiem
10.3. Prom uz jūru
10.4. Protu, protu…

11. nodaļa. VAI ZINU? VAI PROTU? . . . . . .
11.1. Jā, zinu! Jā, protu!

Vārdnīca . . . . . .

Piktogrammas

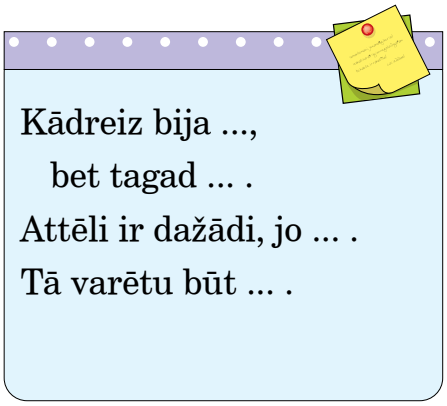
 Strādā pārī!

 Strādā grupā!

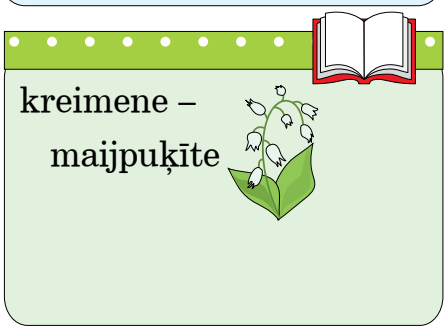
Ko darīt?	Ko darītu?
iet	ie**tu**
būt	bū**tu**
lasīt	lasī**tu**
braukt	brauk**tu**

Ievēro!

Kādreiz bija ...,
bet tagad ... .
Attēli ir dažādi, jo ... .
Tā varētu būt ... .

Izmanto!
Atkārto!

kreimene –
maijpuķīte

Vārdnīca

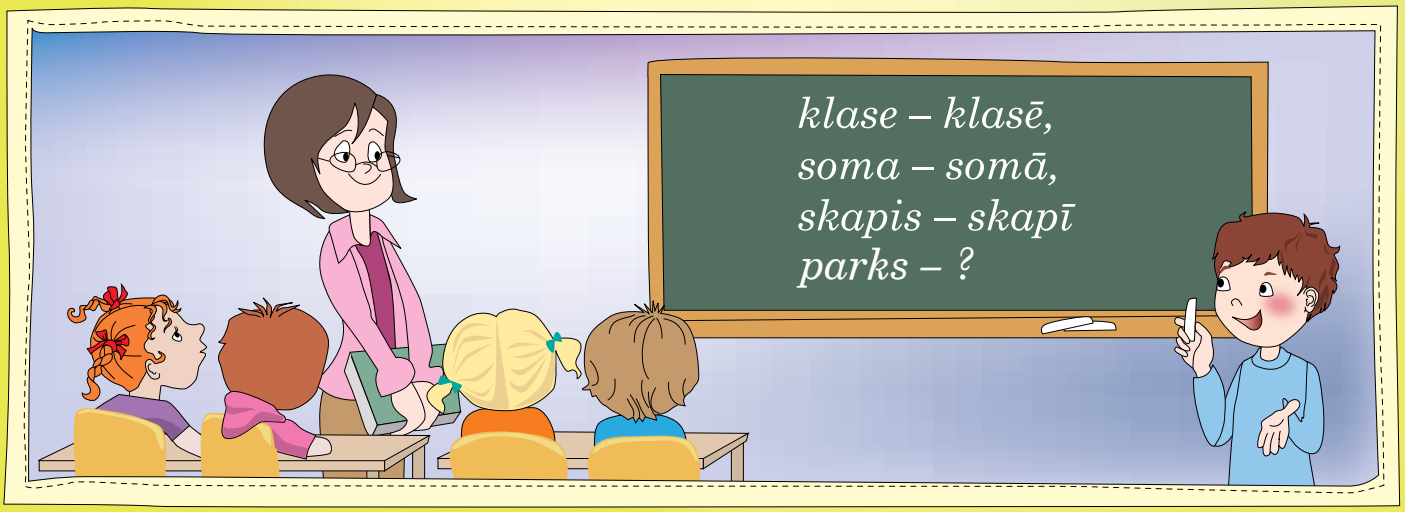
1. ESMU SKOLĒNS

1.1. ATGRIEŽOS SKOLĀ

1. uzdevums

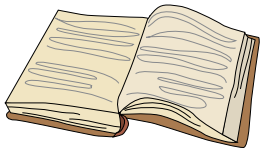
1.1. Mini mīklas!

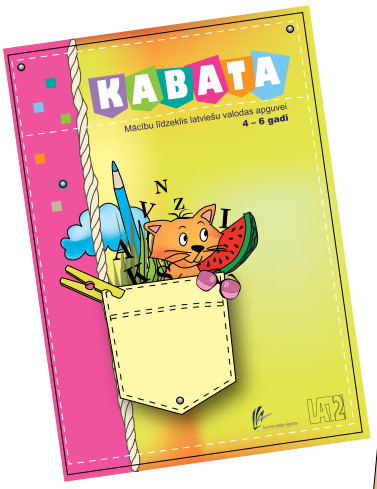
Lapas ir, koka nav.

Balts lauks, melna sēkla,

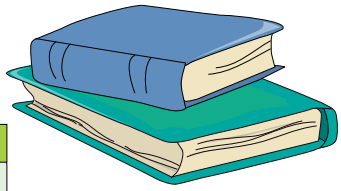
Kas to sēj, tas saprot.

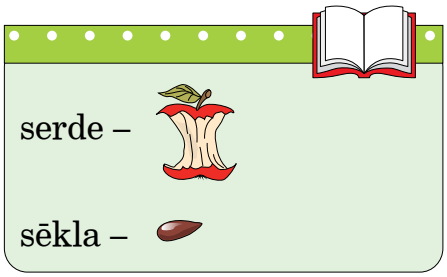
Kas tā ir?

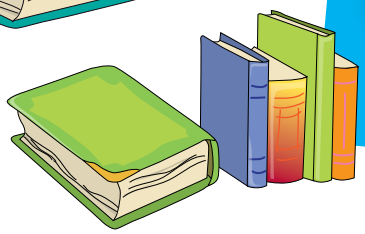

1.2. Uzzīmē mīklas atminējumu! Uzraksti sava mīļākā mācību priekšmeta nosaukumu!

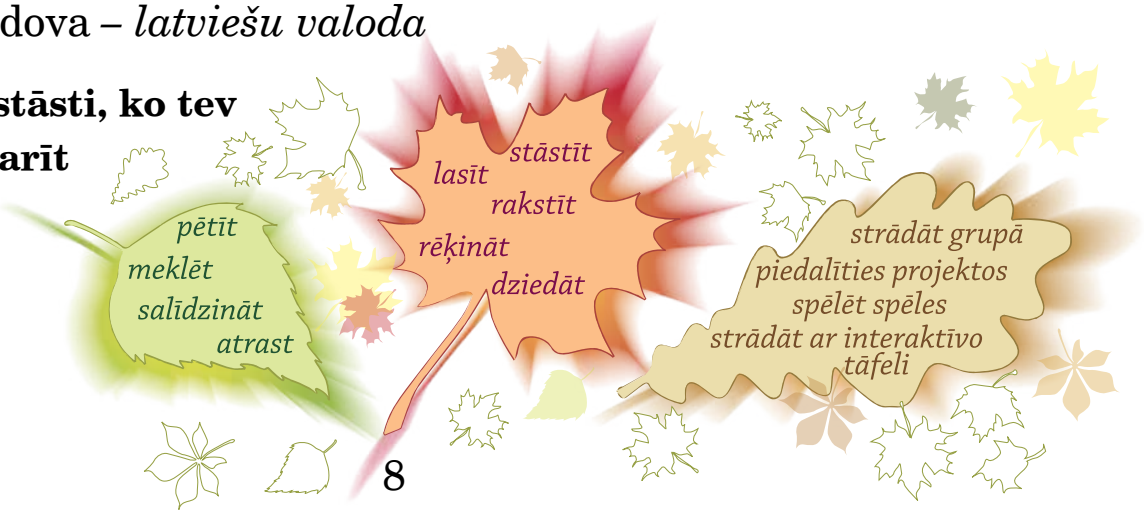
1.3. Atšifrē vārdus un vārdu savienojumus! Pasaki, kas tiem kopīgs!

~~šativelu ladova~~	āzuvilā slakām	kazimū
zibadasbasnī	ēkati	

P a r a u g s.

šativelu ladova – *latviešu valoda*

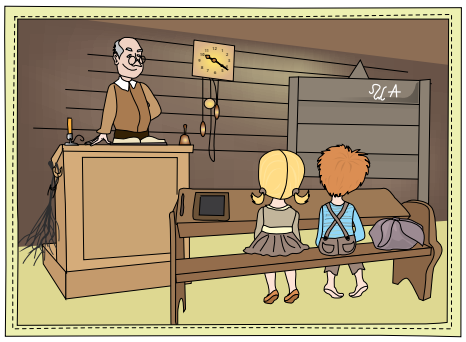
1.4. Lasi! Pastāsti, ko tev patika darīt latviešu valodas stundās 2. klasē!

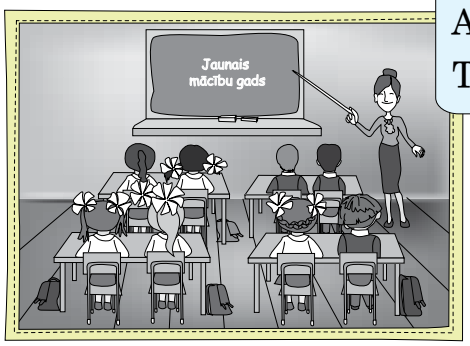

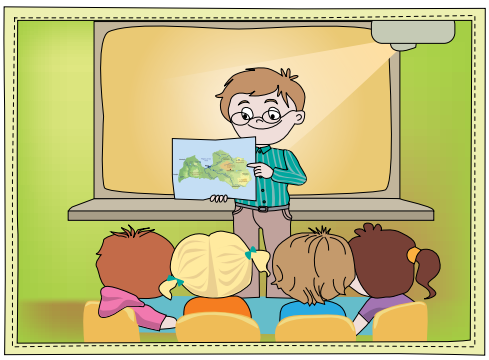
2. uzdevums

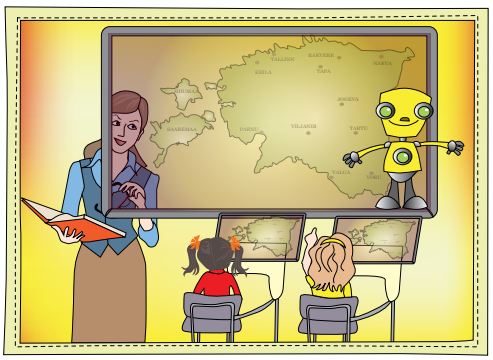
Kādreiz bija ...,
bet tagad ... .
Attēli ir dažādi, jo ... .
Tā varētu būt ... .

2.1. Aplūko attēlus un stāsti par tiem!

2.2. Izvēlies vienu attēlu! Uzraksti trīs jautājumus par to! Uzdod jautājumus saviem klasesbiedriem!

3. uzdevums

3.1. Aplūko attēlu! Lasi tekstu un atbildi uz meitenes jautājumu!

Latviešu valodas stundā visi bērni raksta par to, kas viņiem patika vasarā. Iveta raksta par ābolu lasīšanu. Arī pašlaik viņai somā ir divi āboli no vectēva dārza. Meitenes roka jau ieslīd somā, bet tad Iveta paskatās uz skolotāju. Arī skolotāja paskatās uz Ivetu.

Kad skolotāja pienāk pie Ivetas, meitene klusi jautā: „Skolotāj, vai es drīkstu apēst ābolu?”

„Nē, stundas laikā nedrīkst ēst,” skolotāja tikpat klusi atbild.

Iveta raksta tālāk un jautā sev: „Kāpēc stundas laikā nedrīkst ēst?”

3.2. Uzrakstiet noteikumus, kas jāievēro stundā! Pastāstiet par tiem cits citam! Izsakiet savas domas par dzirdētajiem noteikumiem!

4. uzdevums

4.1. Nosauc alfabētu! Nosauc patskaņus un līdzskaņus!

10. Gg 11. Ģģ 3. Bb 4. Cc 1. Aa 32. Zz 7. Ee 12. Hh 9. Ff 13. Ii 25. Rr 2. Āā 16. Kk 27. Šš 15. Jj 5. Čč 14. Īī 23. Oo 24. Pp 8. Ēē 29. Uu 6. Dd 17. Ķķ 30. Ūū 19. Ļļ 20. Mm 33. Žž 21. Nn 26. Ss 28. Tt 18. Ll 22. Ņņ 31. Vv

4.2. Uzraksti burtnīcā savu klasesbiedru vārdus alfabēta secībā!

Ar lielo sākuma burtu raksta

cilvēka vārdu un uzvārdu – **J**ana, **M**arks, **L**iene;

cilvēka uzvārdu – **L**iepiņa, **N**ikolajevs;

pilsētas nosaukumu – **L**iepāja, **R**ēzekne, **M**azsalaca;

ielas nosaukumu – **B**rīvības iela;

upes, ezera un jūras nosaukumu – **A**bava, **D**agdas ezers, **B**altijas jūra;

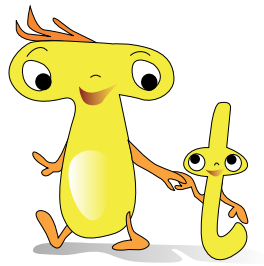
kalna nosaukumu – **G**aiziņkalns.

P a r a u g s.

Andris, Anna, Ādolfs, Boriss, ...

4.3. Uzraksti burtnīcā mācību priekšmetu nosaukumus alfabēta secībā!

5. uzdevums

5.1. Lasi! Nosauc vārdus, kuri jāraksta ar lielo sākuma burtu! Pārraksti burtnīcā tekstu bez kļūdām!

inga lande dzīvo iecavā netālu no iecavas upes. viņa mācās iecavas vidusskolas 3. klasē. skola atrodas liepu ielā. klasē ingai ir daudz draugu. viņas labāko draudzeni sauc marina. ingas un marinas vecvecāki dzīvo liepājā. viņu māja ir tuvu baltijas jūrai.

5.2. Pastāstiet viens otram, kur bijāt vasarā un ko redzējāt!

5.3. Nosauc vietas, kuras minēja klasesbiedrs! Raksti to nosaukumus!

5.4. Papildini teikumu!

Es gribētu aizbraukt uz ... .

Ko darīt?	**Ko darītu?**
iet	iet**tu**
būt	būt**u**
lasīt	lasīt**u**
braukt	brauk**tu**

6. uzdevums

6.1. Lasi! Veido teikumus pēc parauga!

P a r a u g s.

Es dziedu korī. – Es dziedātu korī, bet man ir maz brīva laika.

Oļegs spēlē basketbolu. – Oļegs ... basketbolu, bet viņš vēl ir mazs.

Anna lasa grāmatu. – Anna ... grāmatu, bet viņa vēl neprot lasīt.

Olga spēlē datorspēles. – Olga ... datorspēles, bet viņai jāpilda mājasdarbi.

Bērni iet uz kino. – Mēs ... uz kino, ja mums ... daudz brīva laika.

Miša raksta vēstuli draugam. – Miša ... vēstuli draugam, bet viņš vēl neprot rakstīt.

6.2. Pārrunājiet, kādas pārmaiņas jūs gribētu redzēt skolā šogad!

P a r a u g s.

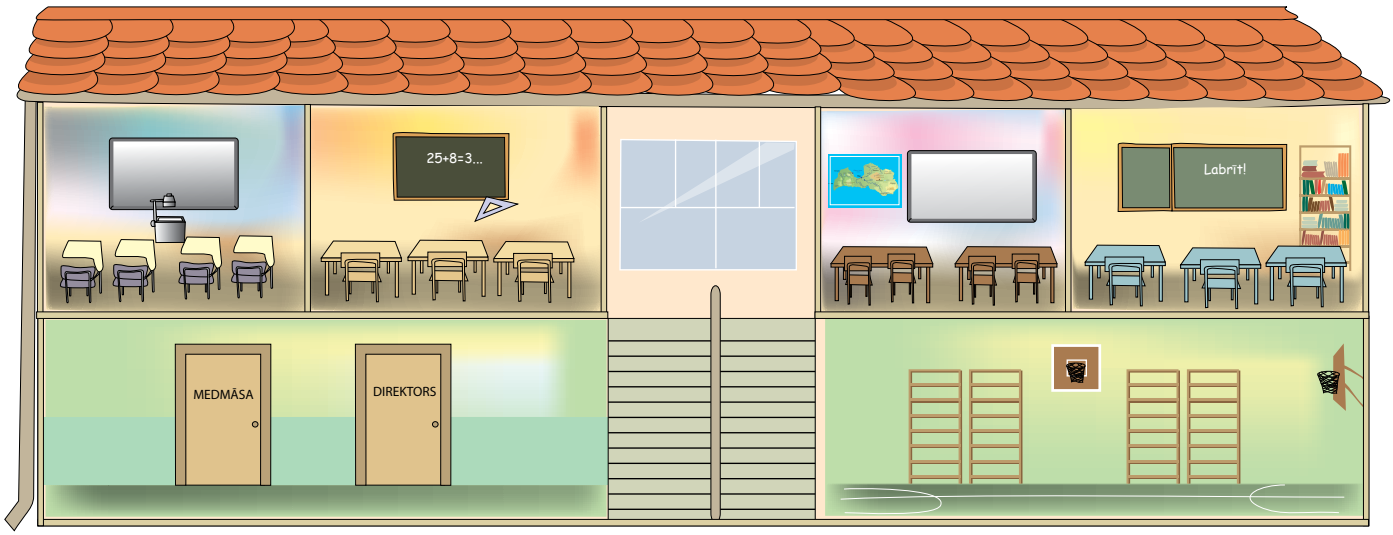
Es / mēs gribētu, lai skolā būtu jauns sporta laukums.

7. uzdevums

7.1. Nosauc skolas telpas, kuras tu zini! Pastāsti, kas tajās notiek!

P a r a u g s.

Ēdnīcā skolēni un skolotāji pusdieno.

Kur?

medmāsas kabinet**ā**

gaiten**ī**

kafejnīc**ā**

garderob**ē**

7.2. Lasi tekstu! Pasaki, kas tajā, tavuprāt, neatbilst patiesībai!

Ekskursija pa skolu

Skola ir vieta, kur bērni mācās un pavada arī brīvo laiku.

Skolā ir daudz telpu: klases, medmāsas kabinets, ēdnīca, sporta zāle, direktora kabinets, bibliotēka, pasts un banka.

Ēdnīcā skolēni var paņemt grāmatas vai spēlēt datorspēles, bet bibliotēkā – garšīgi paēst.

Klasē ir daudz solu, skapis, tāfele, elektriskā plīts un divi datori.

7.3. Pastāsti par savu skolu! Izmanto jautājumus!

- Kur skola atrodas?
- Kāds ir skolas nosaukums?
- Cik skolai ir stāvu?
- Kādas telpas ir skolā?
- Cik skolēnu mācās skolā?
- Cik skolotāju strādā skolā?

8. uzdevums

8.1. Vērojiet savu klasi un pastāstiet, kas tajā atrodas!

klasē pie sienas ir …

pa labi no …

pa kreisi no …

klases priekšā

klases vidū

klases aizmugurē

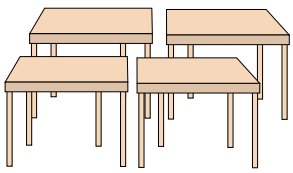
uz palodzes

8.2. Uzraksti, kura telpa skolā tev patīk visvairāk! Kāpēc?

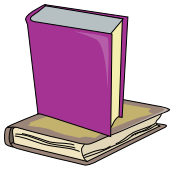
Man visvairāk
patīk …, tāpēc ka tur
ir … , (var …, notiek …).

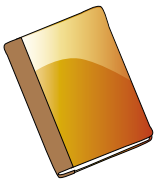
9. uzdevums

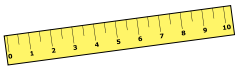
9.1. Aplūko attēlus! Nosauc priekšmetus un pasaki, kur tie atrodas!

soli

zīmulis

grāmatas

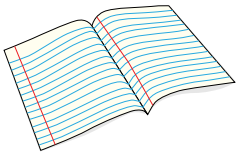

blociņš

lineāls

pildspalva

dators

šķēres

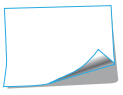

burtnīca

lecamaukla

krāsas

zīmēšanas papīrs

kalkulators

papīrs

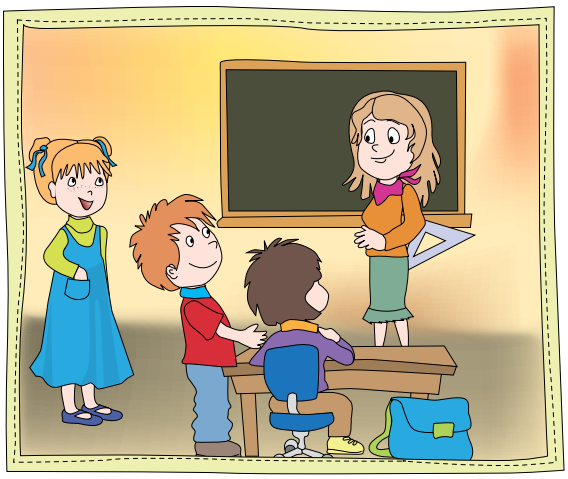

globuss

9.2. Pastāstiet, kāda izskatās jūsu klase! Pasakiet, ko jūs gribētu tajā mainīt!

10. uzdevums

10.1. Aplūko attēlus un pastāsti par tiem!

Pirmajā attēlā ir ... .
Otrajā attēlā ir ... .

10.2. Lasi tekstu un atbildi uz jautājumiem!

- Kas aug skolas pagalmā?
- Uz kurieni zēns nesīs kļavas lapu?
- Par kuru gadalaiku ir teksts? Kāpēc tu tā domā?
- Par ko uztraucās Kaspars?

Lapa

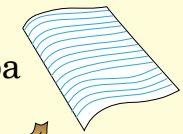
Mūsu skolas pagalmā auga skaisti koki – liepas, ievas un kļavas. Vējš mētāja lapas pāri bērnu galvām, kaisīja tās pie kājām un meta uz mugursomām.

Kaspars satvēra plaukstā kļavas robaino lapu. Tā bija tik skaista un līdzinājās lielai pienenei!

Kaspars pacēla vēl vienu kļavas lapu un ar tām iegāja klasē.

Sākās vizuālās mākslas stunda. Zīmēšanas albumi un krāsas bērniem jau priekšā. Skolēni gaidīja, ko sacīs skolotāja. Varbūt liks zīmēt vai rakstīt? Zēns uztraucās: „Vai es to mācēšu? Varbūt…”

burtnīcas lapa

kļavas lapa

kaisīja – *šeit:* meta
satvēra plaukstā – saķēra

Skolotāja kaut ko teica par lapu. Kaspars jau bija gatavs darbam. Viņš paņēma rokās kļavas lapu...

(*Skolotāja Ērika*)

11. uzdevums

11.1. Sakārtojiet dialogu pareizā secībā! Nolasiet to!

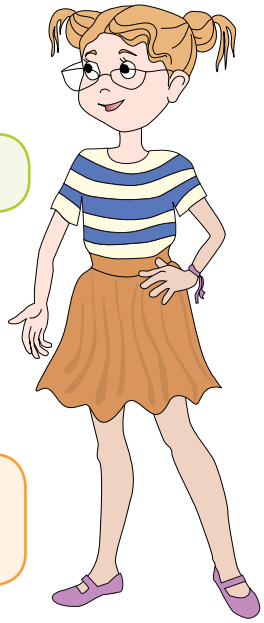
– Nē, nezinu. Kā viņu sauc?

– Tagad ir rudens. Kokiem ir krāsainas lapas.

– Kurš gadalaiks ir pašlaik?

– Skolotāja Anita.

– Vai tu zini, ka šogad mums ir jauna latviešu valodas skolotāja?

11.2. Veidojiet dialogu par pirmo skolas nedēļu!

Kurš? Kad? Cik? Kāpēc? Vai?

1.2. SKAŅU UN KRĀSU PASAULĒ

12. uzdevums

12.1. Lasi vārdus! Sakārto vārdus teikumos!

mākslas	vizuālās	es	**stundā**	zīmēju
stundā	sporta	Jānis	skrien	
stunda	man	**patīk**	**visvairāk**	dabaszinību

zīmēt – es zīmēju
vingrot – es vingroju
krāsot – es krāsoju
dejot – es dejoju
spēlēt (*ko?*) – es spēlēju (ģitāru)
jaukt (*ko?*) – es jaucu (krāsas)

12.2. Veido teikumus ar izceltajiem vārdiem!

P a r a u g s.

Matemātikas <u>stundā</u> es rēķinu dažādus uzdevumus.

13. uzdevums

13.1. Pastāsti, ko tu dari vizuālās mākslas un sporta stundā!

Kad?

katru pirmdienu – pirmdienās
katru otrdienu – otrdienās
katru trešdienu – trešdienās
katru ceturtdienu – ceturtdienās
katru piektdienu – piektdienās
katru sestdienu – sestdienās
katru svētdienu – svētdienās

13.2. Izpēti savu stundu sarakstu! Pasaki, kurās dienās tev ir latviešu valodas stunda! Pastāsti, ko tu dari mūzikas stundā!

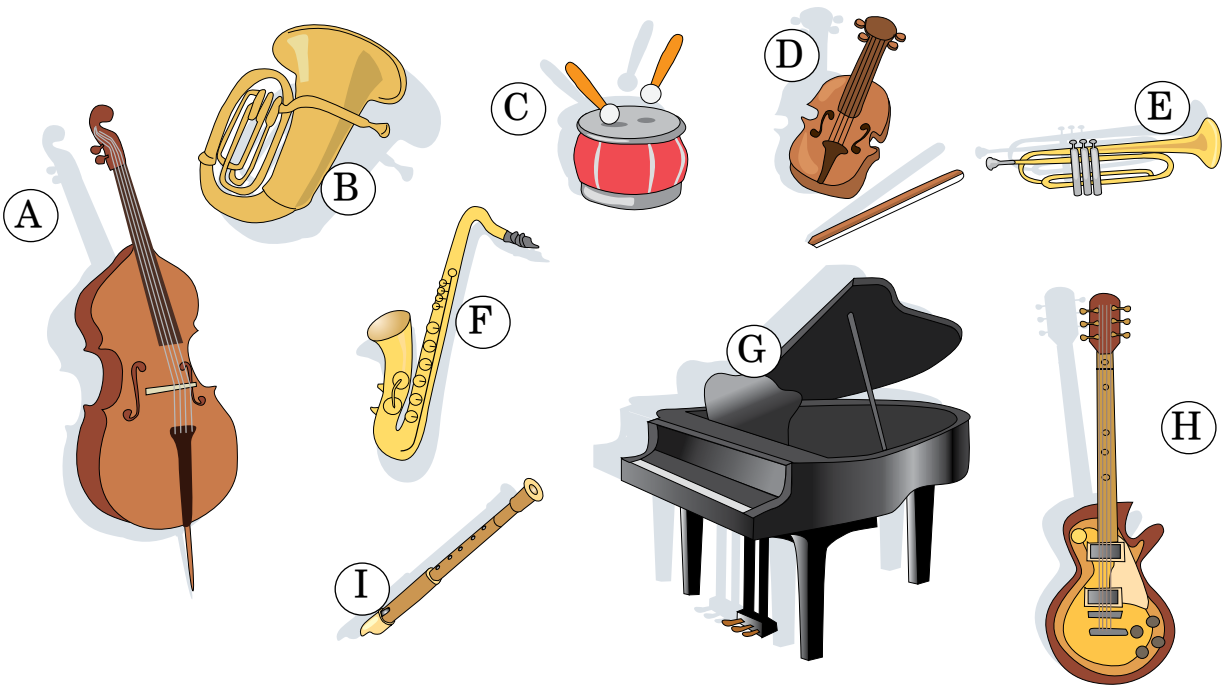
P a r a u g s.

Latviešu valodas stunda man ir trešdienās un piektdienās.

14. uzdevums

14.1. Aplūko attēlus! Nosauc tev zināmos mūzikas instrumentus! Pārzīmē tabulu burtnīcā un aizpildi to!

1. flauta
2. klavieres
3. ģitāra
4. saksofons
5. vijole
6. bungas
7. trompete
8. tuba
9. kontrabass

Attēli	A	B	C	D	E	G	H	I	J
Vārdi	*9.*								

14.2. Lasi afišas! Uzraksti savam draugam ielūgumu uz kādu no koncertiem!

15. uzdevums

15.1. Aizver acis un ieklausies, kādas skaņas tu dzirdi!

15.2. Uzraksti, kādas skaņas tu vari dzirdēt pilsētā, kādas – mežā!

15.3. Aplūko attēlu un lasi tekstu! Ar ko, tavuprāt, sarunājas princis? Pasaki, kur notiek saruna!

Mazais princis

– Labdien, – viņš teica, drošs paliek drošs.

– Labdien... Labdien... Labdien... – atskanēja atbalss.

– Kas jūs esat? – vaicāja mazais princis.

– Kas jūs esat... kas jūs esat... kas jūs esat... – attrauca atbalss.

(Pēc Antuāna de Sent-Ekziperī.)

15.4. Pasaki, kur, tavuprāt, var dzirdēt atbalsi!

16. uzdevums

16.1. Veido vārdu savienojumus ar dotajiem vārdiem!

stipra	skaļa	skaista	patīkama
rupja	**balss**	**atbalss**	zema
	skaņa	**mūzika**	augsta
mierīga	klusa	maiga	spēcīga

P a r a u g s.

mierīga balss, spēcīga skaņa, ...

16.2. Iesaisti trīs vārdu savienojumus teikumos!

17. uzdevums

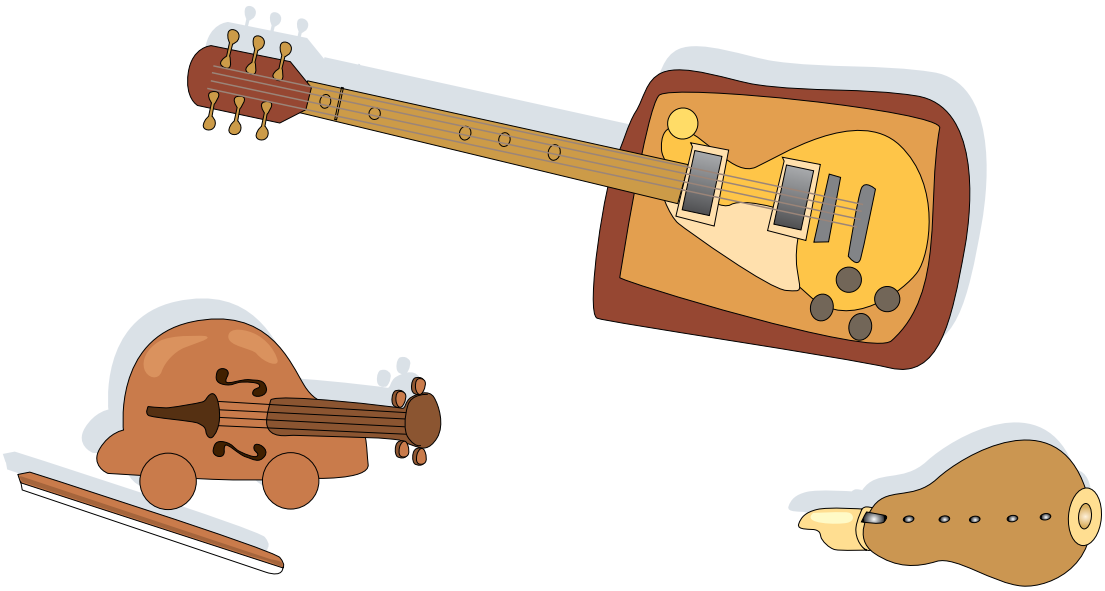
17.1. Aplūko attēlu! Pastāsti, kurus mūzikas instrumentus spēlē bērni!

17.2. Jūs nolēmāt izveidot orķestri. Izdomājiet, kādi neparasti instrumenti jums būs un kā tie skanēs!

P a r a u g s.

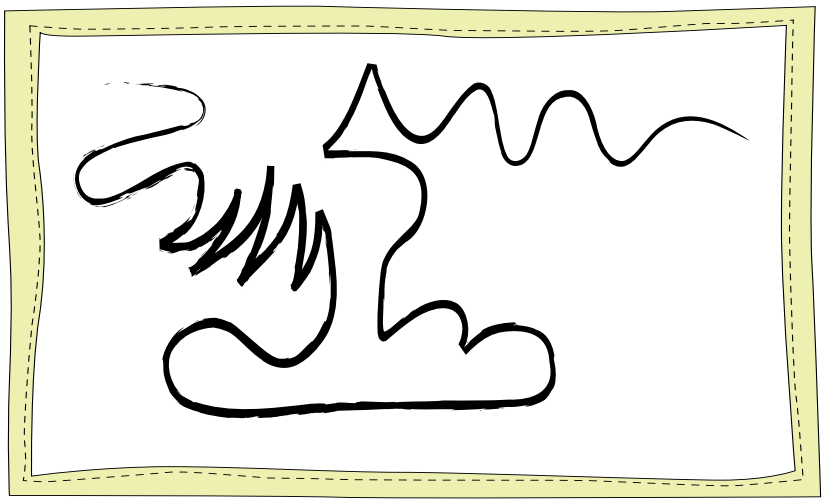
Anna spēlē kvadraģitāru.
Kvadraģitārai ir maiga, klusa skaņa.

18. uzdevums

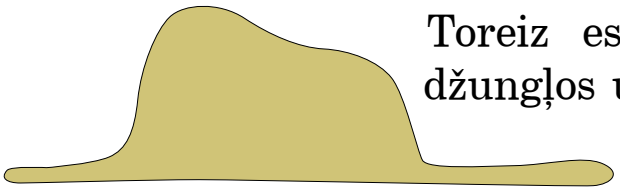
18.1. Pastāsti, kas, tavuprāt, attēlots šajā zīmējumā! Kādā krāsā tas varētu būt? Kas aiz tā vai zem tā var slēpties?

Es domāju, kas tas / tā ir ... .
Manuprāt, tas / tā ir ... .
Tas / tā, manuprāt, varētu būt ... .

18.2. Lasi tekstu!

Mazais princis

Toreiz es daudz domāju par piedzīvojumiem džungļos un man arī izdevās ar krāsainu zīmuli uzzīmēt pirmo zīmējumu. Tas bija apmēram šāds.

Es parādīju savu mākslas darbu pieaugušajiem un jautāju, vai tas viņiem iedveš bailes.

Viņi man atbildēja: „Kādēļ lai cepure iedvestu bailes?”

Manā zīmējumā nebija attēlota cepure. Tur bija attēlota boa čūska, kas sagremo ziloni.

(Pēc Antuāna de Sent-Ekziperī.)

uzmest – *šeit:* uzzīmēt
iedvest bailes – radīt bailes
boa čūska –

sagremot – *šeit:* apēst

18.3. Lasi apgalvojumu! Kurš apgalvojums, tavuprāt, ir pareizs, kurš – nepareizs?

Pieaugušajiem šis zīmējums izraisīja bailes.

Zīmējums izskatījās pēc cepures.

Pieaugušie zīmējumā saskatīja boa čūsku ar ziloni vēderā.

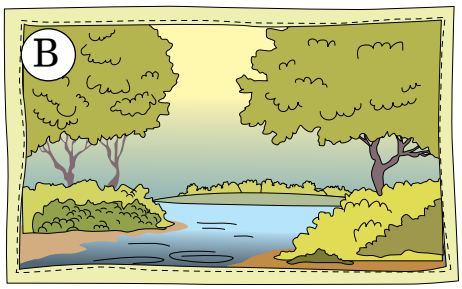
19. uzdevums

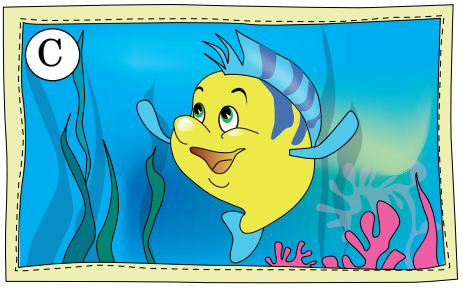

19.1. Aplūkojiet attēlus un pastāstiet par tiem! Izmantojiet teikumus!

Man nepatīk … zīmējums. Tajā ir ... krāsas un attēlots ... .

Visvairāk man patīk ... zīmējums. Tas ir ... .

Otrais zīmējums, manuprāt, ir ... .

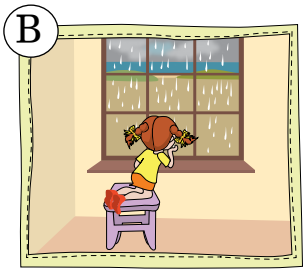
19.2. Izvēlies vienu attēlu un uzraksti trīs teikumus par to!

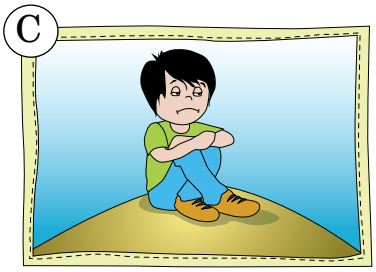
20. uzdevums

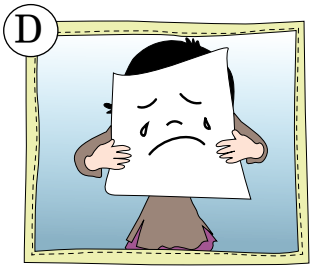
20.1. Aplūko attēlus un lasi piedāvātos nosaukumus! Izvēlies katram attēlam atbilstošo nosaukumu!

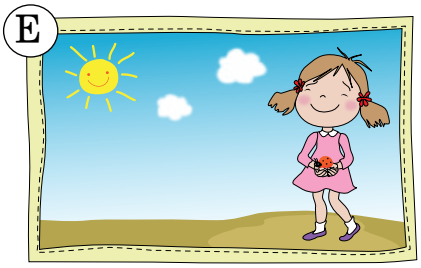
Pirmajam attēlam es izvēlējos nosaukumu …, tāpēc ka … .

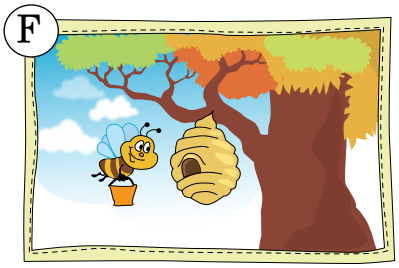

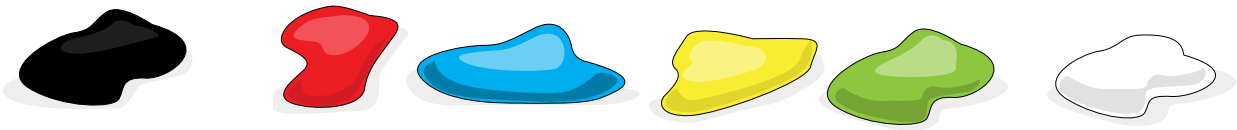
1. Priecīgs pārsteigums.
2. Laimīgā diena.
3. Bēdas.
4. Vasaras asaras.
5. Esmu bēdīgs.
6. Medus.

20.2. Pajautājiet klasesbiedriem, kāpēc viņi katram attēlam izvēlējās tieši tādu nosaukumu!

21. uzdevums

21.1. Atminiet vārdus! Pasaki, kurš vārds ir lieks! Kāpēc?

lēpeka namel rnakasa naltedze lazi ltaab ļaaz

P a r a u g s.
namel – *melna*

21.2. Izmantojiet krāsu nosaukumus un uzrakstiet ar tiem sešus vārdu savienojumus!

P a r a u g s.
Melns zīmulis.

21.3. Lasiet dzejoli un izdomājiet tam virsrakstu!

Anta Kliede, 3. klases skolniece

***

Es uzzīmēju māsiņu
Kā maigu, baltu kaķēnu.
Un blakus viņai sevi
Kā rudu, stipru lauvu.

Tad – zila, zila debess, –
Tā mana mīļā māte.
Bet blakus stāv mums tētis
Kā zaļš un stiprs mežs.

21.4. Uzraksti burtnīcā savu dzejoli, kurā minētas krāsas! Izmanto doto paraugu!

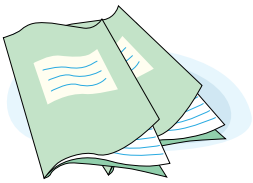
Es uzzīmēju …
Kā …
Un blakus …
Kā …

Tad …
Tā …
Bet …
Kā …

21.5. Lasiet cits citam savu dzejoli! Izvēlieties vienu dzejoli un nolasiet to klasei! Pastāstiet, kāpēc jūs izvēlējāties tieši šo dzejoli!

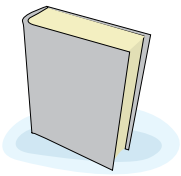
22. uzdevums

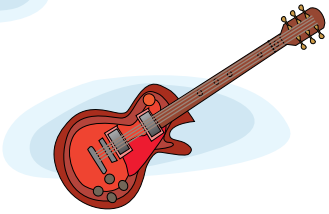
22.1. Izpēti tabulu! Pasaki krāsu nosaukumus un ieraksti tos burtnīcā!

Gaiša	Pamatkrāsa	Tumša
gaiši zila	**zila**	tumši zila
	zaļa	
	pelēka	
	dzeltena	
	sarkana	
	brūna	

22.2. Nosauc attēlus un to krāsu!

P a r a u g s.

Soma ir tumši pelēka.

Kāds?	Kāda?
tumši zil**s** krekl**s**	tumši zil**a** som**a**
Kādi?	**Kādas?**
tumši zil**i** krekl**i**	tumši zil**as** som**as**

23. uzdevums

23.1. Aplūko attēlu! Pastāsti par to! Nosauc bērnu apģērba, somu un mantu krāsu!

23.2. Pastāsti, kādas krāsas apģērbu tu labprāt valkātu! Kāpēc?

24. uzdevums

24.1. Atceries pasakas, kurās ir pūķi un princeses! Pastāsti, kādi ir pūķi un princeses pasakās!

24.2. Aplūko attēlu! Lasi dzejoli! Izraksti no dzejoļa visu krāsu nosaukumus!

Vija Gune

Zīmējums

Negants pūķis
Spārnos pacēlās,
Laidās meklēt
Princesi pusdienās.

Lai pūķis briesmīgāks
Izskatās,
Triepu krāsas
Zaļās un tumšzilās.
Tikai acis
Dzelteni sarkanas gail –
Lai man un princesēm
Vairāk bail.

Tāds iznāca pūķis –
Nikns, baidīgs un skaists,
Žēl tādu bez pusdienām projām laist...

negants – nikns, ļauns
laidās – lidoja
briesmīgs – dusmīgs, ļauns, slikts
triept – *šeit:* klāt biezu krāsu uz papīra
gailēt – *šeit:* spīdēt
baidīgs – *šeit:* slikts, ļauns

24.3. Atbildi uz jautājumiem!

- Kāpēc pūķis ir negants?
- Kā tu domā, vai var būt vienlaikus gan briesmīgs, gan skaists? Nosauc piemēru!

24.4. Pastāsti, kādās krāsās tu izkrāsotu pūķi! Pasaki, kāpēc tieši tādās!

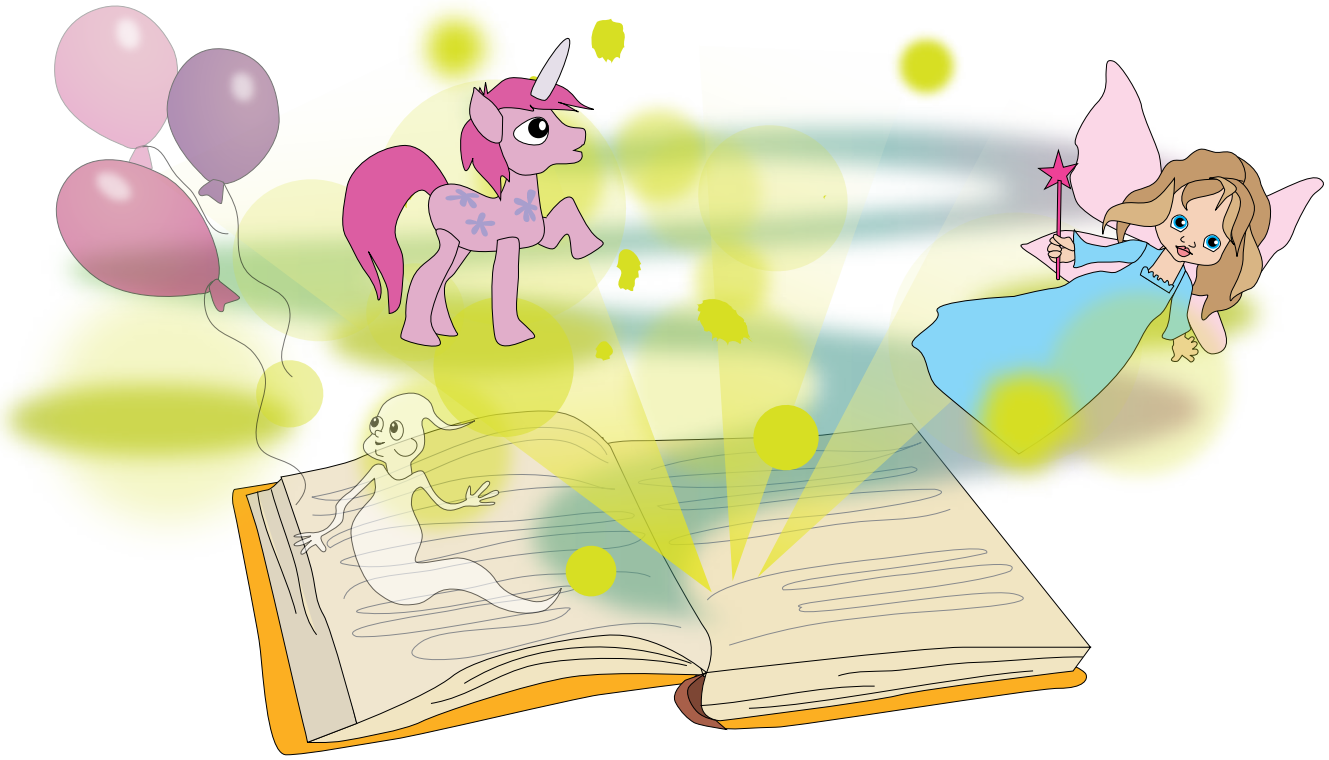
25. uzdevums

25.1. Uzzīmē burtnīcā kādu neparastu pasaku dzīvnieku! Izkrāso to! Raksti par to!

- Kā to sauc?
- Kur viņš dzīvo?
- Kā tavs dzīvnieks izskatās?
- Kādās krāsās tu viņu izkrāsoji?
- Kāpēc tu izvēlējies tieši šādas krāsas?

Mans dzīvnieks ir ... .
Es izvēlējos ...,
tāpēc ka ... .
Es izvēlējos ... , jo ... .

25.2. Pastāsti par attēlu! Izsaki savas domas par pasaku grāmatu!

25.3. Veidojiet savu zīmējumu izstādi! Pastāstiet par saviem zīmējumiem cits citam! Izmantojiet vārdus!

krāsains | skaists | spilgts | interesants | kārtīgs | priecīgs | neparasts | labs | jauks

1.3. ESMU PĒTNIEKS

26. uzdevums

26.1. Lasi zinātņu nozaru nosaukumus! Pastāsti, ko, tavuprāt, pēta katras zinātnes nozares pētnieki!

Matemātika

Datorika

Vēsture

Valodniecība

Astronomija

26.2. Pastāsti, kura zinātnes nozare tev liekas interesanta un kāpēc!

26.3. Lasi par Nezināmo!

atlūzt, atdrupt – atdalīties no veselā

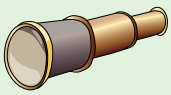
iebelzt – iesist

melst – melot, mānīt

apšaubīt – neticēt

nokaitēta – ļoti karsta

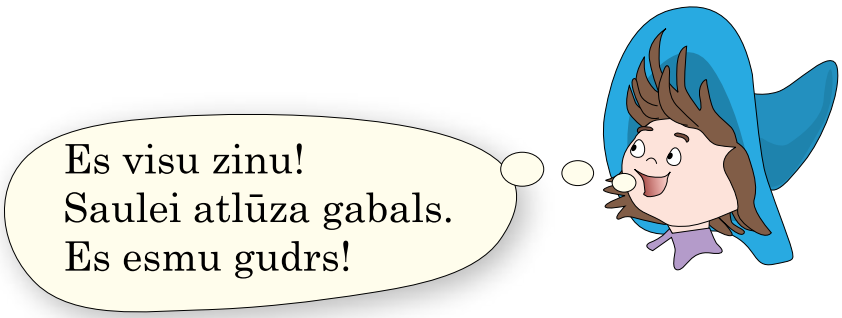
tālskatis –

kriksītis – *šeit:* mazs gabaliņš

sagraut – iznīcināt, izpostīt

Nezināmā piedzīvojumi

– Tu saproti, kas par trakumu notika: no saules atlūza gabals un iebelza man pa galvu.

– Ko nu mels, Nezināmais! – Ķīķerītis iesmējās.

– Ja saulei būtu atlūzis gabals, tas tevi būtu saspiedis. Saule taču ir ļoti liela. Tā ir lielāka par mūsu Zemi.

– Nevar būt, – Nezināmais apšaubīja. – Manuprāt, saule nav lielāka par šķīvi.

– Mums tikai tā liekas, tāpēc ka saule no mums ļoti tālu. Saule – tā ir milzīga, nokaitēta bumba. Es to redzēju savā tālskatī. Ja no saules atlūztu kaut kriksītis, tas sagrautu visu mūsu pilsētu.

– Ei nu! – Nezināmais brīnījās. – Un es nemaz nezināju, ka saule tik liela. Iešu pastāstīšu mūsējiem – varbūt viņi nav par to vēl

dzirdējuši. Bet tu tomēr paskaties uz sauli ar savu tālskati: ja nu piepeši tomēr tai izlūzis robs!

mūsējie – *šeit:* draugi
piepeši – negaidīti
robs –

Nezinītis gāja uz mājām un visiem, ko satika ceļā, stāstīja:

– Brālīši, vai zināt, kāda tā saule ir? Lielāka par visu mūsu Zemi. Iedomājieties tikai! Un, ko domājat, brālīši, saulei atlūzis gabals un krīt taisni uz mums. Drīz tas uzkritīs mums virsū un mūs visus nospiedīs. Šausmas, kas tad gan notiks! Ejiet pajautājiet Ķīķerītim!

Visi smējās, jo zināja, ka Nezinītis ir pļāpa.

(*Pēc Nikolaja Nosova.*)

26.3. Atbildi uz jautājumiem!

- Kāpēc, tavuprāt, Nezinītim ir tāds vārds?
- Kā tu domā, kāpēc Saules gabals saspiestu Nezinīti?
- Kāpēc Saule izskatās mazāka, nekā ir patiesībā?
- Kāpēc visi smējās par Nezinīti?
- Kas, tavuprāt, ir Saule?

26.4. Pastāsti par Nezinīti! Izmanto teikumus! Uzraksti divas rakstura īpašības, kuras piemīt tev!

Nezinītis ir ... , jo viņu interesē ... .

Vēl Nezinītis ir ... , tāpēc ka ... .

Droši vien Nezinītis ir arī ... .

Arī es esmu ... .

Man arī patīk ... .

Es vēl esmu ... .

Atšķirībā no Nezināša es ... .

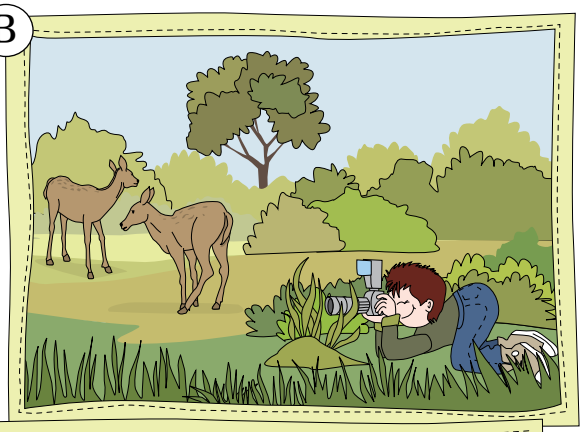
27. uzdevums

27.1. Aplūko attēlus un pastāsti, ko var pētīt!

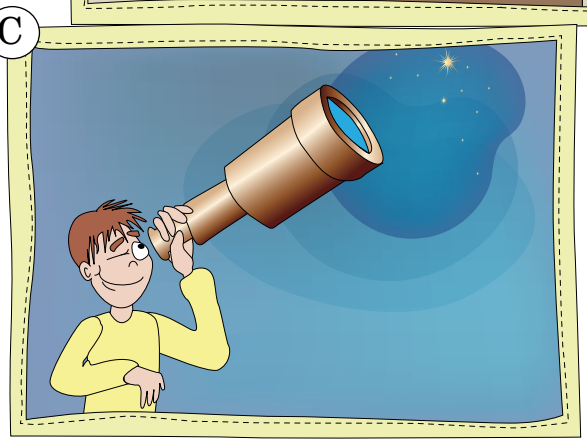
A

B

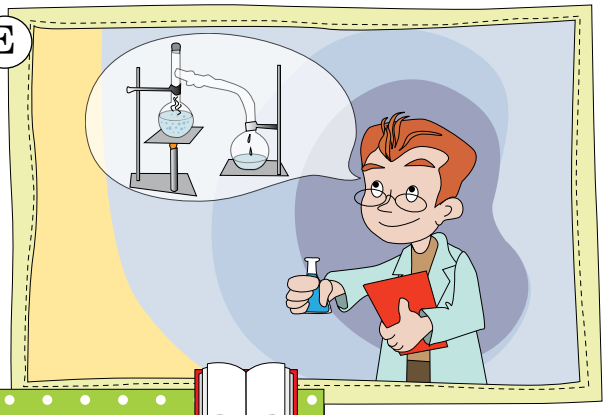
C

D

E

F

gudrs – izgudrot – izgudrotājs – izgudrojums
pētīt – pētnieks – pētījums
atklāt – atklājējs – atklājums
zināt – zinātnieks – zinātne – zinātnisks

27.2. Izvēlies vienu vārdu rindu no vārdnīcas! Veido ar tās vārdiem teikumus!

P a r a u g s.

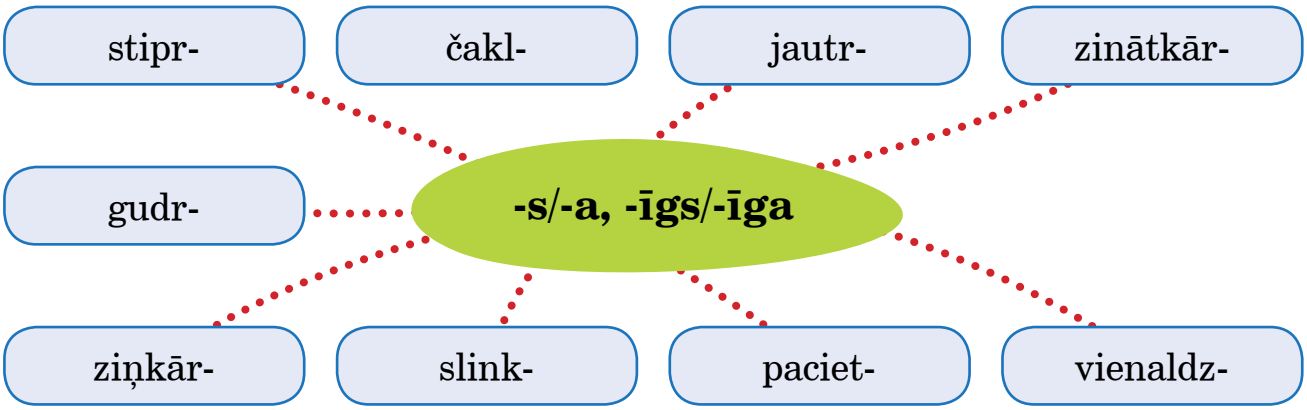
Man patīk <u>pētīt</u>.
Jānis ir labs <u>pētnieks</u>.
Dabaszinību stundā mēs veicām <u>pētījumu</u>.

27.3. Atbildi uz jautājumiem!

- Ko, tavuprāt, dara zinātnieki?
- Ko var pētīt dabā un cilvēku dzīvē?
- Kā tu domā, ko izgudros zinātnieki pēc 100 gadiem?

28. uzdevums

28.1. Izpēti domu karti! Veido vārdus pēc parauga un ieraksti tos burtnīcā!

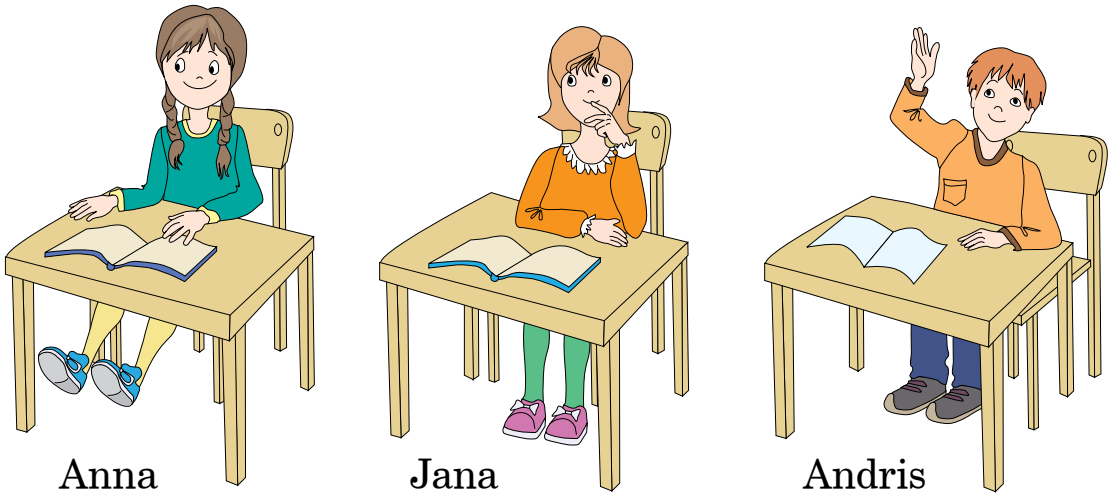
P a r a u g s.

*gudr**s**, gudr**a***
*vienaldz**īgs**, vienaldz**īga***

28.2. Raksturo trīs savus klasesbiedrus! Uzraksti, kādi viņi ir! Izmanto paraugu!

P a r a u g s.

Andris vienmēr visu izdara līdz galam. Viņš ir čakls.
Jana visu dara uzmanīgi. Viņa ir gudra.

Anna Jana Andris

29. uzdevums

29.1. Izpēti tabulu! Izmanto tabulas informāciju un veido teikumus! Lasi! Pabeidz teikumus!

Kāds ir? **Kāda ir?**	**Kādam jābūt?** **Kādai jābūt?**
stiprs stipra	jābūt stipram jābūt stiprai

Es esmu stiprs. Man jābūt stipram.
Es esmu stipra. Man jābūt stiprai.
Tu esi draudzīgs. Tev jābūt draudzīgam.
Tu esi draudzīga. Tev jābūt ... .
Viņš ir gudrs. Viņam jābūt ... .
Viņa ir gudra. Viņai jābūt ... .

P a r a u g s.
Man jābūt stipram, lai uzvarētu sacensībās.

29.2. Pastāsti, kādam jābūt pētniekam, lai sasniegtu savu mērķi!

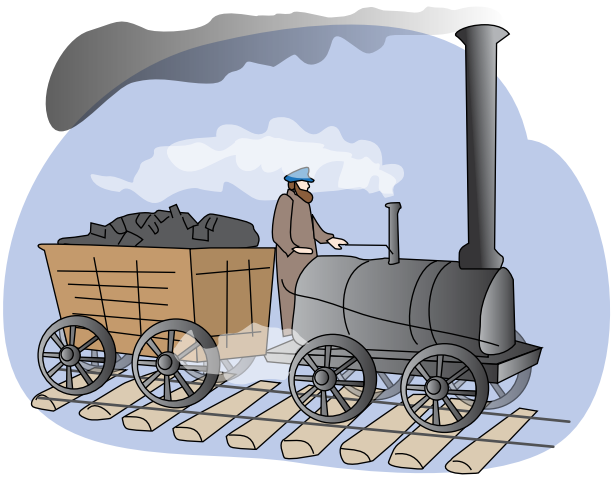
P a r a u g s.
Izgudrotājam jābūt pacietīgam, lai viņš sasniegtu savu mērķi.
Izgudrotājam jābūt gudram, lai viņš varētu strādāt ar dažādu informāciju.

30. uzdevums

30.1. Aplūko attēlus! Lasi par dažādiem izgudrojumiem!

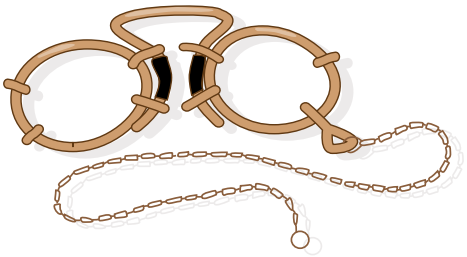
① Pirms 200 gadiem Anglijā uzbūvēja pasaulē pirmo tvaika lokomotīvi, ar kuru veda ogles. 19. gadsimta otrajā pusē Londonā tika atklāts pasaulē pirmais metro, kuru vilka tvaika lokomotīve.

atklāt – atrast, uzzināt kaut ko jaunu, nezināmu
izgudrot – izdomāt, izveidot ko jaunu, nebijušu

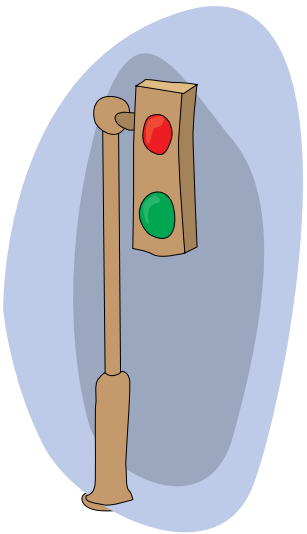
② Pirmās rakstītās ziņas par skrituļslidām ir saistītas ar Beļģijas iedzīvotāju Žozefu Merlinu. Viņš 18. gadsimtā spēlēja vijoli un ar skrituļslidām pārvietojās pa deju zāli.

③ 13. gadsimtā Venēcijas stikla meistari izgudroja brilles. Pirmās brilles stiprināja uz deguna, jo tām nebija briļļu kājiņu. Šādas brilles bija domātas tikai lasīšanai.

④ Pirmais luksofors tika uzstādīts Amerikā 20. gadsimta sākumā. Tam bija tikai divas gaismas – sarkanā un zaļā, kā arī brīdinājuma skaņas signāls. Pēc četriem gadiem Ņujorkā tika uzstādīti pirmie trīs krāsu luksofori.

30.2. Pastāsti, kas tev likās interesanti!

30.3. Izmanto tabulu un pastāsti par izgudrojumiem!

Izgudrojums	Valsts				Laiks
	Amerika	Itālija	Anglija	Beļģija	
Skrituļslidas				✓	*18. gadsimts*
Luksofors	✓				*20. gadsimts*
Metro			✓		*19. gadsimts*
Brilles		✓			*13. gadsimts*
Lokomotīve			✓		*19. gadsimts*

30.4. Pastāstiet, vai šie atklājumi un izgudrojumi, jūsuprāt, ir svarīgi arī mūsdienās! Kāpēc?

1.4. PROTU, PROTU...

31. uzdevums

31.1. Aplūko attēlus! Izdomā par tiem mīklas!

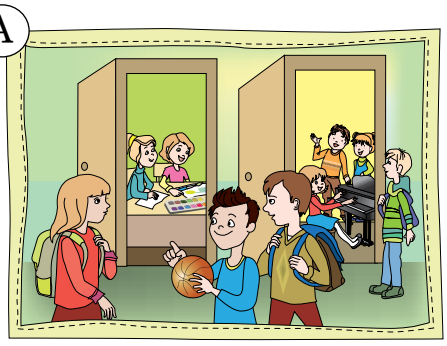

P a r a u g s.

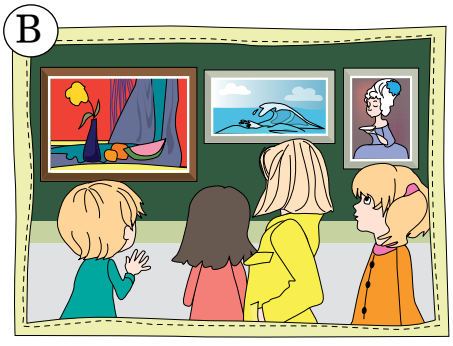
Tās ir apaļas. Tās ir līdzīgas mucai. Tās ir dažādās krāsās. Ja cilvēki pa tām sit, tās skan. Kas tās ir? – Tās ir bungas.

31.2. Aplūko attēlus! Izvēlies, kur tu tagad gribētu būt! Pastāsti, ko tu gribētu darīt! Uzraksti divus teikumus par katru attēlu!

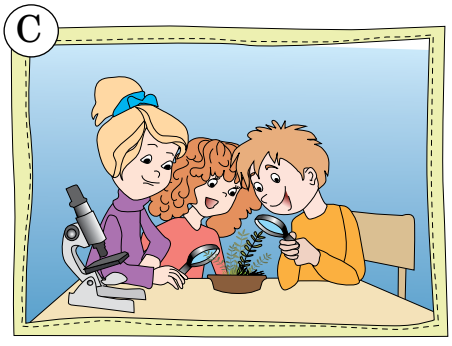
A

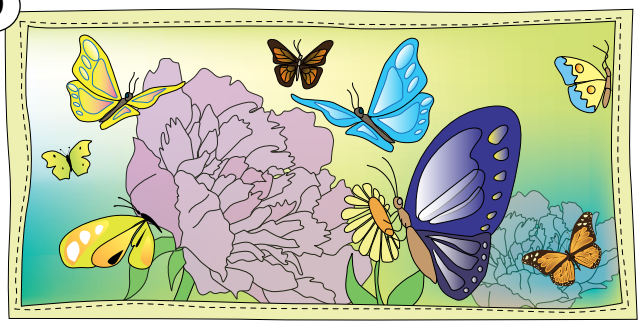
B

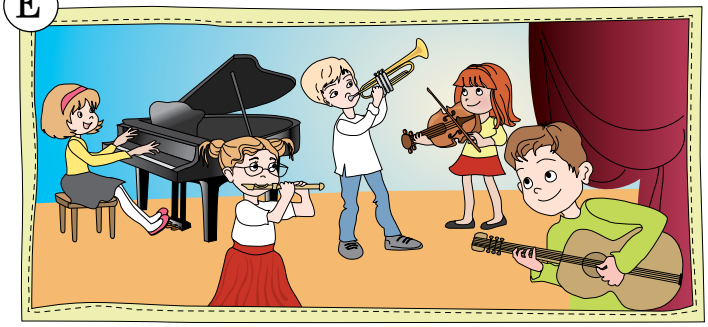
C

D

E

31.3. Lasi! Pārraksti tekstu burtnīcā! Raksti lielos sākumburtus tur, kur tas nepieciešams!

māris dzīvo ventspilī. ventspils ir viena no lielākajām ostas pilsētām latvijā. tā atrodas baltijas jūras krastā.

māris mācās ventspils 3. vidusskolas 3. klasē. zēnam ir daudz draugu. viņa labāko draugu sauc kaspars. kasparam un mārim ļoti patīk matemātika un sports. divas reizes nedēļā viņi spēlē hokeju.

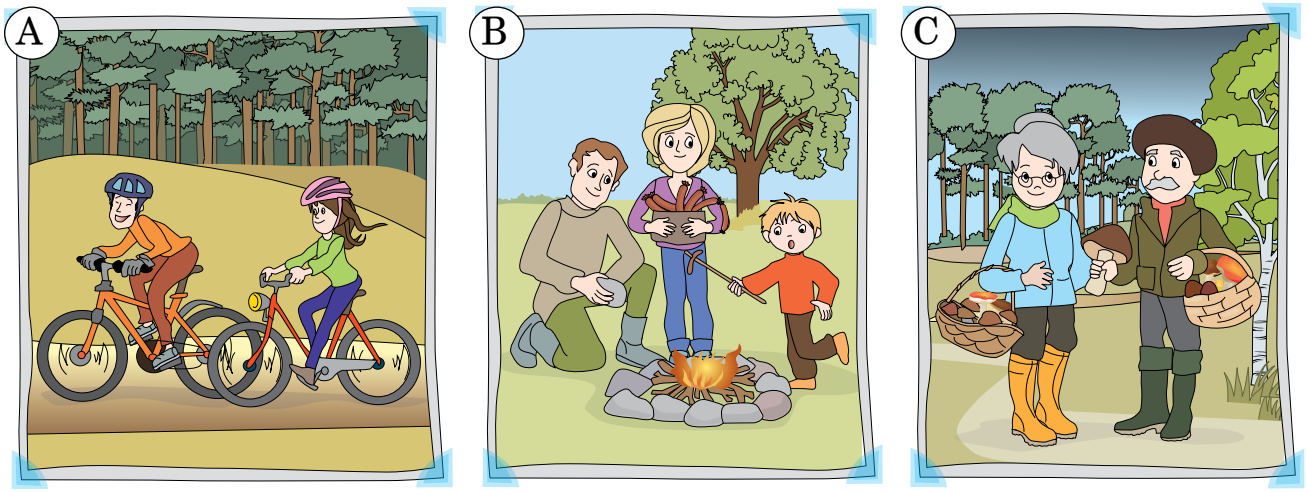
2. ES NĀKU NO...

Laukos ir jauki!
Man patīk atpūsties laukos.
Šodien man ir dzimšanas diena.
Lūdzu, smaidiet!
Cik skaistas fotogrāfijas!

2.1. ĢIMENES FOTOGRĀFIJAS

1. uzdevums

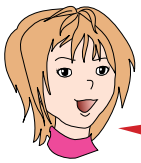
1.1. Aplūko attēlus un stāsti par tiem!

1.2. Lasi! Izpēti attēlus un pastāsti, kuros attēlos ir Andreja ģimene, bet kuros – Martas!

Tētis un mamma paņēma līdzi riteņus. Vecākiem patika ceļot. Tāpēc viņi devās izbraucienā ar riteņiem.

Tētis no akmeņiem salika apli, mamma izņēma no somas iesmus un desiņas. Vecāki cepa desiņas, bet mazais brālis viņiem palīdzēja.

Vecmāmiņa ar vectētiņu bija salasījuši pilnu grozu ar sēnēm. Vakariņās mums bija garda sēņu zupa.

gards – garšīgs
devās izbraucienā – brauca, aizbrauca ceļot

Izmanto nepabeigtos teikumus!

Es domāju, ka *A* attēlā ir …, tāpēc ka … .

Man liekas, ka *B* attēlā … .

Manuprāt, … .

2. uzdevums

2.1. Lasi! Pārzīmē burtnīcā tabulu un aizpildi to!

brālis | māsa | māsīcas | tētis | vectēvs

tante | brāļi | tēvocis | tantes | brālēns

mamma | tēvoči | māsas | vecmāmiņas

Mans	Mani	Mana	Manas
brālis			

2.2. Lasi! Izraksti vārdu savienojumus ar vārdiem *mans, mana, manas*!

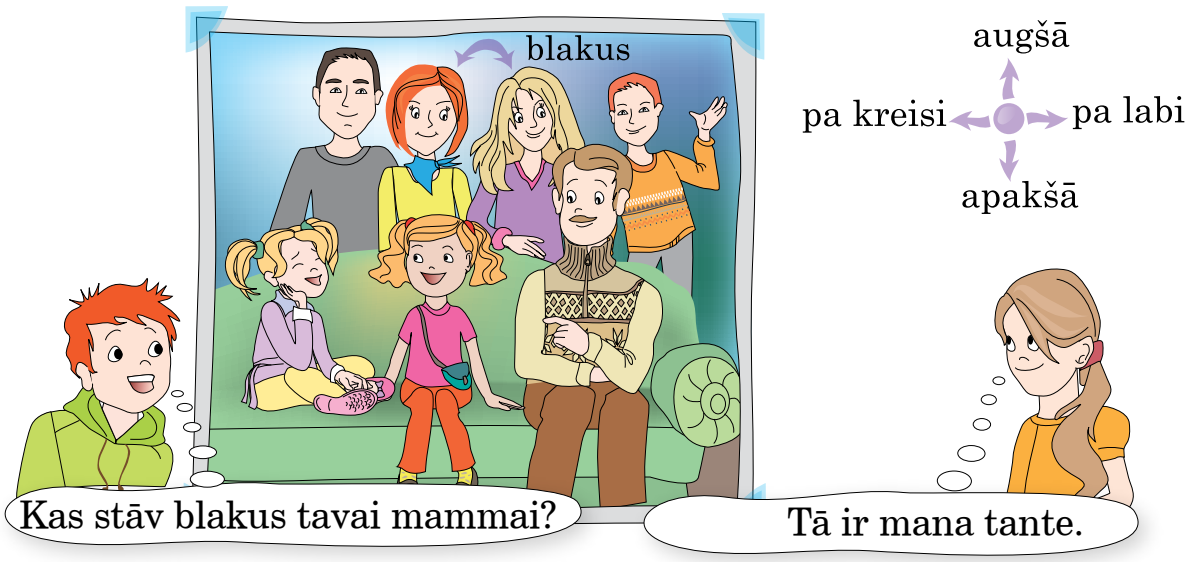
Manas mammas māsai ir meita. Viņu sauc Anna. Tā ir mana māsīca. Mammas māsa ir mana tante.

Manas mammas brālim ir dēls. Viņu sauc Oskars. Tas ir mans brālēns. Mammas brālis ir mans tēvocis. Mana tēva brāli sauc Uldis. Uldim ir divi dēli. Tēva brālis ir mans tēvocis.

P a r a u g s.

Manas mammas,

2.3. Aplūko attēlu un shēmu! Stāsti par attēlu!

2.4. Atnes no mājām ģimenes fotogrāfiju vai uzzīmē savu ģimeni! Pastāsti par savu ģimeni un saviem radiem!

3. uzdevums

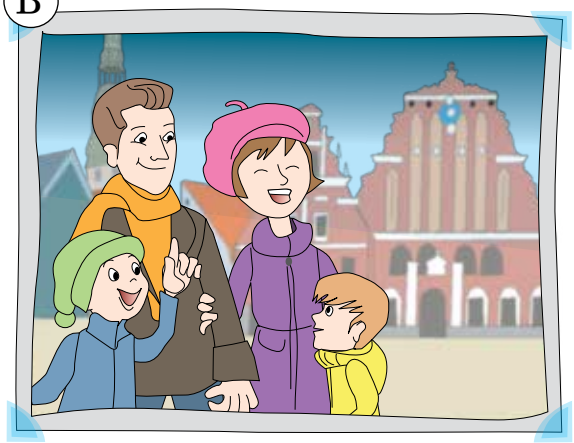
3.1. Aplūko attēlus un pastāsti par tiem!

A

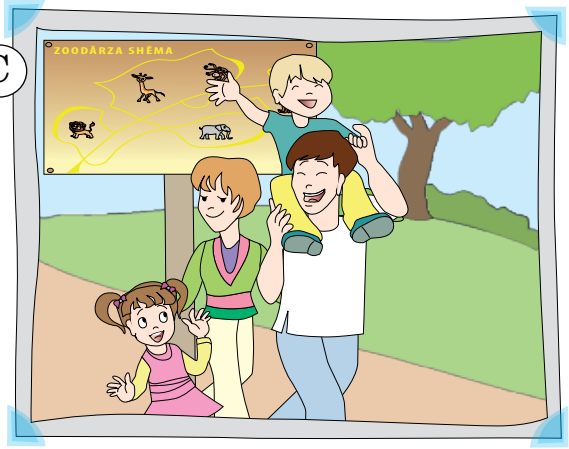
Lida

B

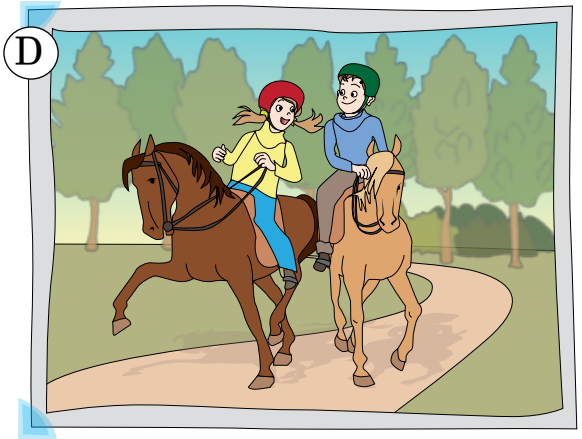
Māris

C

Juris

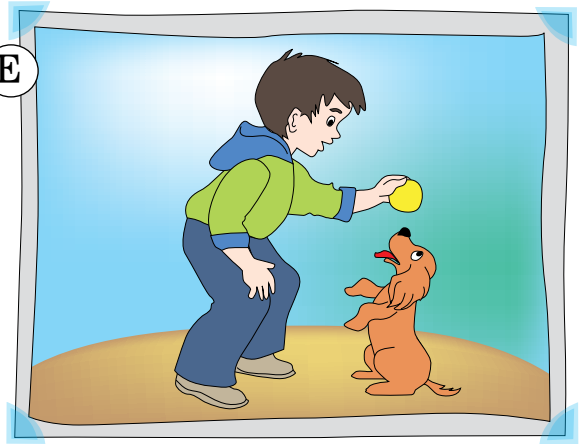
D

Anna

Jānis – Jāņ**a** ģimene
Anna – Ann**as** ģimene

E

Jancis

P a r a u g s.

A attēlā Lidas ģimene svin svētkus. Es domāju, ka tā ir Lidas dzimšanas diena. Viņai paliek 11 gadi. Manuprāt, Lida ir priecīga, tāpēc ka viņai ir daudz dāvanu.

3.2. Izdomā un pastāsti, ko dara bērnu ģimenes!

Mārtiņš | Aldis | Edgars | Maija | Lelde

iet uz kino | brauc ekskursijā | spēlē basketbolu | pastaigājas parkā | gatavo ēdienu | ...

P a r a u g s.

(Edgars) *Edgara ģimene daudz ceļo.*

4. uzdevums

4.1. Lasi! Pastāsti, ko tava ģimene dara kopā! Izmanto vārdus *vienmēr, reti, bieži, dažreiz, parasti*!

Vasarā vienmēr mēs visi kopā braucam uz laukiem pie radiem. Pirms tam mēs parasti ejam uz veikalu. Vakarā dažreiz mēs spēlējam šahu. Mans brālis ļoti reti spēlē kopā ar mums.

4.2. Izpētiet tabulu! Pajautājiet solabiedram, ko viņa ģimenē dara vienmēr, reti, bieži, dažreiz, parasti! Izmantojiet tabulā dotos vārdus! Pastāstiet par solabiedra ģimeni!

Ko darīt?	Ko mēs darām?	Ko viņi dara?
ēst	ēdam	ēd
skatīties	skatāmies	skatās
iet	ejam	iet
braukt	braucam	brauc
svinēt	svinam	svin
lasīt	lasām	lasa
gatavot	gatavojam	gatavo
spēlēt	spēlējam	spēlē
spēlēties	spēlējamies	spēlējas

Spēlēt (*ko?*) klavieres.
Spēlēties (*ar ko?*) ar rotaļu mašīnu.

P a r a u g s.

Annas ģimene parasti kopā ēd brokastis.

4.3. Pastāsti solabiedram, ko tu gribētu darīt katru dienu, bieži, reti!

P a r a u g s.

Es gribētu kopā ar māsu katru dienu braukt uz parku.
Es gribētu bieži iet uz kino.

5. uzdevums

5.1. Aplūko attēlu un pastāsti, ko dara ģimene! Atbildi uz jautājumiem!

- Ko tu redzi attēlā?
- Kur tas notiek?
- Ko katrs dara?
- Ko tu gribētu darīt? Kāpēc?

5.2. Lasi dzejoli!

Māris Čaklais

Māja

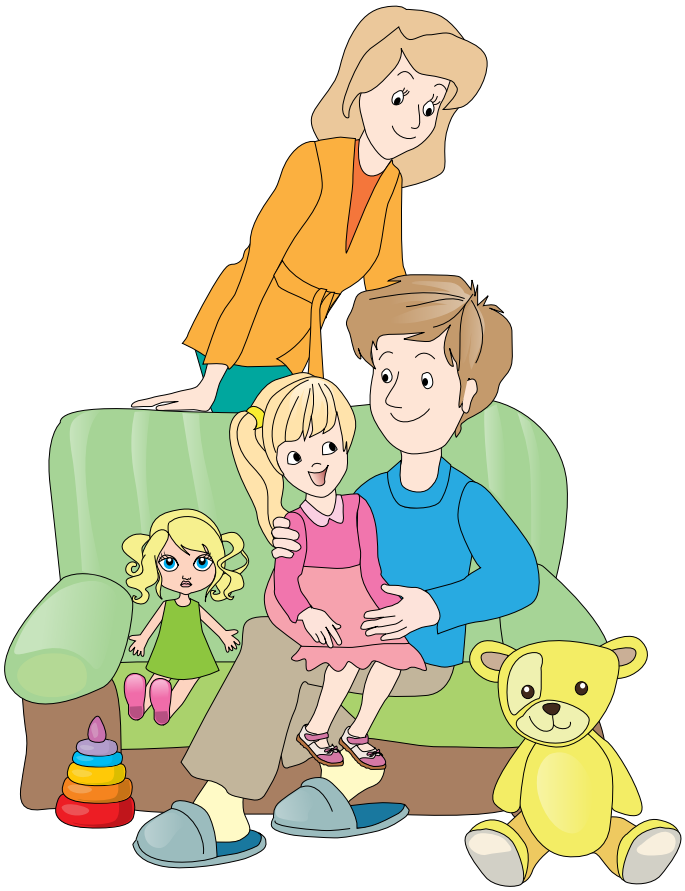
Te ir mana māja,
te ir mana mamma.
Viņa staigā, pie sevis
dungodama.

Te ir mana māja.
Te ir mans tētis.
Viņš vakaros ilgi
debesi pētī.

Te ir mana māja,
mans brālis un māsa,
mana spēle un lelle,
un mana pasaka.

Te nav vien gulēt,
te nav vien ēst.
Te ir mana ģeogrāfija,
te ir mana vēsture.

dungot (dungodama) – klusu dziedāt
debesi pētī – skatās debesīs

5.3. Atbildi uz jautājumiem par dzejoli!

- Ko dara mamma?
- Ko dara tētis?
- Ko tev nozīmē *mājas*?

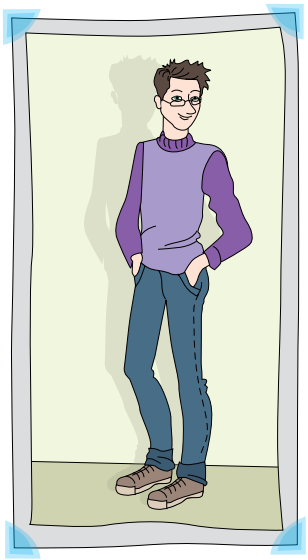
5.4. Pārlasi dzejoļa pēdējo pantu! Pastāsti, ko dzejnieks, tavuprāt, gribēja ar to teikt! Iemācies dzejoli no galvas!

6. uzdevums

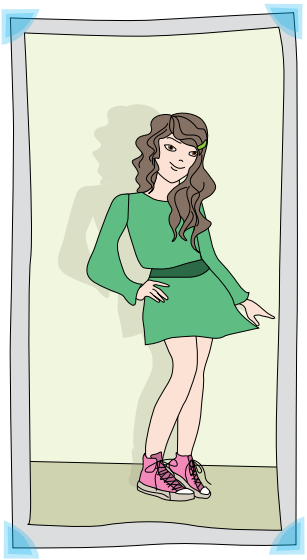
6.1. Aplūko attēlus! Pastāsti par cilvēku izskatu!

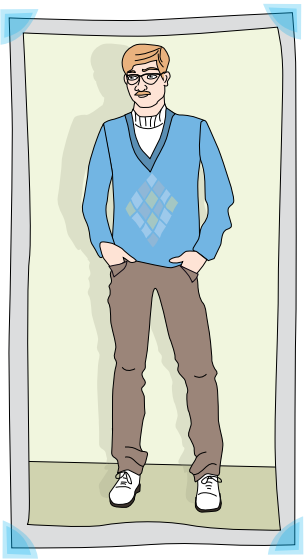
Marija

Artis

Laila

Jānis

Izskats – augums,
mati, seja, acis
Kā viņš izskatās?
Kā viņa izskatās?

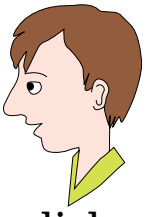

vidēja maza gara

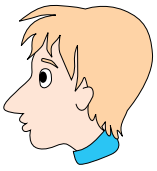
AUGUMA

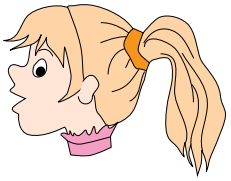
mazs

liels

garš

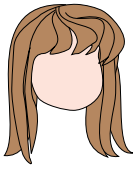

uzrauts

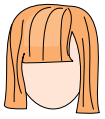
DEGUNS

ļoti īsi

pusgari

taisni

sprogaini

rudi

MATI

gaiši zilas

tumši zilas

gaiši brūnas

tumši brūnas

gaiši zaļas

tumši zaļas

gaiši pelēkas

tumši pelēkas

ACIS

P a r a u g s.

Marija ir maza auguma meitene. Viņai ir gaiši un gari mati. Marijai ir skaistas, tumši zilas acis un mazs deguns.

6.2. Pastāsti, kā izskatās tavs brālis vai māsa, brālēns vai māsīca, draugs vai draudzene!

acs – acis
auss – ausis
uzacs – uzacis

7. uzdevums

7.1. *Lec* pa akmentiņiem un lasi teikumus! Ieraksti tos burtnīcā! Neaizmirsti par pieturzīmēm teikumos un teikumu beigās!

skaisti, gari mati
tētis, mamma un mazais brālis

ir skaistas acis Annai zilas , gaiši .

ir zēns auguma gara Jānis .

. filmas skatās kopā ģimene parasti Lindas

garšīgus siera Vectētiņš gatavo . cepumus

pie ciemos Mēs . ejam vecmāmiņas

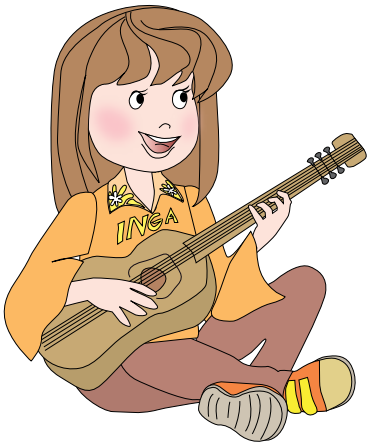
bieži ? sporto Ivo Vai Jānis Māris un ,

7.2. Sameklē kādā žurnālā aktiera vai animācijas filmas varoņa attēlu! Pastāsti, kā viņš izskatās!

2.2. VIENS PATS MĀJĀS

8. uzdevums

8.1. Lasi dzejoli! Pastāsti, ko patīk darīt Ingai, kad viņa paliek mājās viena!

Inga Liepa, 3. klases skolniece

***

Man patīk lasīt grāmatu
Un patīk arī dziedāt.
Man patīk spēlēt ģitāru
Un patīk skaļi smieties.
Man patīk neko nedarīt
Un logā ilgi vērties.
Man patīk ...

vērties – *šeit:* skatīties

8.2. Pastāsti, ko tev patīk darīt, kad esi mājās viens pats!

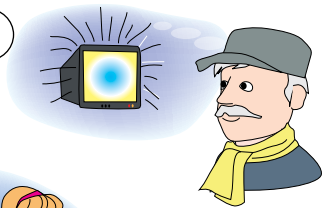
9. uzdevums

9.1. Sameklē katram attēlam atbilstošo teikumu! Lasi par pieaugušajiem un to, ko viņi darīja, kad bērnībā bija mājās vieni!

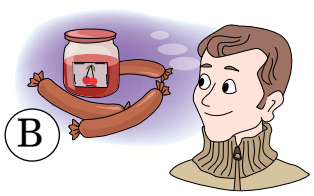
viens pats – vieni paši
viena pati – vienas pašas

1. Skatījos filmas līdz vēlam vakaram.
2. Klausījos ļoti skaļu mūziku.
3. Apēdu visu garšīgo, kas bija mājās.
4. Meklēju, kur vecāki slēpj saldumus.
5. Vilku mammas augstpapēžu kurpes.

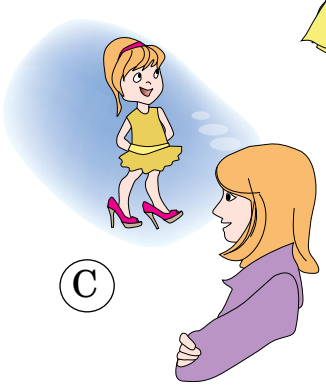
A

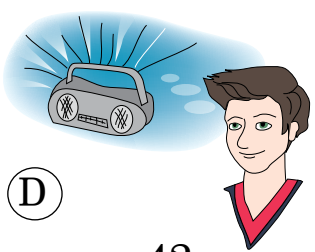
B

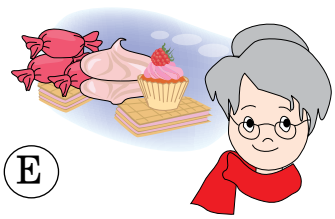
C

D

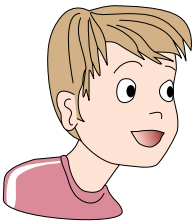
E

9.2. Pajautā saviem vecākiem, ko viņi bērnībā darīja, kad mājās bija vieni! Pastāsti par to, ko uzzināji!

10. uzdevums

10.1. Izpētiet tabulu! Jautājiet un atbildiet, ko jūs darāt, kad esat mājās vieni! Izmantojiet vārdu savienojumus no tabulas!

Ko tu dari, kad esi viens?

Es klausos mūziku un spēlēju datorspēles.

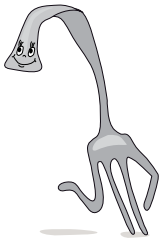

Es	Viņš, viņa, viņi, viņas
guļu gultā	guļ gultā
spēlējos ar suni	spēlējas ar suni
spēlēju vijoli	spēlē vijoli
skatos filmu	skatās filmu
zīmēju māju	zīmē māju
lasu grāmatu	lasa grāmatu
dziedu dziesmas	dzied dziesmas
klausos mūziku	klausās mūziku
skatos filmas	skatās filmas
spēlēju datorspēles	spēlē datorspēles
aicinu draugus	aicina draugus
eju pie draugiem	iet pie draugiem

10.2. Pastāsti, ko tavi klasesbiedri parasti dara, kad ir mājās vieni!

11. uzdevums

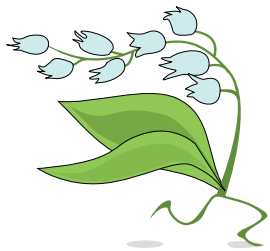
11.1. Aplūko attēlus un pasaki, par ko, tavuprāt, ir pasaka ar tik jocīgu nosaukumu „Skrejpasaka”!

Dakšiņa

Sniegavīrs

Kreimene

Caurais Zobs

11.2. Lasi pasaku!

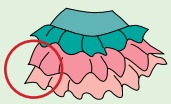
Skrejpasaka

Skrejlapiņa norāvās no galotnes un, krītot garām odiem, dzirdēja, ka tie sauc:

– Skrejlapiņa! Skrejlapiņa krīt!

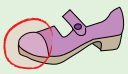
Skrejlapiņa pieturēja savas maliņas kā garai kleitai volānus un laidās teciņus. Un tikai domāja: „Ātrāk! Ātrāk!”

volāni –

laisties teciņus – *šeit:* skriet prom, bēgt

purngals –

papēdis –

Panāca Dakšiņu.

– Kur tu skrien? – paspēja paprasīt.

– Pēc desām!

Panāca Cauro Zobu.

– Kur tu skrien?

– Pēc cukura.

Panāca Sniegavīru.

– Kur tu skrien?

– Bēgu no lietus, – teica Sniegavīrs.

Panāca Lietu.

– Kur tu skrien?

– Skrienu pakaļ mākonim. Citādi nav no kā līt.

Visi skrēja, un visi skrēja kaut kam pakaļ.

Vilnis skrēja pakaļ vilnim un purngals pakaļ papēdim.

„Kam es skrienu pakaļ?” domāja Skrejlapiņa, bet nebija laika izdomāt.

(*Pēc Imanta Ziedoņa.*)

11.3. Pastāsti, kas, tavuprāt, notiks vēlāk!

12. uzdevums

12.1. Lasi pasakas turpinājumu!

pamest acis – *šeit:* skatīties

kreimene – maijpuķīte

azotē – *šeit:* padusē, zem rokas

Skrejlapiņa skrēja, skrēja, bet pameta acis arī uz citām lapiņām: citas lapiņas neskrēja.

Ieraudzīja Kreimeni grāvmalā. – Kāpēc tu neskrien? – viņa, garām skriedama, sauca.

– Tāpēc, ka man jāzied, – atbildēja Kreimene. – Bet mums arī ir viena tāda, kas skrej. Mēs viņu saucam par Skrejmeni. Mūsu Skrejmene aizskrēja jau vakar.

– Vai kāds man var pateikt, uz kurieni tā jāskrien?

Tad vecākā Ola, kurai bija jau cālēns iekšā, teica, ka ir tādi, ir, kam jāskrien. Un tikai jāskrien. Un nav svarīgi, uz kurieni. Viņiem jāskrien tāpēc vien, lai pulksteņi neapstājas.

– Vai tad tu domā, ka pulksteņi, ja es neskrietu, apstātos?

– Nuja, – teica Ola, – tā tikai domā, ka visi skrien tāpēc, ka Pulkstenis skrien, un grib turēties tam līdzi. Patiesībā Pulkstenis ir slinks un ne soli, ne sekundi nespertu, ja neredzētu, ka visi skrien un ka jāskrien. Ja citi neskrietu, Pulkstenis sen jau būtu apstājies un kaut kur gulētu, kādā migā, rādītājus azotē sabāzis.

(*Pēc Imanta Ziedoņa.*)

12.2. Pārzīmē tabulu burtnīcā! Papildini un aizpildi to!

Kas?	Ko darīja?	Kāpēc?
Sniegavīrs	*bēga no lietus*	*baidījās izkust*
…		

12.3. Pārskatiet pasaku! Atbildiet uz jautājumiem!

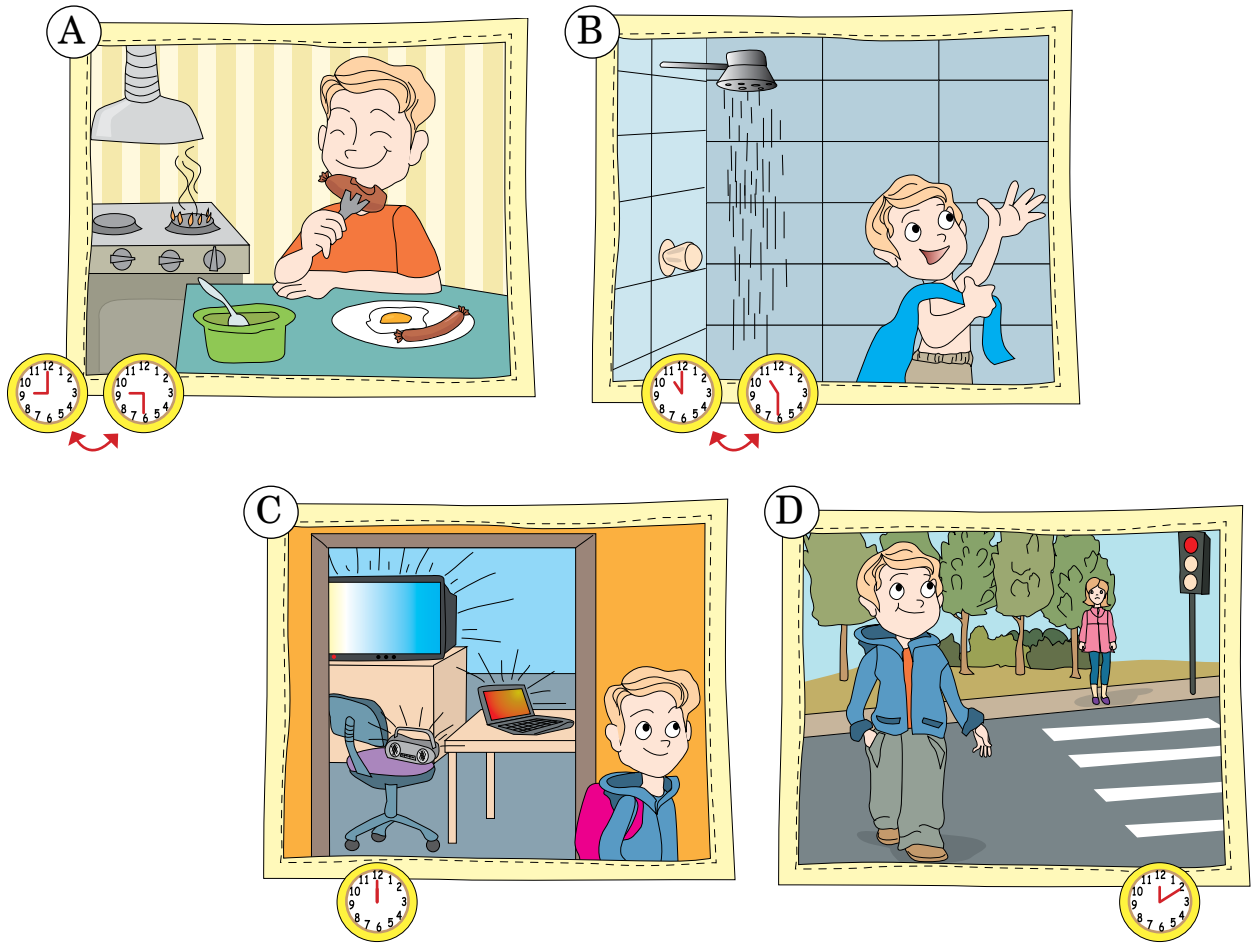
- Kas bija Skrejlapiņa?
- Kāda bija Skrejlapiņa?
- Ko Skrejlapiņa satika ceļā?
- Kāpēc un uz kurieni Skrejlapiņa skrēja?
- Uz kurieni un kāpēc parasti skrienat jūs?

13. uzdevums

13.1. Izpēti tabulu! Pasaki pareizi! Raksti burtnīcā!

Cik?		Cikos?	No cikiem?	Līdz cikiem?
12.10	divpadsmit un desmit minūtes	divpadsmitos un desmit minūtēs	no divpadsmitiem un desmit minūtēm	līdz divpadsmitiem un desmit minūtēm
9.10				
7.10				
12.30				
13.30				
20.30				

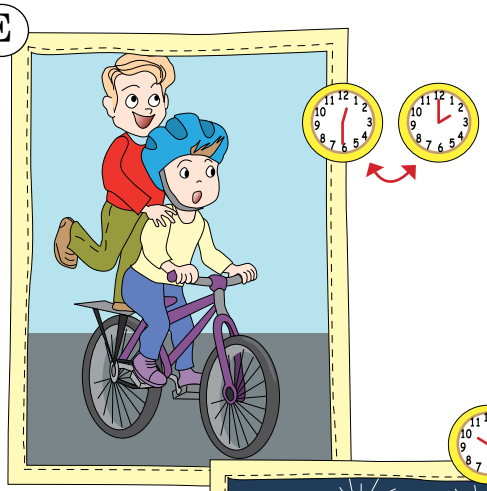
13.2. Aplūko attēlus! Pastāsti, kad un ko zēns dara nepareizi! Pasaki, kurus drošības noteikumus viņš neievēro!

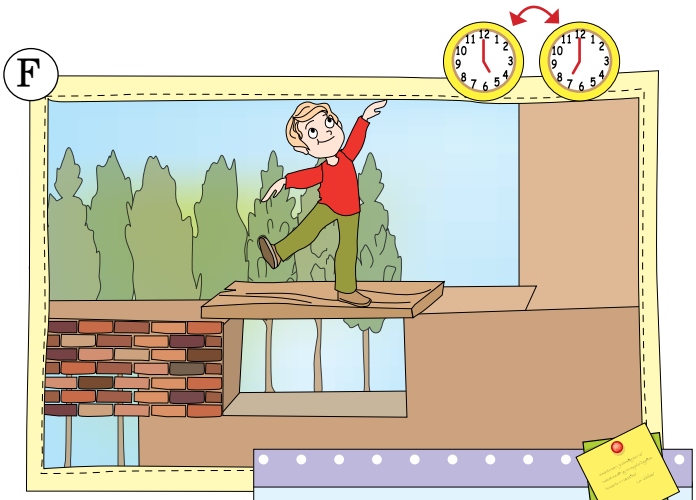
P a r a u g s.

No deviņiem līdz deviņiem un trīsdesmit minūtēm zēns ēd brokastis. Viņš iet projām, bet aizmirst izslēgt gāzes plīti. Tas ir bīstami!

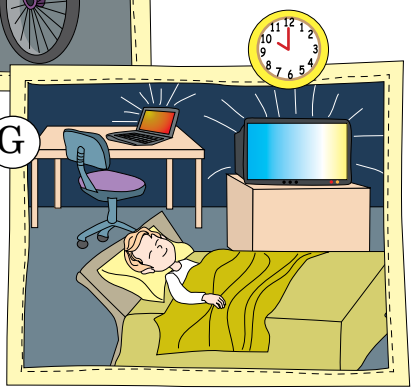
E

F

G

Zēns nedomā, ka … .
Viņš neievēro, ka … .
Viņš neizslēdz ..., jo … .
Viņš atstāj … .

13.3. Izjautā klasesbiedru par viņa dienas režīmu!

Cikos?

No cikiem?

Līdz cikiem?

Līdz cikiem tu guli brīvdienās?

Cikos tu ēd brokastis?

Brīvdienās es guļu līdz … .

P a r a u g s.

Cikos tu ēd brokastis? – *Es ēdu brokastis pulksten … .*

13.4. Pastāsti, ko tu šajā laikā dari!

plkst. 8.00 es … .

plkst. 11.00 es … .

plkst. 12.30 es … .

plkst. 14.10 es … .

plkst. 15.30 es … .

plkst. 18.00 es … .

plkst. 19.40 es … .

plkst. 21.20 es … .

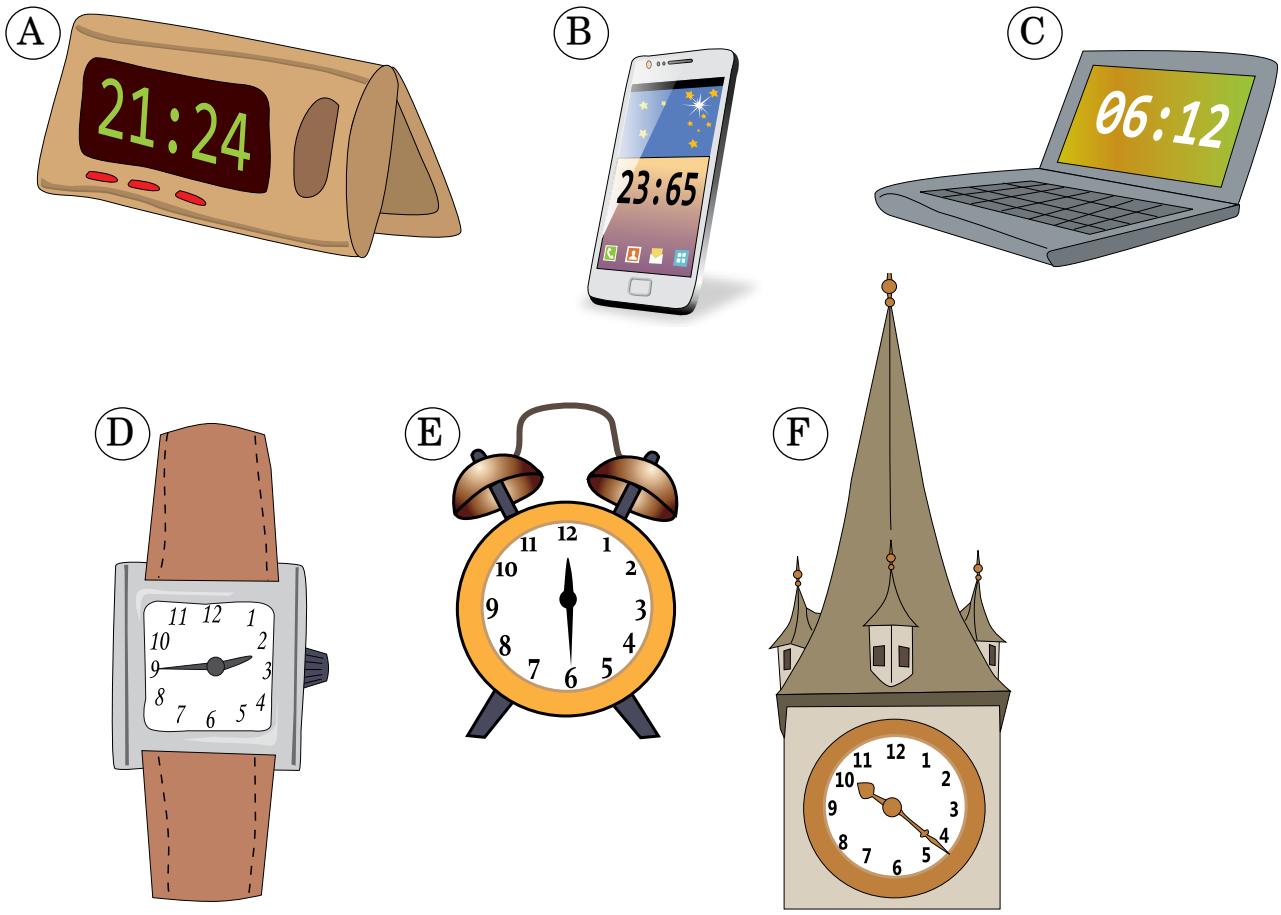
plkst. 22.00 es … .

P a r a u g s.

Pulksten astoņos es parasti ceļos un klāju gultu.

14. uzdevums

14.1. Aplūko attēlus! Atbildi uz jautājumiem!

- Kuri pulksteņi rāda nepareizi?
- Cik rāda *pareizie* pulksteņi?
- Kuri pulksteņi ir sabojājušies, kāpēc?

Cik pulkstenis?

divdesmit piecas minūtes **pāri** desmit**iem**

desmit un divdesmit piecas minūtes

bez divdesmit piec**ām** minūt**ēm** desmit

pusdesmit

14.2. Lasi skaļi!

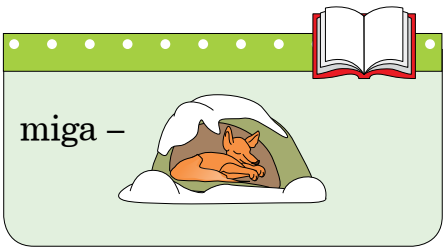
Šodien 12.30 es iešu uz treniņu. Tur es būšu no 13.00 līdz 14.25, pēc tam es braukšu mājās. Mājās es būšu apmēram pulksten 15.00. No 15.10 līdz 16.00 es spēlēšu datorspēles, tad pildīšu mājas darbus. Ap pulksten 18.00 mājās nāks mani vecāki un mēs gatavosim vakariņas.

15. uzdevums

15.1. Lasi tekstu un nosauc pulksteņa laiku!

Lācis viens pats migā

Lācis taisījās uz ziemas miegu. Šodien bija pēdējā rudens diena, bet lācis vēl negulēja. Vēl bija daudz darba, tāpēc viņš apsēdās pie celma un uzrakstīja dienas plānu.

Cikos?	Ko izdarīt?
10.30	*piezvanīt vāverei un sarunāt, lai atnes 1 kg riekstu*
10.45	*aiziet uz pirti nomazgāties*
11.15	*sagatavot medus krājumus pavasarim*
12.50	*izsaukt datorspeciālistu, lai ierīko interneta pieslēgumu*
13.45	*piezvanīt mammai un palūgt, lai izcep riekstu cepumus*
14.30	*apciemot bērnus*
15.45	*noskatīties lāču olimpiādes noslēgumu televīzijā*
18.35	*aiziet pēc cepumiem*
19.00	*saklāt gultu*
20.50	*padzert tēju ar medu un riekstu cepumiem*
21.00	*izslēgt visas elektriskās ierīces, gāzi un ūdeni, aizslēgt durvis*
21.25	*izslēgt modinātāju un mobilo telefonu*
21.30	*iet gulēt*

(*Skolotāja Iveta*)

15.2. Uzraksti, ko dara lācis no pulksten 11.15 līdz 21.25!

P a r a u g s.

Pulksten desmitos un trīsdesmit minūtēs lācis zvana vāverei un lūdz, lai viņa atnes riekstus.

2.3. PIE GALDA

16. uzdevums

16.1. Nosauc pulksteņa laiku! Sameklē laikam atbilstošās ēdienreizes nosaukumu! Pasaki teikumu!

brokastis | pusdienas | launags | vakariņas

16.2. Uzraksti, cikos tev ir katra ēdienreize!

P a r a u g s.

Pulksten astoņos es parasti ēdu brokastis.

17. uzdevums

17.1. Atbildi uz jautājumiem un pastāsti!

- Kas tev visvairāk garšo?
- Kuri produkti tavā ēdienkartē ir veselīgi, bet kuri – nav veselīgi?
- Ko tu parasti ēd brokastīs, pusdienās, vakariņās?

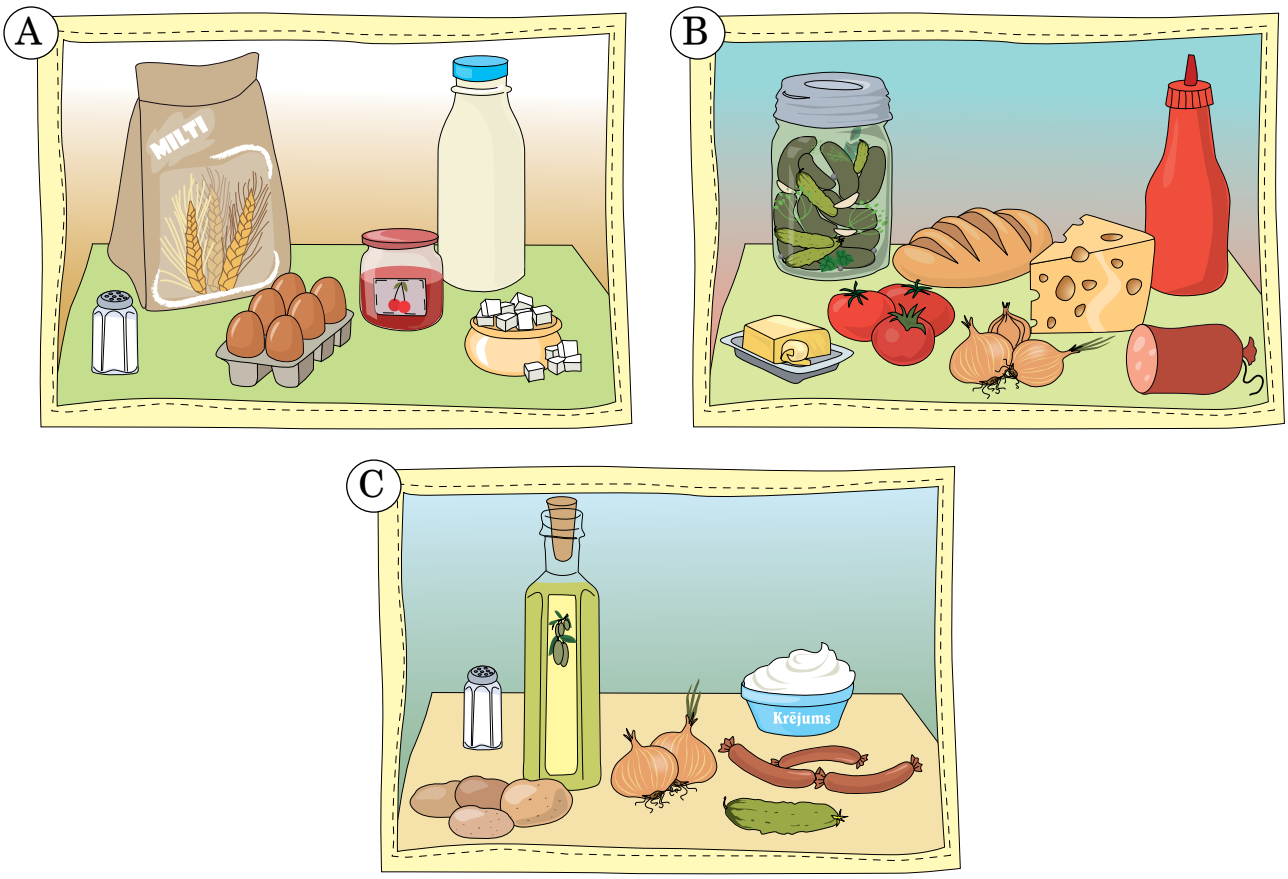
17.2. Tas ir Gardēdis. Ieskaties Gardēža ledusskapī! Atbildi uz jautājumiem!

- Kas glabājas Gardēža ledusskapī?
- Ko no šiem produktiem var pagatavot?
- Kurus produktus, tavuprāt, Gardēdis parasti ēd brokastīs, pusdienās, launagā un vakariņās?
- Kuri produkti, tavuprāt, ir veselīgi, bet kuri – nav veselīgi?

17.3. Pasaki, kurus produktus tu ieliktu savā ledusskapī!

18. uzdevums

18.1. Aplūko attēlus! Nosauc produktus! Pastāsti, kādus ēdienus tu vari pagatavot no piedāvātajiem produktiem!

P a r a u g s.

Uz pirmā galda A attēlā ir ... .

No šiem produktiem es varu pagatavot ... .

18.2. Pasaki, kādus ēdienus tu proti gatavot! Pastāsti, kā tu to dari!

19. uzdevums

19.1. Atmini vārdus! Raksti tos!

~~boāsl~~	lūmep	risbiebum	novīgas	selapsīn

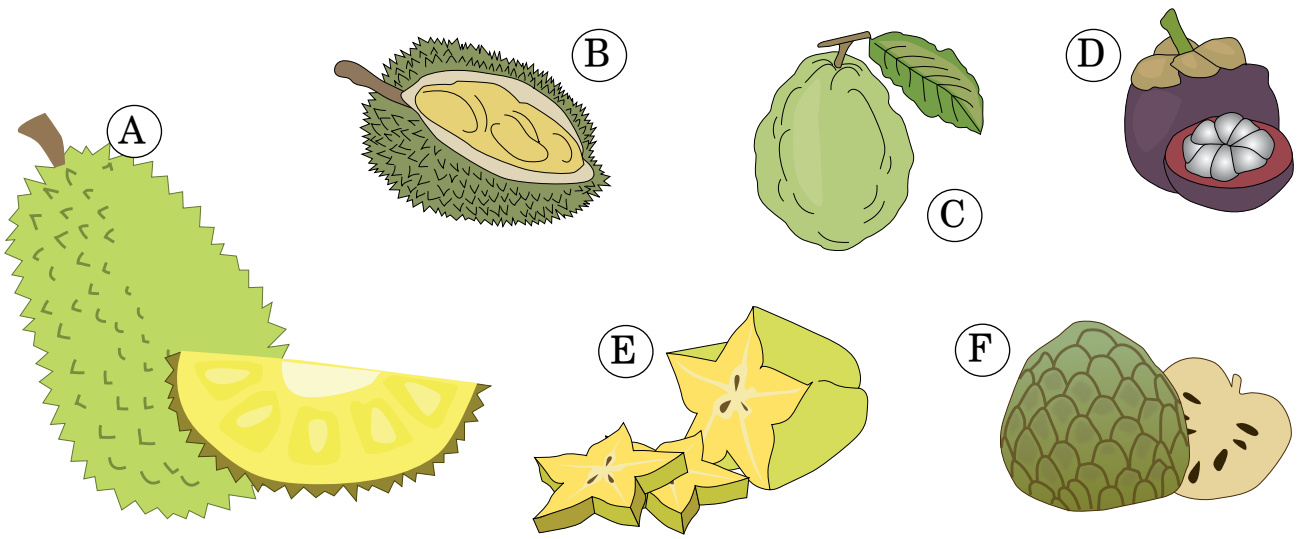
P a r a u g s.
boāsl – *ābols*

19.2. Pasaki, kuri produkti, tavuprāt, nepieciešami, lai pagatavotu augļu salātus! Ieraksti teikumu burtnīcā!

P a r a u g s.
Augļu salātus var pagatavot no … .

20. uzdevums

20.1. Lasi! Atrodi aprakstam atbilstošo attēlu!

1. Karambola ir dzeltenā vai zaļā krāsā. Tā atgādina saldo piparu. Ja to sagriež šķēlēs, tad šķēles izskatās kā zvaigznītes. Karambola satur ļoti daudz C vitamīna. Tā aug Šrilankā.

2. Guava pēc izskata atgādina lielu, zaļu, nelīdzenu ābolu. No tām gatavo želejas un ievārījumus. Tās satur daudz C vitamīna. Guavas dzimtene ir Dienvidamerika.

③ Duriāns ir zaļganbrūnā krāsā, nedaudz dzeltenīgs. Tam ir apaļa vai ovāla forma. Mizai ir dzelkšņi. Mīkstums ir gaiši dzeltens. Tas jāēd svaigs, jo pārgatavojies tas nejauki smird. Duriāna dzimtene ir Malaizija un Borneo.

④ Džekfrūtu sauc arī par maizes augli. Pēc formas tas atgādina duriānu. Tam ir mazāki dzelkšņi, bet izmērs ir lielāks. Tā svars var sasniegt 40 kilogramus. Auglis ir bagāts ar A vitamīnu. Džekfrūts ir Bangladešas nacionālais auglis.

⑤ Mangostīns jeb mankuts ir nedaudz mazāks par tenisa bumbiņu. Tam ir bieza miza tumši violetā krāsā. Kad to notīra, tad tas ir līdzīgs ķiplokam. Mangostīns ir ļoti salds un sulīgs. Auglis ir bagāts ar B un C vitamīnu. Šī augļa dzimtene ir Malaizija.

⑥ Čerimoja ir viens no gardākajiem augļiem pasaulē. Auglim ir neregulāra forma un zaļa, cieta miza. Mīkstums ir balts. Augļa melnās sēklas nav ēdamas. To audzē Spānijā un Dienvidamerikā.

šķēle – nogriezts gabals
atgādina – *šeit:* ir līdzīga
miza –
dzelkšņi – *šeit:* adatas, asumi
mīkstums – augļa mīkstā daļa
nejauki smird – *šeit:* nelabi, slikti ož

20.2. Pārzīmē tabulu burtnīcā! Aizpildi to!

Augļa nosaukums	Krāsa	Izskats	Vitamīns
guava	*zaļa*	*līdzīgs ābolam*	*C vitamīns*
...			

20.3. Pasaki, kurus no šiem augļiem tu gribētu pagaršot! Vai tu esi kādu no tiem ēdis? Kā tas tev garšoja?

20.4. Sagatavo stāstījumu par kādu eksotisku augli, kuru tu esi ēdis, piemēram, kivi, ananasu vai kādu citu! Atbildi uz jautājumiem!

- Kurā valstī šis auglis aug?
- Kā tas izskatās?
- Kur to var nopirkt?
- Ko no tā var pagatavot?

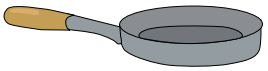
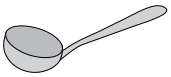
eksotisks – *šeit:* neparasts, ārzemju

21. uzdevums

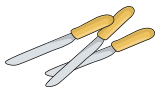
21.1. Lasi tekstu, zīmējuma vietā pasaki atbilstošo vārdu!

Lāču mammas trauku skapis

iegrābt – *šeit:* paņemt ar karoti, ar sauju
piebērt – *šeit:* pievienot mīklai
čurkstēt – cepoties skanēt
izlīt – iztecēt
juku jukām – *šeit:* sajaukti, nekārtībā
saplīsuši – *šeit:* sasisti
vesela – *šeit:* nav sasista
terīne – liels trauks zupai

Kādu rītu lāču mamma gatavo lācēniem pankūkas ar medu. Viņa iejauc mīklu lielā , paņem un uzliek to uz plīts. Te viņa iedomājas, ka būtu labi iejaukt mīklā mellenes. Viņa sameklē ar ogām, ko vakar atnesa lāču tēvs, piepilda vienu ar mellenēm un pieber mīklai. Nu jau eļļa karsta, lāču mamma ar lej mīklu pannā. Pankūkas čurkst.

Nu gan būs gardi!

Bet te iezvanās tālrunis. Lāču mamma steidz atbildēt, bet kā griežas, tā trauku skapi apgāž. Trauki izbirst uz grīdas. Ak, kas par nelaimi! Visas saplīst, no ievārījums izlīst, no izbirst cukurs, un viss ir juku jukām, saplīst, , un nokrīt uz grīdas. Labi, ka vecmāmiņas ir palikusi vesela!

Te ieskrien lāču tētis un lācēni, viņi redz notikušo, visi kliedz: „Zemestrīce, zemestrīce!”

(*Skolotāja Iveta*)

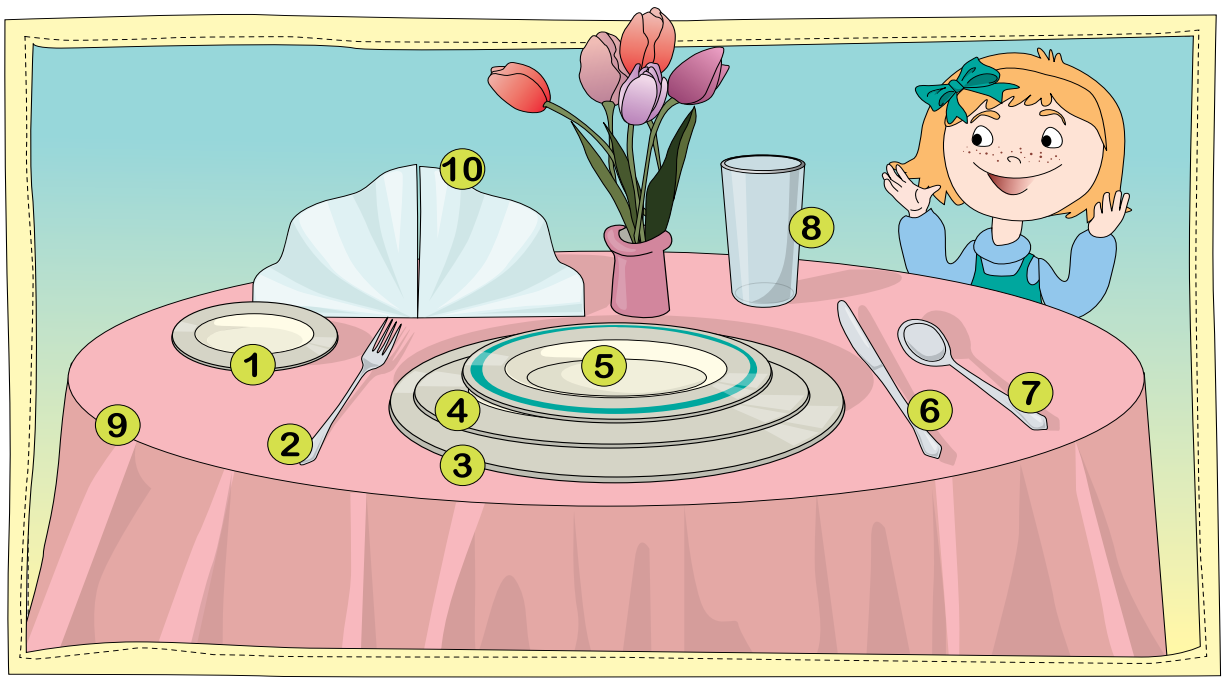
21.2. Pārraksti teksta trešo rindkopu burtnīcā! Pasvītro ievietotos vārdus! Uzraksti, ko lāču mamma varēs ielikt atpakaļ skapī!

22. uzdevums

22.1. Aplūko attēlu! Lasi par galda servēšanu!

Pusdienu galds

Anetei šodien ir dzimšanas diena. Viņa klāj galdu. Anete paņem pierakstu lapu un sāk darboties. Pēc brīža uz galda viss ir savās vietās.

1. Šķīvis, kas paredzēts maizes pasniegšanai. 2. Dakšiņa. 3. Šķīvis, uz kura liek visus pasniegtos šķīvjus ar ēdienu. 4. Šķīvis otrajam ēdienam. 5. Zupas šķīvis. 6. Nazis. 7. Zupas karote. 8. Limonādes glāze. 9. Galdauts. 10. Salvete.

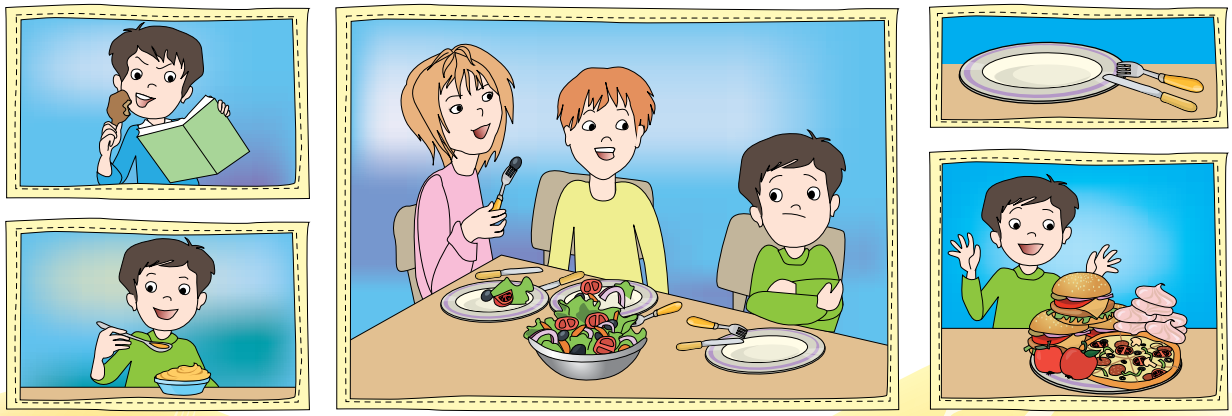
22.2. Izpētiet tabulu! Atbildiet uz jautājumiem un pastāstiet par galda klāšanu! Izmantojiet tabulu!

Ko viņš / viņa dara?	Kas viņam / viņai jādara?
liek šķīv**i**	**jā**liek šķīv**is**
neliek dakšiņ**u**	**nav jā**liek dakšiņ**a**
klāj gald**u**	**jā**klāj gald**s**

- Kas jāliek pa labi no šķīvja?
- Kas jāliek pa kreisi no šķīvja?
- Kuri šķīvji jāliek viens virs otra?

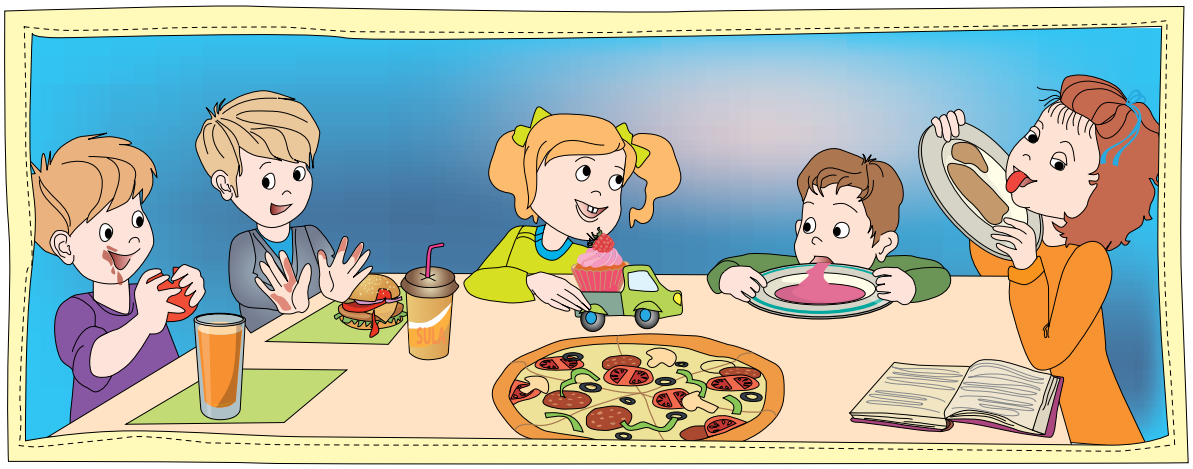
23. uzdevums

23.1. Aplūko attēlus un lasi padomus! Ieraksti burtnīcā padomus, kuri ir attēloti!

1. Nelasi ēdot!
2. Palūdz, lai tev pasniedz to, ko tu pie galda nevari aizsniegt!
3. Pasaki paldies, ja tev pasniedz to, ko tu lūdzi!
4. Pēc ēšanas pasaki paldies!
5. Necelies no galda, ja citi vēl sēž!
6. Sāc ēst, kad visi sasēdušies pie galda!
7. Galda piederumus pēc ēšanas atstāj uz šķīvja malas vienā tā pusē!
8. Pirms ēšanas nomazgā rokas!
9. Nelaizi šķīvi vai bļodiņu!
10. Lūpas noslauki ar salveti, nevis delnu!
11. Nerunā ar pilnu muti!
12. Nesaliec visus gardumus savā šķīvī, jo citi arī grib!
13. Neliec elkoņus uz galda!
14. Nebāz pilnu muti!
15. Padzeries, kad mute izēsta!
16. Nerotaļājies ar ēdienu!
17. Nesteidzies pieēsties, bet ēd *ātrāk par gliemezi*!

23.2. Aplūkojiet attēlu! Pastāstiet, kā jāuzvedas pie galda!

P a r a u g s.

Pirms ēšanas ir jāmazgā rokas.

23.3. Lasi! Atbildi uz jautājumiem ar *jā* vai *nē*!

1. Amerikā ēdot tur vienu roku brīvu. Tā ir tradīcija vēl no seniem laikiem, jo agrāk *mežonīgajos rietumos* iedzīvotājiem vajadzēja sevi sargāt no laupītājiem pat ēdienreizēs.

2. Japāņi domā, ka zupas aromātu pilnībā var izjust tikai tad, ja to skaļi strebj.

3. Indijā uzskata, ka ēdienu no sākuma izbauda ar acīm, pēc tam – ar pirkstiem un tikai tad ar muti.

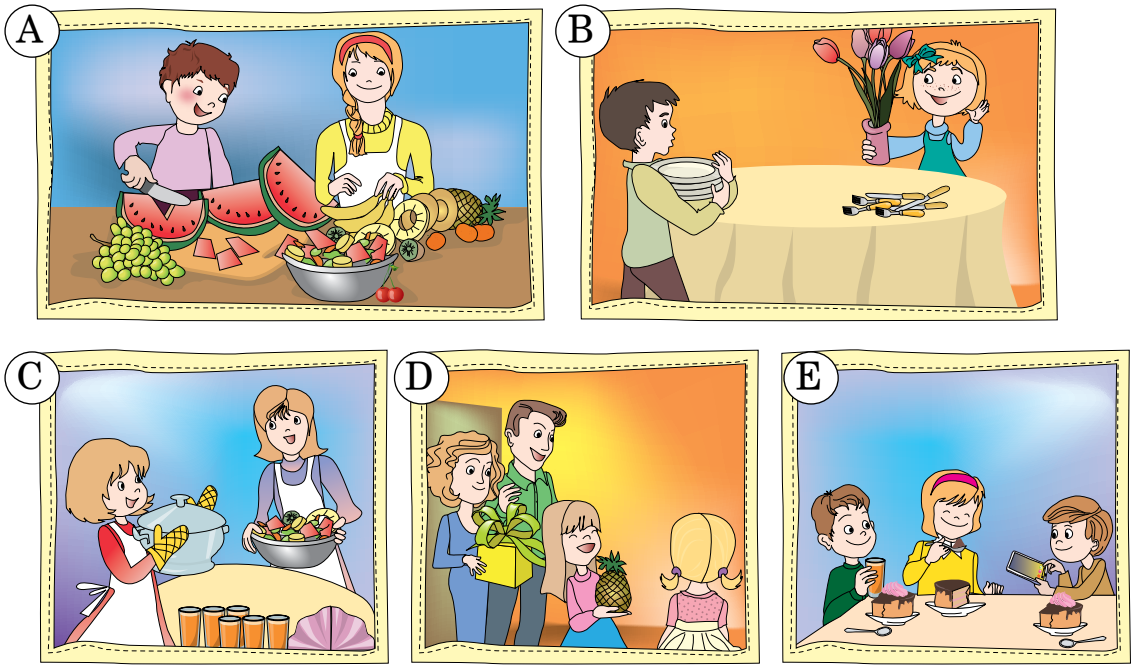
4. Itālijā spageti lielākoties ēd tikai ar dakšiņu un karoti: spageti rullē ap dakšiņu, bet ar karoti pietur, lai neatrullējas. Nav pieklājīgi griezt spageti vai nokost daļu no tā.

- Vai indieši ēdienu bauda tikai ar acīm?
- Vai amerikāņi ēd ar vienu roku?
- Vai spageti jārullē uz karotes?
- Vai zupas japāņi strebj?
- Vai mūsdienās amerikāņi ievēro senu tradīciju?

2.4. PROTU, PROTU...

24. uzdevums

24.1. Aplūko attēlus! Uzraksti katram attēlam virsrakstu!

P a r a u g s.

A zīmējums – Garšīgie salāti.

24.2. Izdomājiet stāstījumu par attēliem un pastāstiet to!

25. uzdevums

25.1. Pārzīmē burtnīcā tabulu un aizpildi to!

Mana skolas diena	
7.30	*Es ceļos, …*
…	

25.2. Pastāsti, kas un cikos tev ir jādara brīvdienās!

P a r a u g s.

Pusastoņos man ir jāceļas.

25.3. Atjauno dialogu!

– Apmēram … .

– … ?

– Cikos tu celies?

– Es parasti ceļos pulksten … no rīta.

– Cikos tu ēd brokastis?

– Parasti no … līdz … .

3. RUDENS DĀVANAS

3.1. DABA DZIEDĒ

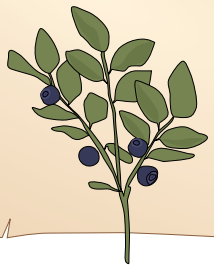
1. uzdevums

1.1. Aplūko attēlus! Lasi par meža ogām!

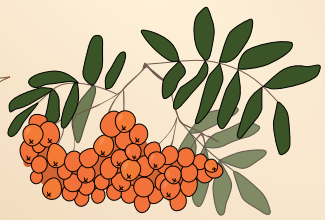
dziedēt – *šeit:* ārstēt

Meža zemenēs ir daudz C vitamīna. Meža zemeņu ziedus, lapas un ogas izmanto tautas medicīnā kā tēju pret klepu. Veselīgs ir arī meža zemeņu ievārījums.

Mellenes ir ļoti veselīgas, tās satur A vitamīnu, kas uzlabo redzi. Agrāk angļu lidotājiem bija jāēd melleņu ogas un melleņu ievārījums, lai viņiem būtu laba redze.

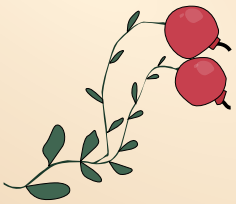
Svaigi spiestai pīlādžu ogu sulai piemīt ārstnieciskas īpašības. Tajā ir daudz C vitamīna, kas uzlabo arī atmiņu. Svaigas pīlādžogas cukurā vai medū būs gards un veselīgs ēdiens visas ziemas garumā. Daudziem nepatīk ogu rūgtā garša, taču tā pazūd pēc salnām, arī tad, ja ogas sasaldē.

Meža aveņu tēju lieto pret augstu temperatūru. Aveņu krūmi var būt pat divus metrus augsti. Meža avenes ir veselīgākas nekā dārza avenes.

Dzērvenes aug purvainās vietās. Senos laikos jūrnieki dzērvenes ņēma līdzi jūrā, jo tajās ir daudz C vitamīna. Dzērvenes pirmie uzturā sāka lietot indiāņi, saucot tās par *ibimi*, tas nozīmē – rūgtās ogas.

Brūklenes ir mazas, sarkanas odziņas. Tajās ir daudz A un C vitamīna. Gan pieaugušajiem, gan bērniem dienā ieteicams apēst 100 gramu brūkleņu. Lasīt brūklenes ir patīkami, pēc tām nav jābrien purvā kā pēc dzērvenēm.

1.2. Pasaki, kuras ogas tev garšo, kuras – negaršo! Pastāsti, ko tu jau zināji, ko – uzzināji!

Es zināju, ka ... .
Es nezināju, ka ... .

1.3. Pārskati attēlus! Izdomā un uzraksti mīklas par ogām!

gards – garšīgs
lielas ogas – mazas odziņas

P a r a u g s.

Tā ir neliela oga. Tā aug kokā un ļoti garšo strazdiem. Tā ir tumši sarkanā krāsā. Ogai vidū ir kauliņš. Kas tā ir? – Tā ir ķiršoga – ķirsis.

1.4. Miniet klasesbiedru mīklas!

2. uzdevums

2.1. Uzraksti burtnīcā teikumus ar katras rindas vārdiem! Teikuma beigās liec atbilstošo pieturzīmi!

ogu, veselīga, ir, sula, pīlādžu
satur, daudz, mellenes, A vitamīna
ogas, labi, tikai, pazīstamas, lasi
par, zilenes, ir, mellenēm, lielākas

P a r a u g s.

nepazīstamas, neēd, ogas, nekad – *Nekad neēd nepazīstamas ogas!*

2.2. Izdomā katram uzrakstītajam teikumam jautājumu!

P a r a u g s.

Nekad neēd nepazīstamas ogas! – *Ko nekad nedrīkst ēst?*

3. uzdevums

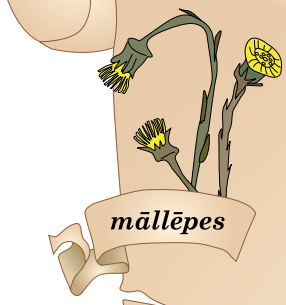
3.1. Aplūko attēlu! Lasi dzejoli!

Vitauts Ļūdēns

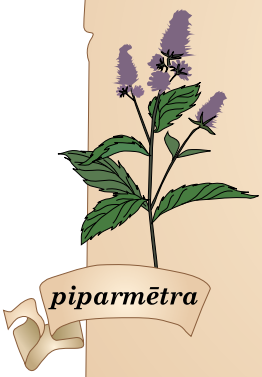
Zāļu māmiņa, zāļu bērniņi

Gar tavu meža malu,
gar manu ezermalu
nāk zāļu māmiņa,
un māllēpenes lasa
un baldriānus lasa
tā savā kurvītī. [..]

Un vēdergraizes dusmojas
par tādu lasīšanu
un no tām lielām dusmām
vairs nevar pasāpēt.
Bet iesnas arī dusmojas
par tādu lasīšanu
un no tām lielām dusmām
vairs nevar pašķaudīt.

māllēpenes – *šeit:* māllēpes
kurvītis – groziņš
vēdergraizes – *šeit:* vēdera sāpes

3.2. Atbildi uz jautājumiem!

- Kas, tavuprāt, ir zāļu māmiņa?
- Kādus ārstniecības augus lasa zāļu māmiņa?
- Kur zāļu māmiņa lasa ārstniecības augus?
- Kā tu saproti dzejoļa pēdējās četras rindas?

3.3. Papildini teikumus! Raksti tos burtnīcā!

Man patīk staigāt gar ... . Šodien mēs iesim gar ... . Gar ... aug dažādi koki, bet gar ... – tikai augi.

Mums patīk staigāt pa ... . Pa ... brauc tikai autobusi un mašīnas.

iet staigāt skriet	gar pa	mežu ceļu grāvi skolu zāli
Es eju gar mežu.		

4. uzdevums

4.1. Lasi tekstu!

drogas – kaltēti, sausi ārstniecības augi

Kad cilvēks ēd ogas, sēnes un dzer zāļu tējas, viņš uzņem vitamīnus. Tie ir vajadzīgi, lai justos vesels un spēcīgs.

Latvijas mežos ir daudz ogu, riekstu, dažādu sēņu un ārstniecisko augu. Tie lielisku papildina veselīgu uzturu. Parasti ārstniecisku tēju gatavo no drogām, taču var izmantot arī tikko savāktus ārstniecības augus.

ir riekst**i**, aug**i**, og**as**, sēn**es**

nav / trūkst / daudz riekst**u**, aug**u**, og**u**, sēņ**u**

Ļoti garšīga un veselīga ir mežrozīšu augļu tēja. Tajā C vitamīna ir 50 reižu vairāk nekā citronos.

Tomēr jāzina, ka mežā un pļavā aug arī indīgi augi, ogas un sēnes. Drīkst vākt tikai tos augus, kurus labi pazīstam un protam lietot.

4.2. Pabeidz jautājumus par tekstu! Uzdod jautājumus pārējiem klasesbiedriem!

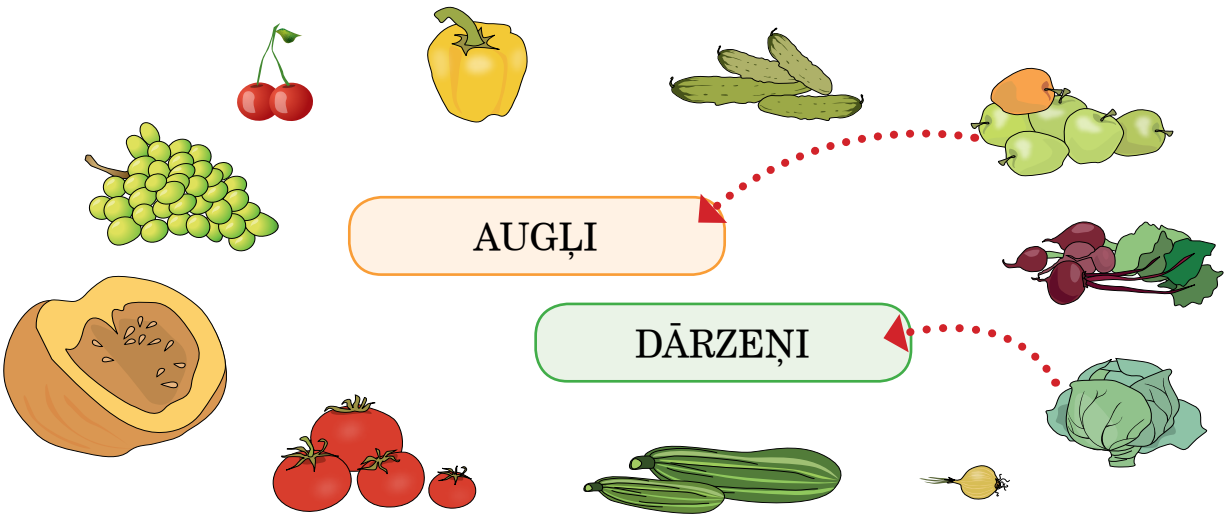
Kā ... ?
No kā ... ?
Kādus ... ?

P a r a u g s.

Kas aug Latvijas mežos?

5. uzdevums

5.1. Sagrupē augļu un dārzeņu nosaukumus! Nosauc tos!

5.2. Pārzīmē tabulu burtnīcā! Ieraksti tabulā trīs augļu un trīs dārzeņu nosaukumus! Aptaujā sešus klasesbiedrus un aizpildi tabulu!

Auglis vai dārzenis	**Garšo** *(kam?)*	**Ļoti garšo** *(kam?)*
Ābols	*Jurim*	*Jaroslavam*

5.3. Pastāsti, kuri augļi un dārzeņi visvairāk garšo taviem klasesbiedriem!

6. uzdevums

6.1. Lasi tekstu!

Skaists un dārzeņiem, augļiem bagāts ir atnācis rudens. Laiks posties uz tirgu! Brauksim uz Rīgas Centrāltirgu!

Kaut arī šodien ir auksts un drūms rudens rīts, tomēr Centrāltirgū ir daudz pircēju un pārdevēju. Sakņu paviljonā pircējus priecē rudens augļu un dārzeņu dažādība. Uz letes kārtīgās rindās ir salikti gurķi, tomāti, puķkāposti, burkāni, kabači un bietes. Augļu stendos pircējus vilina plūmes, āboli, bumbieri, persiki, aprikozes, melones, vīnogas un arbūzi.

6.2. Iedomājieties, ka rīt ciemos pie jums atbrauks draugi no Lietuvas! Jums tirgū jānopērk augļi un dārzeņi. Izmantojiet frāzes un izdomājiet sarunu starp bērnu un pārdevēju! Notēlojiet situāciju pārējiem klasesbiedriem!

– Es gribētu nopirkt divus bumbierus un četrus burkānus.

– Es gribētu nopirkt vienu kilogramu ābolu un puskilogramu gurķu.

– Cik maksā ...?

– Vai jums ir precīza nauda?

– Vai tev ir precīza nauda?

– Nē, man ir tikai pieci eiro.

7. uzdevums

7.1. Izpēti tabulu! Raksti nelielu stāstījumu par rudeni! Izmanto vārdus *rudens, ūdens, zibens, akmens*!

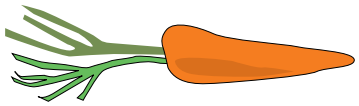
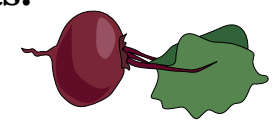
Kas?	ruden**s**, ūden**s**, ziben**s**, akmen**s**
Kā?	ruden**s**, ūden**s**, ziben**s**, akmen**s**
Ko gaidu?	ruden**i**, ziben**i**
Kad?	ruden**ī**
Kur?	ūden**ī**, akmen**ī**

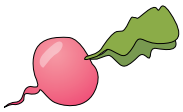
8. uzdevums

8.1. Atrodi deviņus augļu un dārzeņu nosaukumus! Ieraksti tos burtnīcā!

o	r	u	k	ā	p	o	s	t	i
k	ā	b	o	l	i	n	d	a	n
a	n	u	l	o	f	r	i	e	h
r	b	m	r	e	d	ī	s	i	o
t	i	b	a	n	e	r	u	n	p
u	e	i	b	u	r	k	ā	n	i
p	t	e	i	l	u	p	a	t	e
e	e	r	p	l	ū	m	e	s	r
ļ	s	i	e	g	u	r	ķ	i	i
i	a	p	r	i	k	o	z	e	s

8.2. Lasi mīklas! Uzmini tās!

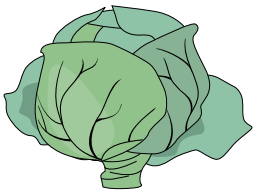

Apaļš vīriņš: galva zemē, kājas gaisā.

Ne logu, ne durvju, bet cilvēku pilns.

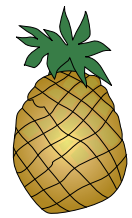

Sieva stāv uz vienas kājas, simts lakatu galvā.

Sarkana gotiņa, kaula sirsniņa.

Sarkans vīriņš, zaļa bārda.

8.3. Pastāsti, kuri augļi vai dārzeņi tev garšo!

9. uzdevums

9.1. Lasi pasaku!

Kā zaķis brauca uz Rīgu pēc skābu kāpostu sēklām

garausis – zaķis
pabiras – tas, kas ir nokritis, nobiris
jaunskungs – *šeit:* jaunietis, zēns

Garausim apnika dienu no dienas ēst āboliņa lapas.

Zaķis uzmeklē sēklu tirgotavu. Ko tur daudz gudros, ies tik iekšā un prasīs kāpostu sēklas. Bet pārdevējs visas sēklas pārdevis, pašlaik slauka kopā pabiras.

– Ko jaunskungs vēlas? – tas laipni noprasa.

– Kāpostu sēklas, – zaķis bailīgi tikko dabū pār lūpu.

– Kādu kāpostu sēklas jaunskungs vēlas: mums ir galviņu kāposti, puķu kāposti. Varbūt jaunskungs ņems kacenu kāpostus – vasarā var ēst lapas, ziemā grauzt kacenu?

„Nu tas nu gan ir blēdis," zaķis nodomāja. „Visādu kāpostu sēklas piesola, bet par visgaršīgākajiem ne vārda."

(*Pēc Annas Sakses.*)

tikko dabū pār lūpu – *šeit:* bailīgi atbild

kacenu kāposti – *šeit:* galviņu kāposti

blēdis – *šeit:* melis

9.2. Atrodi un izraksti no teksta līdzīgos vārdus!

veikals – *tirgotava*
krāpnieks – …
apsola – …
ziedkāposti – …

9.3. Kā tu domā, kas notiks vēlāk?

10. uzdevums

10.1. Lasi pasakas turpinājumu!

– Un citādu kāpostu sēklu jums nav? – viņš viltīgi noprasa.

– Nav, – pārdevējs noplāta rokas.

– Es gribētu skābu kāpostu sēklas, – jau drošāk uzstājas zaķis.

Tirgotājs pavīpsnā – šis pircējs, acīm redzot, bija galīgi uz zaķa.

– Ak, skābu kāpostu, – pavisam saldā balsī iesaucas pārdevējs. – Jā, tās mēs dodam par velti. – Viņš saslauka sēklu pabiras papīra maisiņā un pasniedz zaķim. – Še, dēls, bāz ķešā. Ap vasarassvētkiem iesēj, ap Jāņiem jau ēdīsi skābu skābos.

pavīpsnāt – *šeit:* viltīgi pasmaidīt
būt uz zaķa – *šeit:* neko nesaprast
saldā balsī – *šeit:* viltīgi
par velti – bez maksas
ķeša – *šeit:* kabata
vasarassvētki – svētki, kurus parasti svin vasaras sākumā
Jāņi – svin 24. jūnijā
skābu skābie – *šeit:* ļoti skābi

(*Pēc Annas Sakses.*)

10.2. Atbildi uz jautājumiem!

- Kādus kāpostus zaķim piedāvāja pārdevējs?
- Kāpēc zaķis negribēja tos kāpostus, kurus piedāvāja pārdevējs?
- Kāpēc zaķis domāja, ka pārdevējs ir blēdis?

11. uzdevums

11.1. Jautājiet un atbildiet!

Ar ko kopā tu visbiežāk iepērcies?

Ko jūs pērkat veikalā vai tirgū?

Vai tev patīk iepirkties?

Vai tu kādreiz iepērcies viens?

iepirkties – iegādāties
produktus, preces
veikalā, tirgū

11.2. Papildiniet dialogu! Izspēlējiet to!

Pircējs: Labdien!
Pārdevējs: Labdien! Ko vēlaties?
Pircējs: Es vēlos nopirkt ... .
Pārdevējs: Cik kilogramu ... ?
Pircējs: Man, lūdzu, ... !
Cik maksā ... ?
Pārdevējs: ... . Ko vēl jūs vēlaties?
Pircējs: Paldies, tas būs viss.

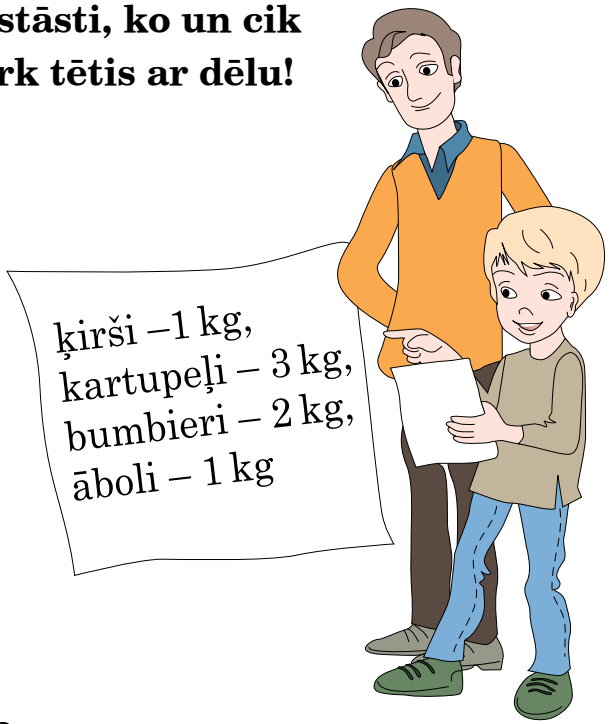
Kas?	pirk**t**	iepirk**ties**
es	pērk**u**	iepērk**os**
tu	pērc	iepērc**ies**
viņš, viņa, viņi, viņas	pērk	iepērk**as**
mēs	pērk**am**	iepērk**amies**
jūs	pērk**at**	iepērk**aties**

kg – kilograms

vien**u**	kilogram**u**	
div**us** trīs	kilogram**us**	ābol**u**
četr**us**		
piec**us**		
sešus		

12. uzdevums

12.1. Aplūko attēlu un pastāsti, ko un cik pērk tētis ar dēlu!

12.2. Iedomājieties, ka jūs esat tirgū! Veidojiet sarunu!

Ko mēs pirksim?

Es pirkšu trīs kilogramus kartupeļu.

Cik kilogramu kartupeļu mēs pirksim?

Es pirkšu augļus.

12.3. Izdomājiet trīs neparastus augļu vai dārzeņu nosaukumus! Uzzīmējiet tos! Iedomājieties, ka viens no jums ir pārdevējs, divi – pircēji! Veidojiet sarunu!

es	rīt	pirkšu
tu		pirksi
viņš, viņa viņi, viņas		pirks
mēs		pirksim
jūs		pirksiet

Cik kilogramu pirksim?

Kas tas ir par augli?

Kur tas aug?

Vai tas ir skābs?

Vai jūs pirksiet šos augļus?

13. uzdevums

13.1. Veido vārdu savienojumus!

saldumu	veikals	saldumus	viens	kilograms
pirkt	veikalā	iepirkties	šokolādes	divas

P a r a u g s.

Saldumu veikals,

13.2. Uzraksti burtnīcā trīs teikumus par iepirkšanos veikalā! Teikumos izmanto vārdu savienojumus! Pasvītro garāko teikumu!

14. uzdevums

14.1. Aplūko attēlu un izpēti afišu! Atbildi uz jautājumiem!

- Vai tu esi bijis kādā gadatirgū?
- Kas tev patīk un kas nepatīk gadatirgū?

14.2. Lasi tekstu! Pastāsti, ko tu uzzināji!

Mārtiņdiena

10. novembrī vārdadiena ir Mārtiņam, Mārcim, Markam un Markusam. Kopš seniem laikiem Mārtiņdienu gaidīja visi zemnieki. Tad beidzās rudens darbi un sākās ziemas darbi, tāpēc šajā dienā svinēja gadskārtu svētkus.

Mārtiņdienā nomainās gadalaiki. Tas ir vidus starp rudens un ziemas saulgriežiem. Sākas masku gājieni jeb ķekatas, tāpēc bieži vien Mārtiņi tiek saistīti ar lielu jautrību.

Senos laikos latvieši šajā dienā gāja ciemos un vilka dažādu zvēru un putnu maskas. Mārtiņdienā galdā lika dažādus ēdienus: ēda cūkas un vistas gaļu, pīrāgus, baltmaizi, plāceņus, kartupeļus, medu, biezpienu.

14.3. Pasaki, kuram apgalvojumam tu piekrīti!

1. Es uzzināju, kad svin Mārtiņdienu.
2. Es uzzināju, kurās pilsētās svin Mārtiņdienu.

3. Es uzzināju, kāpēc Mārtiņdiena ir lieli svētki.

4. Es uzzināju, kā gatavo biezpienu, plāceņus, pīrāgus.

5. Es uzzināju, ko lika galdā Mārtiņos.

6. Es uzzināju, ka Mārtiņos gāja ciemos un vilka dažādas maskas.

15. uzdevums

15.1. Lasi!

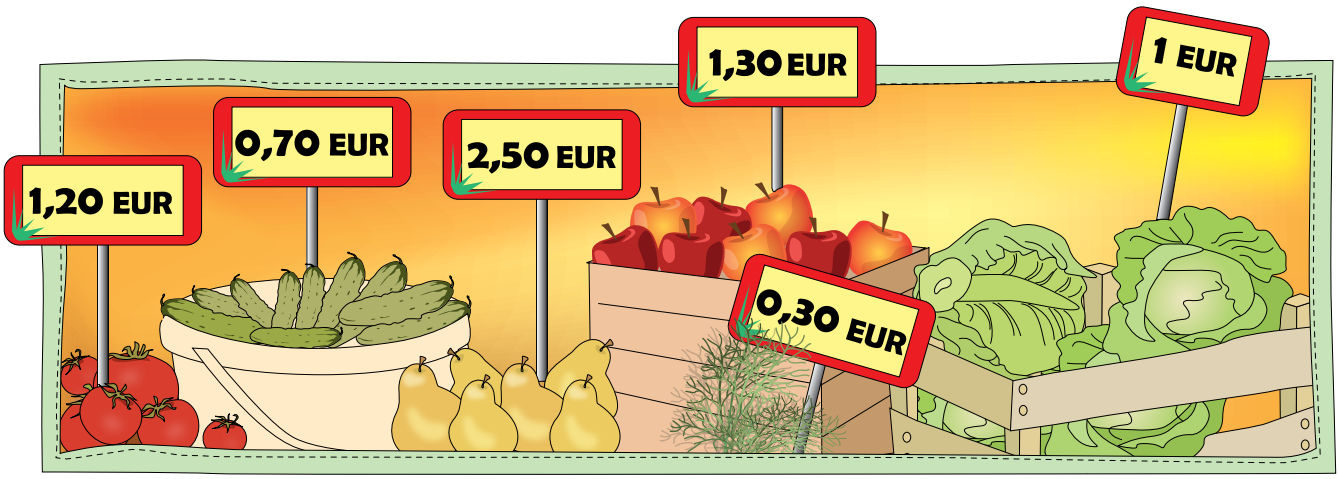
Lego maksā 32 EUR.
Grāmata maksā 9,99 EUR.
Biļetes cena ir 3 EUR.
Es nopirku divus saldējumus.
Katrs saldējums maksāja 1,24 EUR.
Mans draugs nopirka jaunu pildspalvu.
Tās cena bija 4 EUR.

es	vakar	nopirku
tu		nopirki
viņš, viņa viņi, viņas		nopirka
mēs		nopirkām
jūs		nopirkāt

EUR – eiro

Cik maksā?	
vienu eiro	vienu centu
divus eiro	divus centus
desmit eiro	desmit centi, desmit centus

15.2. Aplūkojiet attēlu! Veidojiet dialogu Mārtiņdienas gadatirgū!

16. uzdevums

16.1. Lasi pasaku!

Brūnā pasaka

Es viņu redzēju. Viņš ielēca pannā, maziņš un brūns, lēkāja pa kartupeļu brūnajām šķēlītēm un sauca: „Brūns! Brūns! Brūns!" Kad es uzkaisīju kartupeļiem pannā piparus, viņš nošķaudījās un pazuda.

uzkaisīju – *šeit:* uzbēru
nez kā – *šeit:* nezinu kā, nesaprotu kā
no rīta mazā gaismiņā – *šeit:* agrā rītā
nedrīkst ne acu nolaist – visu laiku jāskatās

Redzot viņu tikai retais – vajagot lielu pacietību. Bet man gribējās atkal viņu redzēt. Kur? Kur? Tur, kur brūns. Bet kur ir brūns? Domāju, noķeršu viņu pie baravikām.

Zināju, ka baravikas no zemes izlien baltas un tikai tad – nez kā – kļūst brūnas. Tur jābūt brūnajam vīriņam.

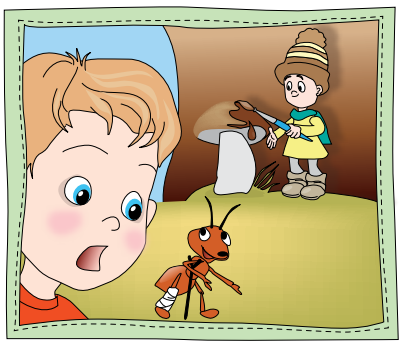
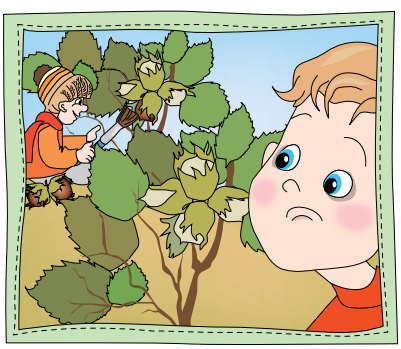
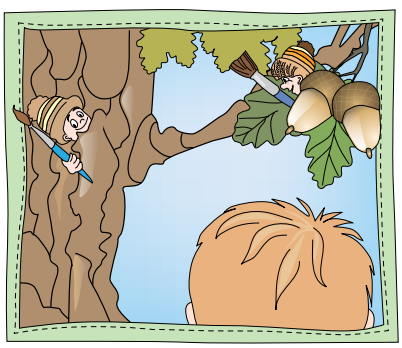
No rīta mazā gaismiņā apsēžos baraviku vietā pie brūnās priedes un gaidu.

Drīz jāparādās baravikai. Jā – izlien. Cepurīte balta. Tagad nedrīkst ne acu nolaist. Nu jānāk brūnajam vīriņam. Gaidu, gaidu, nenāk neviens. Gaidu, gaidu…

Apčī! Fu! Kā nobiedēja! Zaķis šķauda. Es tikai vienu mirklīti paskatījos uz to pusi, bet baravika pa to laiku jau brūna nokrāsota. Brūnais vīriņš jau bijis, mani piemānījis.

(*Pēc Imanta Ziedoņa.*)

16.2. Aplūko attēlus un pastāsti, kas, tavuprāt, vēl notiks pasakā!

17. uzdevums

17.1. Turpini lasīt pasaku!

izmežģīt kāju – *šeit:* pagriezt kāju

čemurs –

ķērpis –

mācēt – *šeit:* prast

briest – nogatavojas

micīte – *šeit:* cepurīte

atskrien teliņš – *šeit:* piedzimst teliņš

Brūnā pasaka

Nu, nekas. Skatīšos uz otru baraviku. Nu gan skatīšos. Skatos, skatos, skatos, skatos, skatos, skatos, skatos, skatos... Paskatos sānis – brūnā skudra kāju izmežģījusi. Kamēr palīdzu šai atmežģīt kāju atpakaļ, baravika – jau atkal brūna! Brūnais vīriņš bijis, brūnu nokrāsojis, atkal neredzams pazudis.

Tā viņš visu dara – kamēr citi ne redz, ne dzird. Zaļos čiekurus pārkrāso par brūnajiem – gatavs!

Zaļās ozolzīles par brūnajām – gatavs! „Gatavs! Gatavs! Gatavs!" tā vien runā. Vienreiz mēģināju viņu sameklēt lazdā, kad rieksti nāk brūni. Viņš tos krāso. Bet, kamēr meklēju vienā čemurā, viņš krāso citā. Kamēr es vienā, viņš otrā. Dzirdu tikai laiku pa laikam izsaucienus: „Brūns! Brūns! Brūns!"

Neviens nezina, kur viņi dzīvo. Citi saka: lāča vilnā; citi saka: brūnajā ķērpī; vēl citi runā: ozola zīlēs vai priedei aiz mizas.

Runāt mākot viņi tikai divus vārdus: BRŪNS un GATAVS. Līdzko viņi tos pasaka, viss briest un plīst, un gatavojas: kastaņi krīt no micītēm un Brūnaļai atskrien brūns teliņš. Tikai neviens nezina, kā viņus sauc. Brūnīši? Brūnuļi? Gatavelīši? Gatavoņi? Neesat dzirdējuši?

(*Pēc Imanta Ziedoņa.*)

17.2. Atbildi uz jautājumiem!

- Kā izskatās mazais vīriņš?
- Kādus vārdus saka mazais vīriņš?
- Ko viņš krāso?
- Kur dzīvo mazais, brūnais vīriņš?
- Kā tu domā, kas ir mazais, brūnais vīriņš?

18. uzdevums

18.1. Aplūko attēlus un lasi vārdus! Uzraksti trīs teikumus par rudens dienu!

peļķes | augļi | vējš | dārzeņi | lietussargs

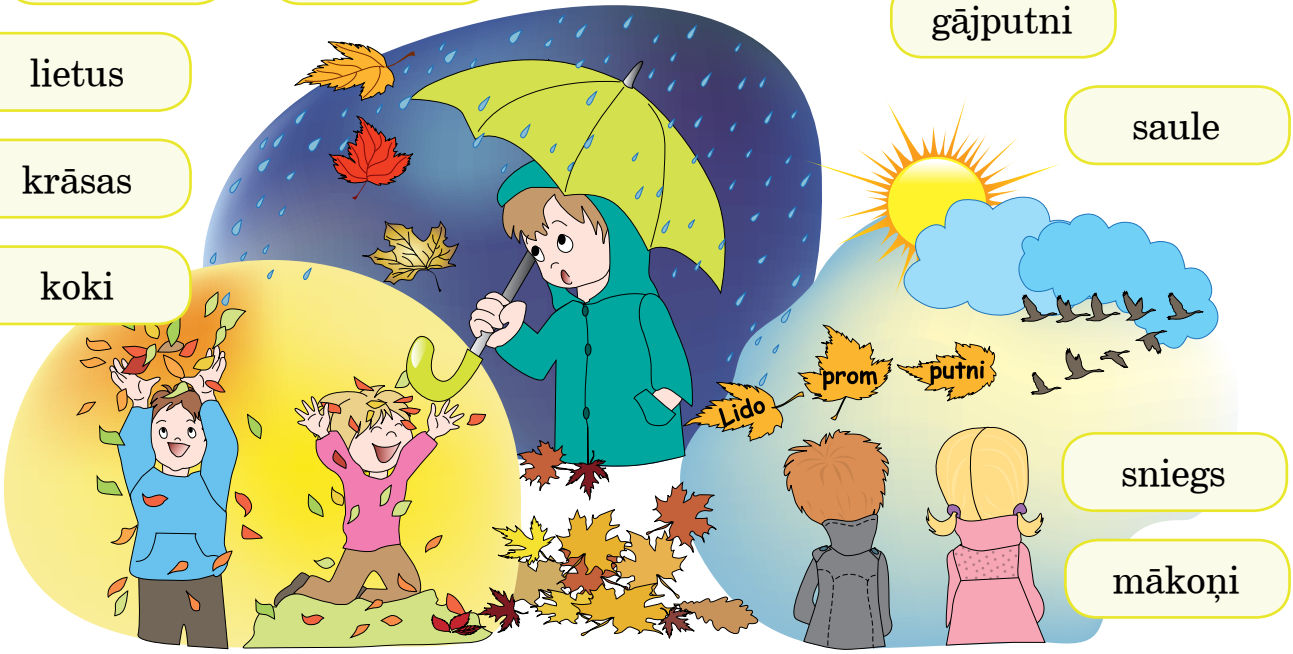
gājputni

lietus

saule

krāsas

koki

sniegs

mākoņi

pūst | līt | apmākties | sasalt | virpuļot

novākt | nogatavoties

18.2. Pasaki, ar ko vēl var salīdzināt rudeni!

Rudens ir skaists kā … .
Rudens ir salds kā … .
Rudens ir slapjš kā … .
Rudens ir … .

19. uzdevums

19.1. Lasi un papildini teikumus!

daudz mākoņu – mākoņains laiks
liels vējš – vējains laiks
līst lietus – lietains laiks
spīd saule – saulains laiks

Šodien visu dienu līst un nav saules. Laiks ir … .

Vakarā ārā pūtīs stiprs vējš un būs mākoņi. Laiks būs … un … .

Rīt spīdēs saule. Laiks būs … .

Sestdien … .

19.2. Savieno atbilstošās teikuma daļas! Ieraksti teikumus burtnīcā!

Septembrī sākas rudens un	tad ārā līst lietus.
Novembrī bieži līst	daba ir skaista.
Man nepatīk rudens, jo	var doties uz mežu.
Septembrī cilvēki brauc uz mežu, jo	skolēniem jāiet uz skolu.
Man patīk rudens, jo	un pūš auksts vējš.
Rudenī ir daudz sēņu, tāpēc	tur ir daudz sēņu un ogu.

19.3. Aplūko attēlus! Uzraksti, kāds būs laiks!

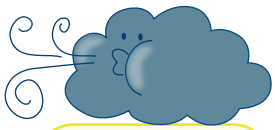
Pirmdiena

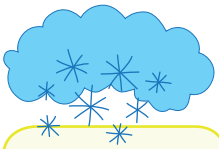
Otrdiena

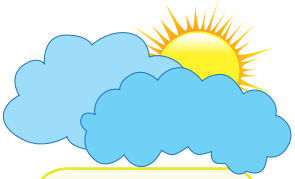
Trešdiena

Ceturtdiena

Piektdiena

Sestdiena

Svētdiena

Kas ir?	Kā nav?
ir vējš	nav vēja
ir sniegs	nav sniega
ir lietus	nav lietus
ir mākoņi	nav mākoņu
ir saule	nav saules

P a r a u g s.

Pirmdien spīdēs saule, nebūs mākoņu.
Pirmdien būs skaidrs un saulains laiks.

Ko dara?	Ko darīs?
pūš	pūtīs
līst	līs
snieg	snigs
spīd	spīdēs

3.4. PROTU, PROTU...

20. uzdevums

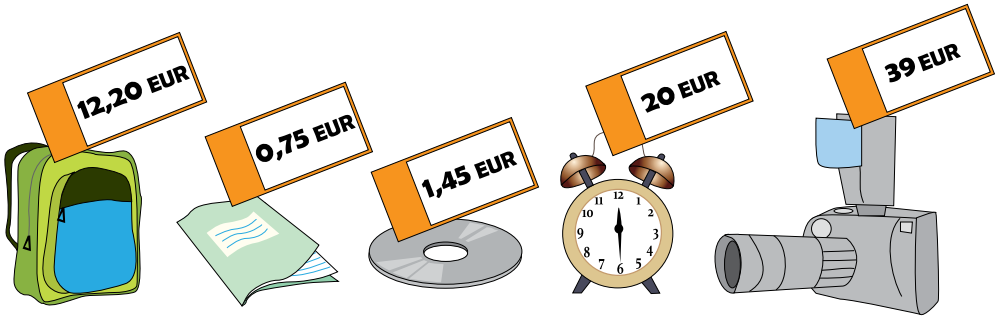
20.1. Pastāsti, ko jaunu tu uzzināji nodaļā „Zelta rudens”!

20.2. Turpini teikumus!

21. uzdevums

Aplūko attēlus! Nosauc preci un tās cenu!

22. uzdevums

Turpini teikumus! Raksti tos burtnīcā!

Vakar pūta spēcīgs un auksts vējš. Mēs ar draugu ... .
Es vakar biju mežā, tāpēc ka ... .
Evijas rīt nebūs skolā, jo ... .
Manai mammai ļoti patīk rudens, jo ... .
Manam vectēvam gan nepatīk rudens, tāpēc ka ... .

P a r a u g s.

Šodien es braukšu uz jūru, jo ārā ir skaidrs un saulains laiks.

23. uzdevums

Pastāsti, kāds laiks bija vakar, kāds – aizvakar!

4. PAŅEMU PLAUKSTĀ UN APMĪĻOJU...

Liepāja

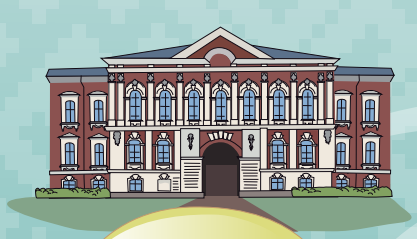
Daugavpils

Rēzekne

Jūrmala

Jelgava

Rīga

Te ir manas mājas! Te ir mana Laimīgā zeme!

4.1. LATVIJA – SPRĪDĪŠA LAIMĪGĀ ZEME

1. uzdevums

1.1. Aplūko attēlu un stāsti par to!

1.2. Pārskatiet lugu! Noskaidrojiet tās galvenos varoņus! Lasiet lugu lomās!

Sprīdītis

Sprīdītis priekšā pa labi ar savu lāpstu kā no gara ceļa nākdams. Skatās brīnīdamies apkārt.

Sprīdītis. Mājās! Es esmu atkal mājās!... Istaba ar veco salmu jumtu... birzis... pļavas... meži! Tavu brīnumu! *Sapņaini.* Gulbītis kā pie ceļa apstājās, tā es pa to pašu ceļu gāju... gāju... Garām saules kalnam, garām Meža mātes pilij... Uz Laimīgo zemi... Tā vectētiņš teica. Un rau, kur ceļš ietecēja un nobeidzās! Mājā! Es esmu atkal mājā! Viss vēl tāpat! Bet sētsvidus kā izmiris! Neviens netek pretī... Kas tad tas! *Atrauj istabas durvis.* Vecāmāt!... Lienīt! Vecāmāt! Es esmu te! Es pats pārnācu! Sprīdītis! *Ieiet iekšā. Dzird līgošanu.* Ā! Viņi visi pakalnēs. Ielīgo pavasari. Es līgošu pretī.

Sprīdītis iznāk ārā, visus apsveikdams. Labvakar mūsu ļaudis, labvakar!

Meitas un puiši: Labvakar! Labvakar! Ā! Sprīdītis! Lielais vīrs! Pasaules gājējs! Ā!, ā! Mantas cēlējs! Ak, nu pārnāci gan!

Lienīte aiz citām meitām. Laužas cauri gavilēdama.

Lienīte: Ko? Sprīdītis mājā! Manu Sprīdīti! Kad tu zinātu, kā mēs tevi gaidījām!

rau! – *šeit:* redzi!, skaties!
ceļš ietecēja – *šeit:* ceļš veda
sētsvidus – *šeit:* pagalms
netek pretī – *šeit:* nenāk satikt, sagaidīt
gavilē – *šeit:* priecājas

Vecāmāte klibo uz kruķīša.

Vecāmāte: Dēliņ! Manu dēliņ! Kā manas acis vēl to pieredzēja!

Sprīdītis: Bet naudas, vecmāmiņ, naudas… Nekā! *Rāda, ka tam ķešas tukšas.*

pieredzēja – *šeit:* redzēja
ķeša – *šeit:* kabata
zemē jālien – *šeit:* jāmirst

Vecāmāte *mierina:* Lai, nu lai, dēliņ! Kam tad mums tās naudas vajag. Tikpat jau vienreiz zemē jālien!

2. puisis *uz Sprīdīti:* Nu, pastāsti, pastāsti, kā ta' nu iet tai pasaulē.

Sprīdītis *ar pārākumu:* Tur daudz ko stāstīt! Tā nemaz pasaulē neiet, kā domā. Pavisam citādi. No tālienes viss izskatās, diez' kā, un kad pieiet klāt – pavisam citādi.

(*Pēc Annas Brigaderes.*)

1.3. Atbildi uz jautājumiem!

- Kāpēc Sprīdītis, tavuprāt, devās prom no mājām?
- Kur Sprīdītis atrada savu Laimīgo zemi?

mājas – **1.** ēkas, celtnes, nami; **2.** dzīvesvieta, cilvēka mājoklis

1. *Pilsētā ir skaistas mājas.*
2. *Es iešu mājās. Tās ir manas mājas, es te dzīvoju.*

2. uzdevums

2.1. Veido burtnīcā domu karti ar vārdu *mājas*!

2.2. Veido stāstījumu par savām mājām! Izmanto vārdus!

Manas mājas ir … un … .
Tur ir mana …, …, … un … .
Es ļoti mīlu …, …, … un … .
Vakaros es …, …, … un … .

mani vecāki | mājīgs | brālis | māsa | silts
vecmāmiņa | vectētiņš | lasīt | dzert tēju
sarunāties ar saviem tuviniekiem | spēlēt spēles

3. uzdevums

3.1. Aplūko attēlus un atrodi tiem atbilstošus nosaukumus! Stāsti par attēliem!

A

B

C

D

E

F

G

H

1. Baltijas jūra
2. Mežs
3. Pilsdrupas
4. Atrakciju parks
5. Baznīca
6. Zvejnieku ciems
7. Galvaspilsēta Rīga
8. Rīgas Zooloģiskais dārzs

P a r a u g s.
A attēlā es redzu ... .

3.2. Lasi par Latviju! Atjauno pilnu vārdu, kurā burtus aizklāj ozola lapa!

Latvija atrodas pie tijas jūras.
īga ir Latvijas galvaspilsēta.
Rīga atrodas augav krastā.
Latvijas mežos aug ēnes un og.
Kurz mē atrodas daudzi zvejnieku ciemi.
atga ir daudz ezeru.

3.3. Turpini stāstījumu!

Latvijā ir kāda ļoti skaista vieta.

Es tur biju … .
Tā atrodas … .
Šo vietu sauc … .

Tur ir … .
Tur var … .
Man šī vieta patīk tāpēc, ka … .

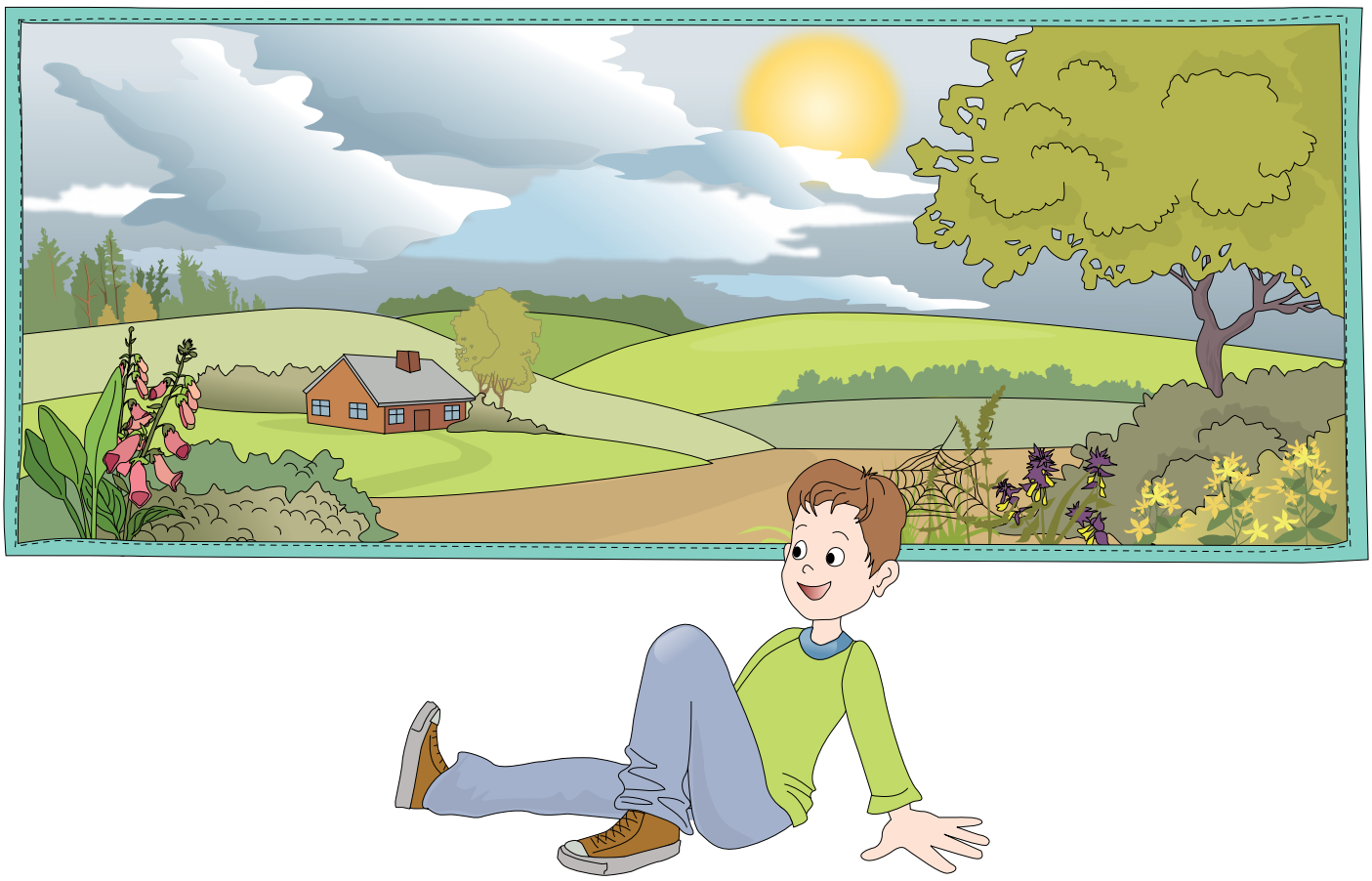
4. uzdevums

4.1. Pastāsti, par ko tu brīnies, kas tevi pārsteidz!

brīnīties – būt pārsteigtam
zili brīnumi – neparasti notikumi

4.2. Aplūko attēlu! Izsaki minējumus, par ko varētu brīnīties zēns!

5. uzdevums

5.1. Lasi dzejoli! Pasaki, par ko, tavuprāt, ir Antona Bārdas dzejolis!

zirnekļa pinums – *šeit:* zirnekļa tīkls

blāzmains mirdzums – *šeit:* gaisma

tiecas – *šeit:* cenšas

ir – *šeit:* arī

Dzejoļa noskaņa var būt

skumja,

priecīga,

mierīga.

Antons Bārda

Es brīnos

Es brīnos par sauli Latvijā,
Cik gan tā spoža un jauka –
Kā mirdz tā zirnekļa pinumā
Uz rudenī nokopta lauka!

Es brīnos par mākoņiem Latvijā,
Cik skaisti tie pāri mums liecas
Un ietīt blāzmainā mirdzumā
Gan mājas, gan pakalnus tiecas!

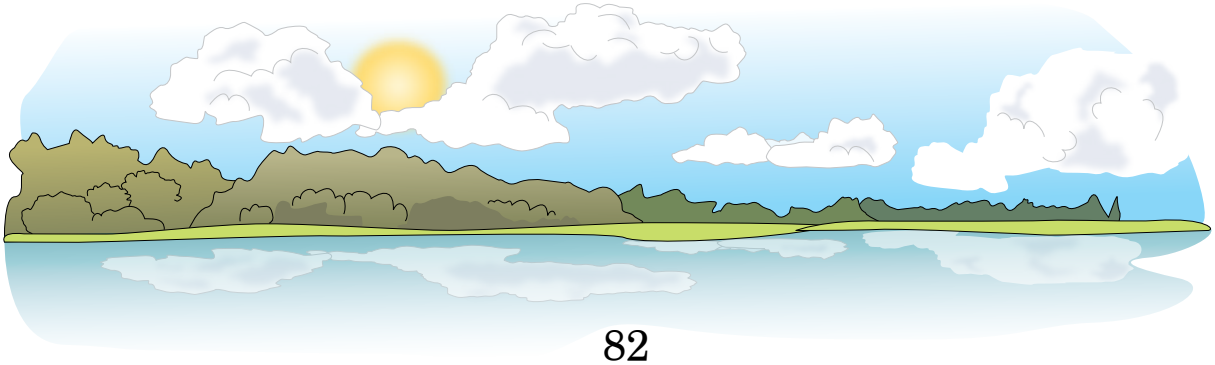
Es brīnos par debesīm Latvijā,
Cik dzidri tās staro un silti
Un ietver tik dīvainā atspulgā
Ir dzimtenes pelēko smilti!

Par vēju pat brīnos es Latvijā,
Cik kokus tas noliekt spēj mīksti!
– Un, ja tu to redzi un izjūti tā,
Vai zemi šo nemīlēt drīksti?

5.2. Pastāsti, kas, tavuprāt, dzejniekam šķiet skaists un neparasts! Pasaki, kuras dabas parādības tev šķiet brīnumainas!

5.3. Pasaki, kāda ir dzejoļa noskaņa!

5.4. Ilustrē dzejoli! Ja vēlies, iemācies to no galvas!

6. uzdevums

6.1. Aplūko zemeslodes attēlu! Sameklē tajā Latviju!

6.2. Atbildi uz jautājumiem!

- Kuras jūras krastā atrodas Latvija?
- Ar kurām valstīm Latvijai ir robeža?

7. uzdevums

7.1. Izpētiet Latvijas karti! Papildiniet teikumus!

Latvijā ir četri vēsturiskie novadi: ____, Vidzeme, ____ un ____.

Kurzemei ir robeža ar Baltijas ____. Ar Rīgas jūras līci robeža ir ____ un ____. Tikai ____ nav robežas ar jūru vai līci.

Latvijas lielākā upe ir ____. Rīga ir lielākā ____ pilsēta. Tā ir arī Latvijas ____.

Kurzemes pazīstamākās pilsētas ir ____, ____ un ____.

Vidzemes pazīstamākās pilsētas ir ____, ____ un ____.

Zemgales pazīstamākās pilsētas ir ____, ____ un ____.

Latgales pazīstamākās pilsētas ir ____, ____ un ____.

7.2. Sameklē kartē desmit Latvijas pilsētu nosaukumus! Ieraksti šo pilsētu nosaukumus alfabēta secībā burtnīcā! Iekrāso sākumburtus pilsētu nosaukumos!

4.2. LATVIJAS DZIMŠANAS DIENA

8. uzdevums

8.1. Lasi 3. klases skolēnu domas par valsti!

Valsts ir zeme, kurai ir robeža.
Anna

Jūs aizmirsāt, ka katrai valstij ir savs ģerbonis.
Anete

Es zinu, ka katrai valstij ir savi iedzīvotāji.
Igors

Katrā valstī ir sava valsts valoda.
Jānis

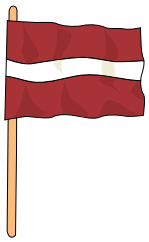
Valstī ir sava vara, ir likumi, ir policija un vēl daudz kas cits.
Marina

Kas?	valsts	valstis
Kā?	valsts	valstu
Kam?	valstij	valstīm
Ko?	valsti	valstis
Kur?	valstī	valstīs

8.2. Pastāsti, kas tev ir Latvijas valsts! Kāda tā ir?

8.3. Atrodi burtu rindā trīs galvenos valsts simbolus! Nosauc tos!

PILOKAROGSĪĶOHIMNAREĀĢERBONISRE

8.4. Lasi teikumus! Izmanto vārdu *valsts*! Raksti teikumus burtnīcā!

Latvijas ... dzimšanas diena ir 18. novembrī.
Katrai ... ir savi simboli.
Latvijas ... robežojas ar Lietuvu, Igauniju un citām ... .
Latvieši dzīvo daudzās Eiropas ... .

9. uzdevums

9.1. Lasi dzejoli!

Ojārs Vācietis

Kur ko likt?

Apkārt – mežus, apkārt – kalnus,
apkārt – ceļus, apkārt – upes,
lejā – zemi, augšā – sauli,
pašu Rīgu vidiņā.

Apkārt – draugus, apkārt – smaidus,
apkārt – jokus, apkārt – prieku,
lejā – zemi, augšā – zvaigznes,
ugunskuru – vidiņā.

Apkārt – lepno, apkārt – savas
mīļās, mīļās dzimtās zemes
māmuliņas mīļo skatu,
svētku dziesmu – vidiņā.

9.2. Aplūko dzejoļa ilustrāciju! Pasaki, kuru pantu tā ilustrē!

9.3. Pasakiet, par ko, jūsuprāt, ir OjāraVācieša dzejolis! Izdomājiet, kāpēc Rīgu, ugunskuru un svētku dziesmu dzejnieks dzejolī liek vidū!

9.4. Ilustrējiet otro vai trešo dzejoļa pantu! Pastāstiet par savām ilustrācijām!

- Kāpēc tādas krāsas izvēlējāties?
- Ko jūs gribējāt, lai saprot klasesbiedri?

10. uzdevums

10.1. Lasi! Pastāsti, kuri svētki patīk bērniem un par ko viņi svētkos priecājas!

Kurš datums?
21. augusts – divdesmit pirm**ais** august**s**
Kurā datumā?
21.augustā – divdesmit pirm**ajā** august**ā**

Man patīk 31. decembris, kad visi gaida Jauno gadu.
Karīna

Es katru gadu priecājos par dzimšanas dienu. Man tā ir 5. maijā.
Liene

Man patīk 1. septembris. Tad es satieku savus klasesbiedrus.
Artūrs

Man patīk 23. jūnijs. Es katru gadu gaidu Līgo svētkus. Tad gan ir īsta jautrība!
Jānis

10.2. Nosauc vēl dažus svētkus, kuri tev patīk! Pasaki, kurā datumā tos svin! Pastāsti, ko tu dari svētkos un kas tev rada svētku izjūtu!

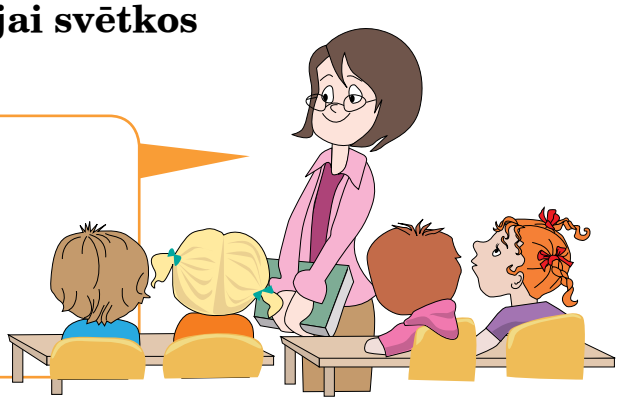
10.3. Lasi un nosauc, kādu dāvanu tu gribētu saņemt savos svētkos! Pastāsti, kādas dāvanas tu esi saņēmis un kādas tu esi dāvinājis citiem cilvēkiem!

grāmata | torte | tālrunis | mugursoma | ceļojums | spēle | ģimenes ballīte | ūdensparka apmeklējums | velosipēds | bērnu ballīte kafejnīcā

11. uzdevums

11.1. Lasiet! Pastāstiet, ko Latvijai svētkos dāvināsiet jūs!

Latvijas simtgade būs tautas svētki. Svētku programmu un idejas par dāvanām jāveido pašiem Latvijas iedzīvotājiem. Ko dāvināt Latvijai simtgadē?

Mūsu klase par godu Latvijas simtgadei sakops skolas apkārtni un telpas. Mēs plānojam, ka nākošpavasar stādīsim skolas pagalmā kokus, izveidosim sporta laukumu un palīdzēsim radīt tīras un mājīgas klases telpas.

Mūsu klase Latvijai simtgadē vēlēs veselību. Jā, jā, veselību, jo valstij ir vajadzīgi veseli un stipri cilvēki! Es, piemēram, piedalīšos visās vieglatlētikas sacensībās, lai kļūtu stiprāks un veselāks.

11.2. Lasi! Izvēlies attēlam atbilstošo tekstu!

A

B

(1.) Latvijas 96. dzimšanas dienā konditori izcepa lielāko torti Latvijas vēsturē. Tortei bija nepieciešami 300 kilogrami siera krēma, apmēram 295 kilogrami putukrējuma un aptuveni 100 kilogrami aveņu. Tā bija ļoti liela un ļoti smaga. Torti izdalīja Rīgas iedzīvotājiem un viesiem 18. novembrī pulksten 17.00 Esplanādē.

(2.) Latvijas 100. dzimšanas dienai tiek gatavota īpaša dāvana – Likteņdārzs Koknesē.

Labdarības koncertā un izsolē pirms pāris gadiem Likteņdārza ceļam un autostāvvietas izveidei saziedoja daudz naudas. Ar Latvijas Televīzijas skatītāju un Likteņdārza draugu atbalstu šo summu izdevās palielināt. Arī šobrīd ikviens cilvēks var zvanīt uz tālruņa numuru 90000631, lai ziedotu naudu Likteņdārza veidošanai un labiekārtošanai. Viena zvana ziedojuma summa ir 1,42 eiro.

11.3. Izvēlieties vienu no tekstiem! Uzdodiet viens otram trīs jautājumus par tekstu! Atbildiet uz jautājumiem!

4.3. LATVIJAS KAIMIŅVALSTIS

12. uzdevums

12.1. Pastāsti, kas dzīvo tev kaimiņos! Iesaisti stāstījumā vārdus!

ģimene | kaimiņš | kaimiņiene | draugs | draudzene

kaķis | suns

dzīvo nesen | jauni kaimiņi | veci kaimiņi | dzīvo ilgi

12.2. Pastāsti, kā tu justos, ja tev nebūtu neviena kaimiņa!

13. uzdevums

13.1. Aplūko karti! Pievērs uzmanību debespušu apzīmējumam! Nosauc Latvijas kaimiņvalstis austrumos, ziemeļos un dienvidos!

13.2. Nosauc Lietuvas, Igaunijas, Krievijas un Baltkrievijas galvaspilsētas!

13.3. Pasaki, kurās Latvijas kaimiņvalstīs tu esi bijis! Pastāsti, ko interesantu tu tur esi redzējis!

Nesen es biju … . | Pirms gada es biju … . | Tur bija … .

Mēs piedalījāmies … . | Es redzēju … . | Man patika … .

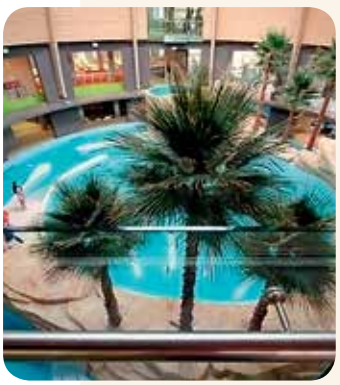
14. uzdevums

ievērojams – labi zināms, populārs, pazīstams

14.1. Lasi par Lietuvas ievērojamākajām vēstures un izklaides vietām! Pasaki, kura no visām tev liekas visinteresantākā!

Traķi ir tūrisma centrs. Pilsēta atrodas 28 kilometru attālumā no Viļņas. Kādu laiku 14. un 15. gadsimtā vēsturiski Traķi bija Lietuvas faktiskā galvaspilsēta. Tās valdnieks bija Vītauts. Traķus sauc arī par ezeru pilsētu, jo pie pilsētas ir trīs lieli ezeri. Traķos ir Traķu Vēsturiskais Nacionālais parks un trīs skaistas viduslaiku pilis – Vectraķu, Traķu salas pils un Traķu pussalas pils. Traķi ir vieta, kas jāredz visiem.

Druskininkos ir lielākais ūdens atrakciju parks Baltijā. Šeit īpašs prieks būs visiem bērniem, jo ūdens atrakciju ir ļoti daudz – sešas caurules, pa kurām braukt lejā, mazo bērnu sektors, liels jūras viļņu baseins. Pati lielākā šļūcamā caurule ir 200 metrus gara. Visi bērni ir sajūsmināti par atrakcijām.

Druskininki – uz Druskininkiem – Druskininkos

Pastaigu taka virs koku galotnēm Anīkščos ir 300 metrus gara un 21 metru augsta. Tur ir arī 36 metrus augsts skatu tornis, kas ir aprīkots ar liftu. Pastaigu ceļš sākas pie Puntukas akmens. Ceļš ved augšup uz skatu laukumu un tālāk turpinās starp koku galotnēm.

14.2. Izvēlies vienu no piedāvātajām vietām un uzraksti, uz kurieni tu gribētu aizbraukt! Pamato savu atbildi!

15. uzdevums

15.1. Aplūko Igaunijas karti! Pastāsti, uz kuru Igaunijas pilsētu tu gribētu aizbraukt!

Es gribu aizbraukt uz ..., jo ... .

15.2. Aplūko attēlus! Lasi! Nosauc attēlam atbilstošo tekstu!

A

B

C

1. **Jegalas ūdenskritumu** cilvēki sauc par Igaunijas Niagāru. Tas atrodas Ziemeļigaunijā un ir astoņus metrus augsts. Ūdenskritums izskatās skaists ne tikai vasarā, bet arī ziemā, kad tas sasalst. Pavasarī un rudenī, kad līst lietus, tas kļūst īpaši straujš.

2. **Kuresāres bīskapa cietoksnis** Sāremā salā celts 13. gadsimtā. Ēka būvēta no dolomīta, vidū atrodas četrstūrveida pagalms, bet otrajā un trešajā stāvā ir ejas. Cietoksnī atrodas Sāremā muzejs, kas iepazīstina ar Sāremā un Kuresāres vēsturi.

3. **Kepu bāka** Hīju salā ir trešā senākā strādājošā bāka pasaulē. Tā ir 500 gadus veca. Kepu bāku ir iespējams saredzēt 65 kilometru attālumā. Ja ir vēlēšanās, bākā var arī uzkāpt. Tas gan ir diezgan grūti.

D

4. **Peipusa ezeru** bieži vien sauc arī par jūru, jo nav iespējams saskatīt tā pretējo krastu. Peipusa ezers ir piektais lielākais ezers Eiropā. Ezeram ir savas straumes un vētras. Uz Peipusa ezeru daudz makšķernieku brauc arī no Latvijas, jo tas ir ļoti bagāts ar zivīm.

E

5. **Zinātnes centrā AHHAA** ir gan aizraujošas nodarbības, gan piedzīvojumi, gan iespēja interesanti pavadīt laiku. Tur tu vari pats visu sajust un izmēģināt. Zinātnes centrā AHHAA tu vari pat nosvinēt savu dzimšanas dienu. AHHAA tevi gaida!

15.3. Lasi Leonarda e-pasta vēstuli vecākajam brālim!

Kam:

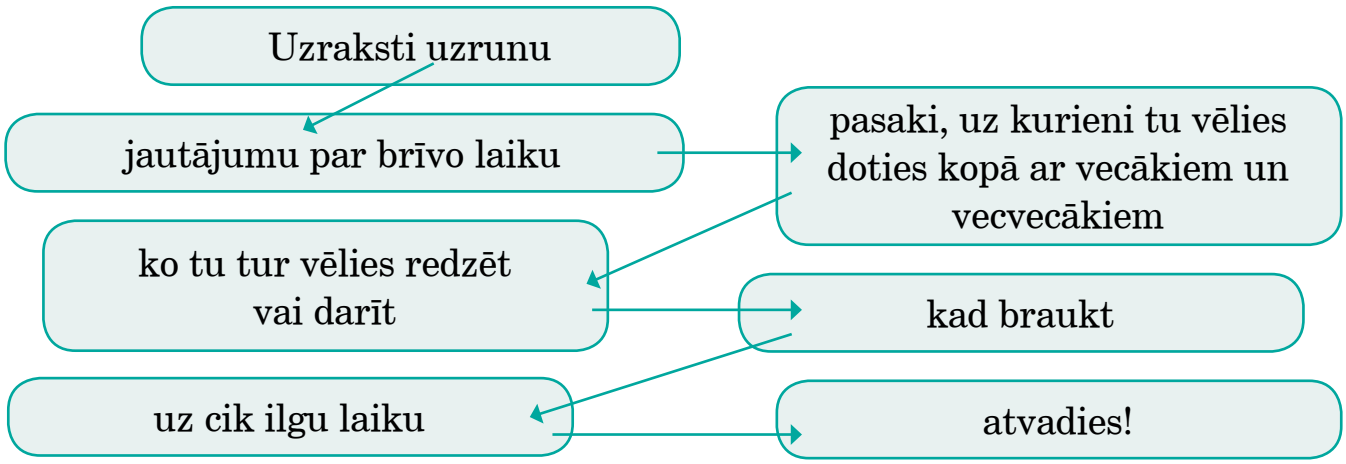
Temats:

Labvakar, Raiti!

Vai Tu vēl esi darbā? Man ienāca prātā laba ideja. Aizbrauksim, lūdzu, nākamajās brīvdienās uz ūdensparku Pērnavā. Es lasīju, ka tur ir ļoti labas sporta izklaides. Man tik ļoti gribas aizbraukt ar Tevi un vecākiem. Lūdzu, lūdzu, lūdzu! Būsim kopā veselu dienu. Gaidu atbildi. Atā!

Leonards

15.4. Izvēlies vienu no vietām Igaunijā un uzraksti e-pasta vēstuli savam vectēvam vai vecmammai, lai pierunātu viņus doties uz kādu no šīm vietām! Izmanto shēmu!

16. uzdevums

16.1. Lasi par braucienu uz Baltkrieviju!

Kā mēs braucām uz Minsku

2014. gadā Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā notika 78. pasaules čempionāts hokejā. Mans tētis iegādājās biļetes internetā, un mūsu ģimene devās uz pirmajām divām spēlēm.

Brauciens līdz Minskai nebija ilgs. Pa ceļam redzējām lauku ciematiņus. Pavasara ceriņu fonā zili krāsotās mājas izskatījās kā mazi mākonīši. Kādā ciematā nopirkām saldējumu. Ai, cik tas bija garšīgs!

Tad iebraucām Ņesvižā. Mēs gribējām apskatīt Ņesvižas kņazu Radzivilu pili. Šie kņazi bija fantastiski bagāti. Reiz šajā pilī atradās liela bibliotēka un Lietuvas lielkņazistes arhīvs.

Pusdienlaikā mēs iebraucām Minskā. Tas nu gan bija pārsteigums! Nekad nebiju redzējis tik daudz skaistu namu un jaunceltņu. Kur tikai paskaties, visur ir celtņi, būvmateriāli un jaunbūves.

Re, arī Baltkrievijai ir jauna bibliotēka! Apgājām tai apkārt. Celtne atgādināja briljantu.

Un tad notika pirmā hokeja spēle. Spēlēja Latvija izlase pret Somiju. Kā es kliedzu… Uzvara! Uzvara! Latvija uzvar! Rezultāts 2:3! Vēl nedēļu sāpēja kakls. Ne jau tikai man, bet daudziem Latvijas faniem.

(*Eduards Kļaviņš, 3. klases skolnieks*)

16.2. Pārskati tekstu, aplūko attēlus un izdomā tiem nosaukumus!

A

B

C

D

E

F

16.3. Sameklē internetā informāciju par Baltkrieviju! Sagatavo īsu stāstījumu par šo valsti!

16.4. Aplūko attēlus! Pastāsti, ko var redzēt Minskā! Izmanto vārdus!

skaista daba	neparasti pieminekļi	modernas mājas
mājīgas kafejnīcas	sporta halles	baznīcas

A

B

C

D

E

F

4.4. PROTU, PROTU...

17. uzdevums

17.1. Lasi vārdus un veido ar tiem teikumus! Ieraksti tos burtnīcā!

1. mājas, Laimīgā, ir, viņa, Sprīdīša, zeme	2. Latvijas, ir, Rīga, galvaspilsēta	3. vēsturiskie, četri, novadi, Latvijā, ir
4. Latvijas, Baltijas, rietumos, jūra, ir	5. ir, kaimiņvalsts, Latvijas, Igaunija	6. ēka, bibliotēkas, briljantu, atgādina, Minskā

P a r a u g s.

1. Sprīdīša mājas ir viņa Laimīgā zeme.

17.2. Ieraksti burtnīcā, kas ievērojams ir Latvijas kaimiņvalstīs!

t _ r _ is, p _ l s, m_ z _ _ s, c_ _ t _ _ _ n i s, b _ _ a, k _ l _ s, ū_ _ n _ p _ r _ s, a _ a, s l _ _ o t _ _ a, ū_ _ n _ kr_ t _ _ s

18. uzdevums

Lasiet spēles noteikumus!

Pirmais dalībnieks izvēlas kādu no dotajiem vārdiem un izdomā par to mīklu, otrais – cenšas to atminēt.

Ja uzmin, tad dalībnieki mainās lomām. Uzvarēs tas, kurš uzminēs vairāk vārdu.

Sprīdītis	mājas	ģimene	Latvija	Rīga	Daugava
ezers	upe	ciems	robeža	himna	novads
ģerbonis	karogs	eiro	valsts	Pēterburga	datums
Igaunija	Lietuva	Krievija	atrakciju parks	dzimšanas diena	strūklaka

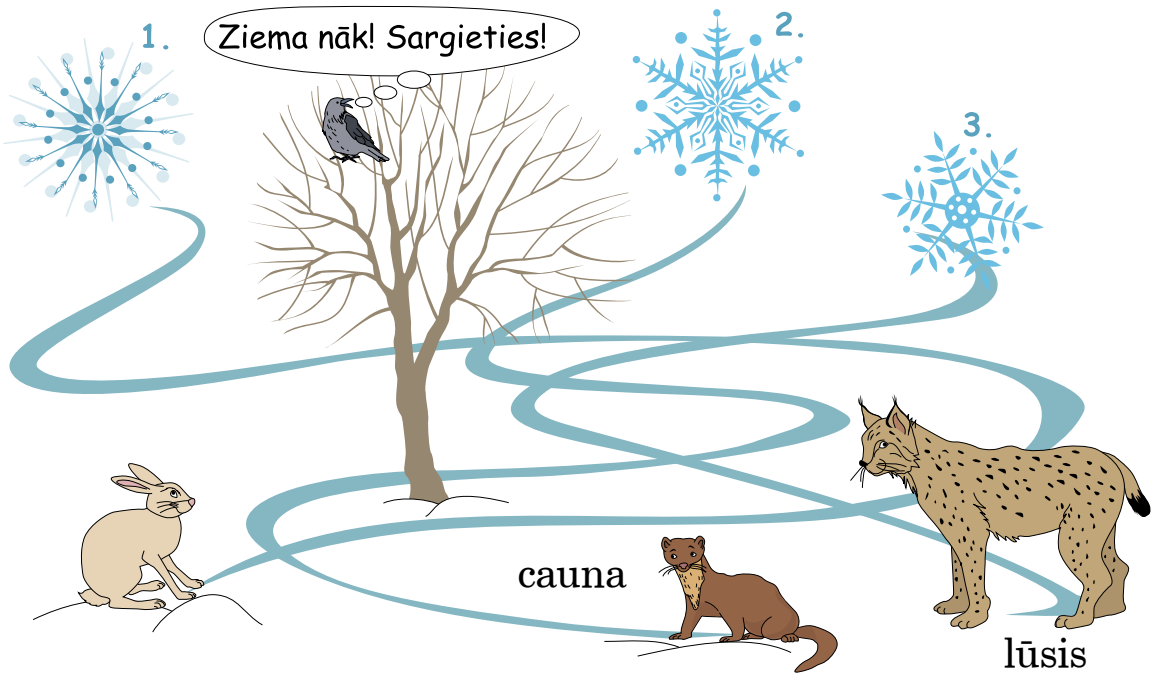
5. BRĪNUMU LAIKS

5.1. ZIEMASSVĒTKU DĀVANAS

1. uzdevums

1.1. Aplūko attēlu un pastāsti par to! Atrodi, kuru sniegpārsliņu katram dzīvniekam uzdāvināja ziema!

1.2. Pasaki, kādu dāvanu tu gaidi no ziemas! Kāpēc?

2. uzdevums

2.1. Lasi pasaku!

Lācis – lācēns –
lācēnam

vaicāja – jautāja
barga – *šeit:* auksta
aizjoza – aizskrēja

Ziema nāk!

Uz meža bērnu dārza žoga nolaidās vārna.

„Ziema nāk!" viņa pavēstīja. „Sargieties!"

„Kā tad tā?" satraukti jautāja lūsēns.

„No kurienes viņa nāk?" gribēja zināt zaķēns.

„Kāpēc jāsargās?" vaicāja caunēns.

„Ziema ir… ziema!" vārna stingri atteica un parādīja: „Viņa nāk no tās puses. Jāsargās tāpēc, ka ziema ir barga."

„Bet…" Lūsēns nebija sapratis atbildi uz savu jautājumu. Tomēr līdz ar citiem aizjoza uz to pusi, no kuras ziema nenāca. Tur visi paslēpās.

Viņi klusi gaidīja, kad atskanēs ziemas nākšana un kad tā parādīsies. Krietnu brīdi nekas nenotika.

„Pagaidi, es mazliet paošņāšu gaisu," sacīja zaķēns. Un viņš izbāza no slēpņa purniņu.

Uz tā uzkrita pirmā sniegpārsla.

„Oho!" zaķēnam pārsliņa ļoti patika.

„Kur tu to ņēmi?" čukstus jautāja caunēns.

„Kas tev iedeva?" vaicāja lūsēns.

„Ziema!" zaķēns pa jokam teica, gribēdams draugus paķircināt.

Taču tas nebija joks. Ziema patiesi bija atnākusi ar dāvanām. Kad caunēns un lūsēns izbāza purniņus no slēptuves, arī uz katra no tiem nolaidās pa sniegpārsliņai. Un, kad viņi aizmirsa sargāties un izlīda no biezokņa, ziemas dāvanas saņēma arī viņu aušteles, ļipas, astes, ķepas.

(*Pēc Māras Cielēnas.*)

čukstus – ļoti klusi
ķircināt – kaitināt, dusmot
ļipa –
aušteles – *šeit:* austiņas

2.2. Pasaki, vai arī tu priecātos par tādu dāvanu! Kāpēc?

2.3. Pārskatiet pasaku! Nosauciet pasakas galvenos varoņus! Sadaliet lomas! Lasiet pasaku lomās!

3. uzdevums

3.1. Aplūko attēlus un pastāsti, kā rūķi gatavo ziemas dāvanas! Izmanto vārdus *vispirms, pēc tam, tad, visbeidzot*!

bārsta – ber

3.2. Pastāsti, kādas dāvanas tu gatavo un kā tu to dari!

4. uzdevums

4.1. Aplūko attēlu! Pastāsti par to! Raksturo tā noskaņu!

4.2. Papildini teikumus! Izmanto vārdus no vārdu virtenes!

Bērni ... siltas jakas un cepures.

Visi bērni ... ziemu, jo tad var ... , ... un ... ar ragavām.

Ziemā ... Ziemassvētkus, Lieldienas un Jauno gadu.

Ziemā ... sniegs un ir auksti.

Pirms Ziemassvētkiem ... apsveikumus un ... tos radiem un draugiem.

Ziemassvētkos ... egli.

Ziemassvētkos ... dāvanas.

dāvina velk slēpot raksta sūta svin slidot rotā braukt snieg gaida

P a r a u g s.

Bērni <u>velk</u> siltas jakas un cepures.

5. uzdevums

5.1. Pastāsti, ko tu dari ziemā un ko ziemā dara tavs draugs!

Es	Viņš, viņa, viņi, viņas
gaid**u**	gaida
slēpoj**u**	slēpo
slidoj**u**	slido
brauc**u**	brauc
svin**u**	svin
rakst**u**	raksta
sūt**u**	sūta
rotāj**u**	rotā
dāvin**u**	dāvina

5.2. Veidojiet sarunu par ziemu!

Ko tu dari ziemā?

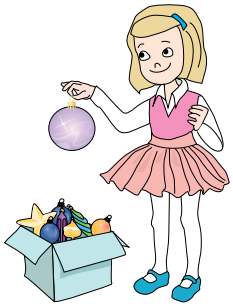
Ziemā es ... .

Ko ziemā dara ... ?

Ko dara tavs ... ?

5.3. Lasi vārdus un vārdu savienojumus! Pastāsti, kas, tavuprāt, nepieciešams, lai būtu svētku izjūta!

Es domāju, ka ... .
Manuprāt, ...
Man šķiet, ka ... .
Lai būtu svētku noskaņa, ...

ziema | balts | svētki

dāvanas | labs garastāvoklis | sveces

gardi ēdieni | viesības | atrakcijas | svētku drēbes

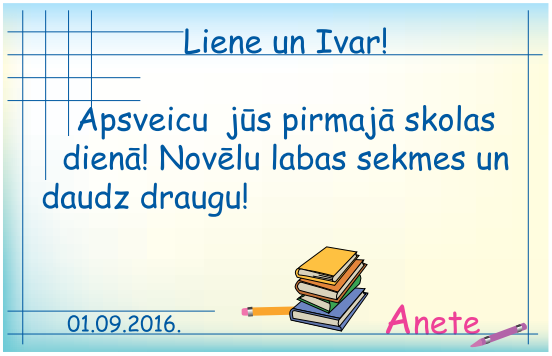
ciemiņi | saldumi | spēles | rotaļas

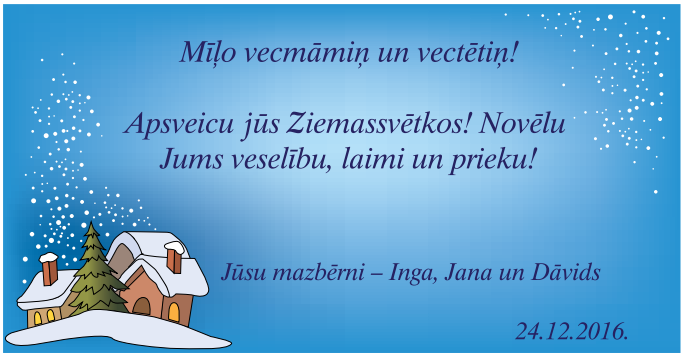
6. uzdevums

6.1. Lasi apsveikumus! Pasaki, kurš apsveikums te neiederas! Kāpēc?

6.2. Pasaki, ko apsveic Ļena, Miša, Anete, Inga, Jana un Dāvids! Pastāsti, ko viņi vēl Annai, Andrim, Lienei, Ivaram, vecmāmiņai un vectētiņam!

Kas?	Ko?	Kam?
Miks	Miku	Mikam
Jānis	Jāni	Jānim
Edžus	Edžu	Edžum
Anna	Annu	Annai
Kristīne	Kristīni	Kristīnei

6.3. Izpēti tabulu! Pasaki, ko parasti vēl svētkos saviem draugiem un radiem!

Kas?	Ko dara?	Ko?
veselība	Es vēlu Mēs vēlam	veselību.
prieks		
laime		
veiksme		
jauni draugi		
panākumi		

P a r a u g s.

Saviem vecākiem es parasti vēlu veselību.

7. uzdevums

7.1. Atbildi uz jautājumiem!

- Kad cilvēki raksta apsveikumus?
- Kuros svētkos tu parasti saņem apsveikumus?
- Kādai jābūt Ziemassvētku apsveikuma kartītei?
- Kam tu šogad sūtīsi apsveikumus Ziemassvētkos un Jaunajā gadā?
- Ko apsveikumā rakstīsi?

7.2. Turpini teikumus!

Ziemassvētkos es parasti novēlu ... .
Vecmāmiņai es vēlu ... .
Vectētiņam es ... .
Saviem draugiem ... .

Vārdus *tu, jūs* apsveikumos, ielūgumos un vēstulēs raksta ar lielo burtu – **T**u, **J**ūs.

Labdien, Anna!
Kā **Tu** pavadi brīvlaiku?

Mīļo skolotāj!
Apsveicu **Jūs** Skolotāju dienā!

Igor**s** – Igor!
Uģ**is** – Uģ**i**!
Ing**us** – Ing**u**!
Ann**a** – Ann**a**!
Ilz**e** – Ilz**e**!

8. uzdevums

8.1. Pasaki novēlējumu savam draugam vai draudzenei Jaunajā gadā!

8.2. Pārrunājiet, kādai jābūt Ziemassvētku kartītei! Izvēlieties, kam jūs veidosiet apsveikuma kartīti! Vienojieties, kam un ko jūs vēlēsiet svētkos! Noformējiet apsveikumu uz A4 formāta lapas!

Es Tev novēlu ... .

Es uzrakstīju Ziemassvētku kartīti ... .
Ziemassvētku kartītē es uzzīmēju ... .
Es viņam / viņai novēlēju ... .

draugs | klasesbiedrs | brālis | māsa | skolotāja | kaimiņš | pasaku varonis | filmas varonis

9. uzdevums

9.1. Pastāstiet par attēlu! Sagatavojiet princeses uzrunu skatītājiem!

9.2. Lasi frāzes! Raksti burtnīcā ielūguma tekstu uz Ziemassvētku koncertu! Ievēro, ka dažas frāzes ir liekas!

Esmu dzimis ziemā, tāpēc ierašanās ir maskās.

Koncerts notiks Rīgas ielā 22.

Tavs klasesbiedrs Mareks.

Ballīte notiks pie ezera.

Aicinu Tevi uz kinoteātri!

Aicinu Tevi uz Ziemassvētku koncertu!

22. maijā plkst. 12.00

20. decembrī plkst. 11.00

Ielūgums

9.3. Lasi ielūgumus! Raksti burtnīcā savu ielūgumu uz Ziemassvētku klases pasākumu! Atceries, ka jānorāda diena, datums, laiks, vieta, kā arī cita nepieciešamā informācija!

Ziemassvētku ielūgums!

Aicinām 3.a klases skolēnus uz ***Ziemassvētku karnevālu!***

Karnevāls notiks 19.decembrī plkst. 12.00 skolas aktu zālē.

Ziemassvētku rūķi

Visi, kas vēlas piedalīties

Masku ballē,

aicināti piektdien plkst.11.00 skolas lielajā gaitenī!

3.c klases skolēni

Hei, hei!!!

Šajā piektdienā – ***Ziemassvētku balle!***

Ierašanās maskās.
Sākums plkst. 13.00

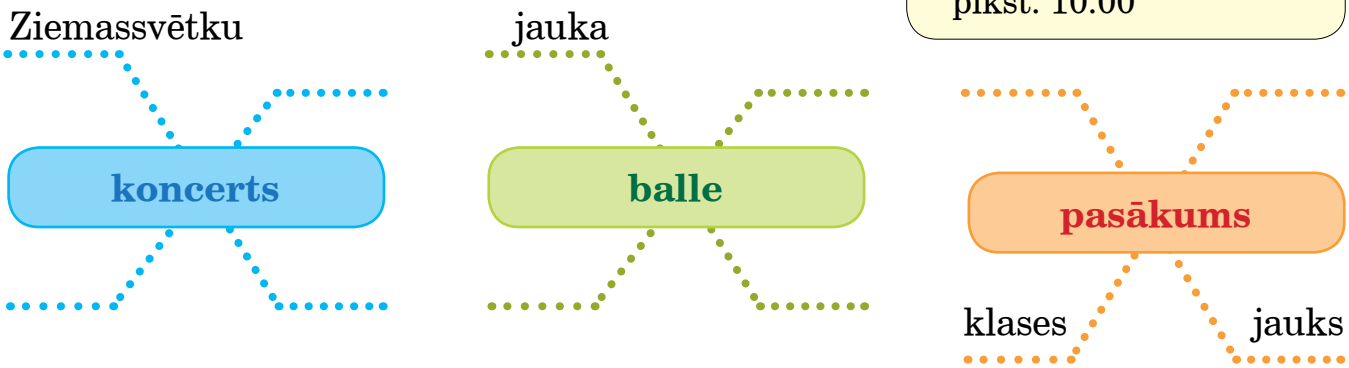
Programmā:
- *teātra izrāde,*
- *dejas,*
- *konkursi.*

Organizatori

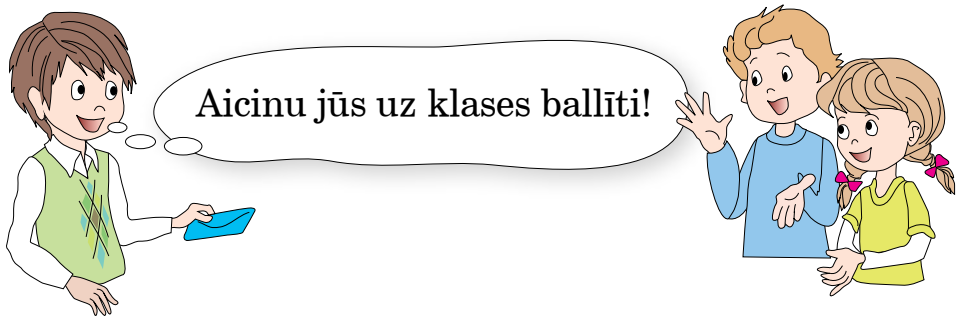
10. uzdevums

10.1. Lasi domu kartes! Papildini tās!

Cikos?
pulksten 10.00 –
plkst. 10.00

10.2. Izvēlies domu karti ar kādu no vārdiem! Iesaisti domu kartes vārdu savienojumus teikumā!

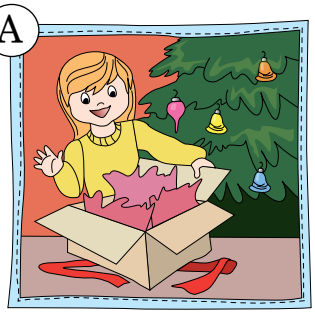
P a r a u g s.

Ziemassvētku koncerts bija skaists.

11. uzdevums

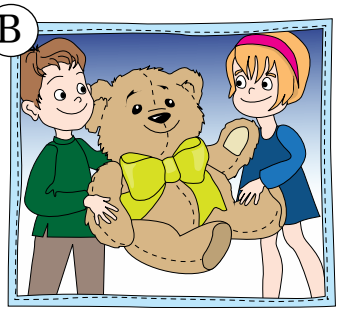
11.1. Aplūko attēlus un lasi teikumus! Pasaki, kurš bērns ko saka!

A

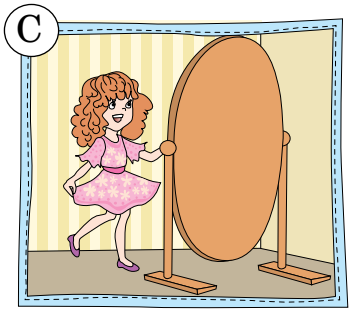
Irīna

B

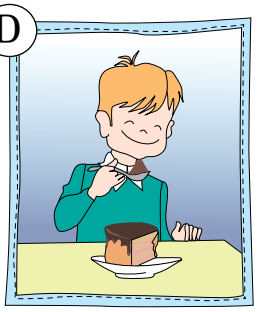
Jānis un Anita

C

Lidija

D

Ivars

1. Paldies! Man ļoti patīk mīkstās rotaļlietas.

2. Kā man patīk dāvanas!

3. Ai, cik skaista kleita!

4. Cik garšīgi!

11.2. Pastāsti, kuram bērnam kas patīk!

12. uzdevums

12.1. Lasi dzejoli! Pasaki, par ko tas ir!

Vilis Plūdonis

Ziemassvētku rūķītis

sidraba – sudraba
sēta – *šeit:* māja
manīja – *šeit:* redzēja
guns – uguns
velties – ripot, slīdēt

Sidraba mēnestiņš
Veļas pa gaisu,
Sētā nāk rūķīt's
Ar dāvanu maisu.

Atnāca, nolika
Priekšnamā klusi
Un aizgāja tālāk
Uz kaimiņu pusi.

Ne manīja sētnieks,
Ne ierējās suns, –
Bet kur tas bij bijis,
Gaiši iedegās guns.

12.2. Izvēlies vārdus, kas raksturo dzejoli! Pasaki, kāpēc tu tā domā!

ātrs | lēns | brīnumains | gaišs | priecīgs | skumjš

12.3. Pārrunājiet un pastāstiet, kādas dāvanas varētu *slēpties* rūķīša dāvanu maisā!

12.4. Pastāsti, ko tu gaidi no Ziemassvētku vecīša! Ilustrē dzejoli!

13. uzdevums

13.1. Aplūko attēlu un pastāsti, ko Ziemassvētku vecītis liks un ko neliks dāvanu maisā! Kāpēc?

13.2. Iedomājies, ka tev ir mazāks brālītis vai māsiņa, kuri vēl neprot rakstīt! Uzraksti brālīša vai māsiņas vietā vēstuli Ziemassvētku vecītim un palūdz dāvanu brālītim vai māsiņai!

sūtīt – nosūtīt – atsūtīt

Labdien, Ziemassvētku vecīti!

Man ir mazs brālītis un māsiņa.

14. uzdevums

14.1. Lasi! Pastāsti, kā draugi varētu palīdzēt!

24.12.2016.

Madagaskaras vēstis

Visiem labi pazīstamās Madagaskaras zvēru kompānijas dēļ Ziemassvētku vecītis cieš avārijā. Viņš nokrīt zemē tieši Madagaskaras vidū un ir pilnīgi zaudējis atmiņu. Tas, protams, draud izjaukt Ziemassvētkus visā pasaulē, jo kurš gan tagad gādās dāvanas!

Četri draugi – Alekss, Mārtijs, Melmans un Glorija – dodas glābt to, kas nu glābjams, un uzņemas dāvanu nogādāšanu bērniem...

„Madagaskaras Vēstis", 24.12.2016.

14.2. Atbildi uz jautājumiem!

- Noskaidro, kur atrodas Madagaskara un kādi tur ir laikapstākļi!
- Vai Madagaskarā svin Ziemassvētkus?
- Kā tu domā, kā Alekss, Mārtijs, Melmans un Glorija nogādās dāvanas bērniem?
- Kādi, jūsuprāt, būs Ziemassvētki Madagaskarā?
- Kā svinēs Ziemassvētkus Madagaskarā?

14.3. Noskaties animācijas filmu „Ziemassvētki Madagaskarā"! Filmas režisors ir Deivids Sorens. Tā uzņemta 2009. gadā kinokompānijā *DreamWorks*.

http://lavalair.lv/blog/ziemassvetki_madagaskara/2012-08-14-1715

15. uzdevums

15.1. Aplūko attēlus! Lasi virsrakstus! Sameklē virsrakstam atbilstošo attēlu!

A

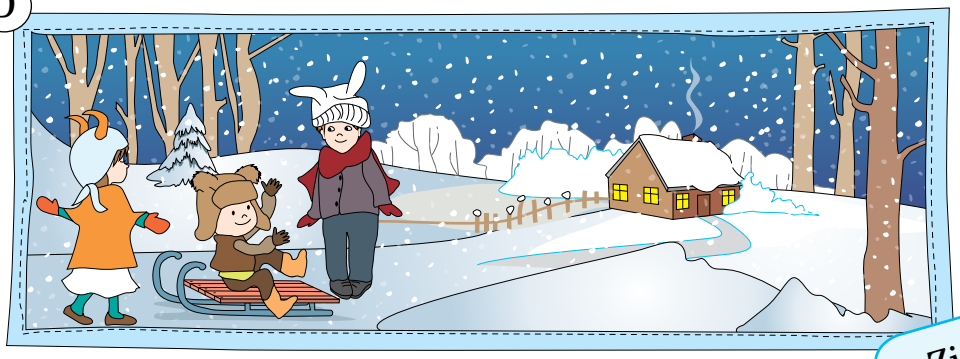
B

C

D

1. Ziemassvētki slidotavā

2. Ziemassvētki laukos

3. Ziemassvētki pilsētā

4. Ziemassvētki Cēsīs

15.2. Raksti burtnīcā stāstījumu atbilstoši izvēlētajam virsrakstam! Ilustrē to ar trim zīmējumiem!

15.3. Lasiet klasesbiedra stāstījumu un aplūkojiet viņa zīmējumus! Pasakiet klasesbiedram, kas viņa darbā jums vislabāk patīk! Uzdodiet viņam trīs jautājumus par stāstījumu vai zīmējumiem!

16. uzdevums

16.1. Pastāsti, ko tu jau zini par Ziemassvētkiem! Turpini teikumus!

Ziemassvētkus svin ... .
Manā ģimenē Ziemassvētkus ... .
Ziemassvētkos ... .
Ziemassvētki ir ... .
Ziemassvētkos man visvairāk patīk ... .
Pirms Ziemassvētkiem raksta ... .

16.2. Uzraksti burtnīcā, kā tu gatavojies Ziemassvētkiem!

P a r a u g s.
Pirms Ziemassvētkiem es gatavoju dāvanas saviem draugiem.

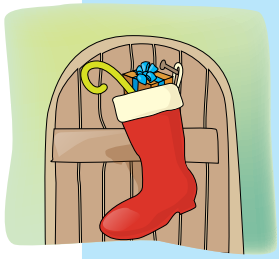
17. uzdevums

17.1. Lasi par Ziemassvētku tradīcijām citās zemēs!

Īrijā pēc Ziemassvētku vakariņām uz virtuves galda atstāj maizi, piena krūzi un lielu aizdegtu sveci. Tāpat kā citās valstīs, arī Īrijā pušķo eglītes, pērk dāvanas.

Egles Īrijā mājās tiek turētas līdz 6. janvārim.

Lietuvā gan bērni, gan pieaugušie izliek aiz durvīm kādu zābaku vai citus apavus, lai Ziemassvētku vecītis tajos varētu ielikt dāvanu. Lietuvā Ziemassvētku jeb Kaledu vecītis ar saviem palīgiem ciemos nāk svētku rītā. Lai saņemtu dāvanu, bērniem ir jādejo vai jādzied dziesma.

Zviedrijā ciemos nāk nevis vecītis, bet gan rūķi. Tādēļ pie māju durvīm vai uz balkoniem noliek mazas bļodiņas ar rīsu putru rūķīšiem. Palīgā rūķiem iznēsāt dāvanas nāk viņu sievas – rūķtantiņas jeb rūķenītes.

Holandē pie māju durvīm vai pie skursteņa noliek kurpi, kurā ieliek burkānu zirdziņam, kā arī ielej ūdeni trauciņā, lai ir ko padzerties. Kurpēs pēc tam atrod dāvanas.

Latvijā tic, ka Ziemassvētku vakarā ir deviņas reizes jāēd, tad nākamais gads būs bagāts un laimīgs. Ziemassvētku vakaru senatnē sauca arī par Bluķa vakaru, kad iepriekš sagatavotu lielu ozola bluķi vilka pa pagalmu vai arī no vienām mājām uz citām. Pašā vakarā bluķi sadedzināja. Cilvēki ticēja, ka uguns viņus atbrīvos no visa negatīvā: neveiksmēm, nelaimēm, sliktiem darbiem un domām.

17.2. Atrodi pareizo atbildi! Pastāsti par katras valsts Ziemassvētku tradīcijām!

1. Īri atstāj uz virtuves galda

A
B
C

2. Lietuvieši izliek aiz durvīm

A
B
C

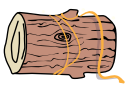
3. Zviedrijā palīdz rūķiem iznēsāt dāvanas

A
B
C

4. Holandē kurpē liek

A
B
C

5. Latvijā senatnē Ziemassvētku vakarā no mājas uz māju vilka

A
B
C

18. uzdevums

18.1. Aplūko attēlu un izdomā tam virsrakstu!

18.2. Lasi par Ziemassvētkiem!

Anna un Jānis Ziemassvētku brīvdienās brauca ciemos pie mammas brāļa Ivara uz Austrāliju.

Tas tik bija brauciens!

Vispirms viņi lidoja ar lidmašīnu gandrīz 24 stundas, tad brauca ar automašīnu līdz Sidnejai. Tikai vēlu vakarā viņi beidzot bija klāt. Nākamajā dienā visa ģimene gāja pirkt Ziemassvētku eglīti. Anna un Jānis bija pārsteigti, jo Austrālijā Ziemassvētku koks ir priede. Bet parasti rotā gumijkoku. Cik dīvaini!

Arī Anna un Jānis nolēma Ziemassvētkos rotāt gumijkoku. Tā kā tēvocim Ivaram nekādu īpašu rotājumu nebija, bērni visu gatavoja paši. Kad gumijkoks bija izrotāts, visi kopā gāja uz pludmali ēst Ziemassvētku pusdienas. Pludmale bija cilvēku pilna, un Anna ar Jāni tur redzēja Ziemassvētku vecīti, kas atbrauca ar vējdēli. Tas tik bija piedzīvojums!

Tomēr populārākais Ziemassvētku vecīša pārvietošanās līdzeklis Austrālijā ir motorollers vai seši balti ķenguri.

24. decembra vakarā Anna un Jānis pie mājām nolika burkānu, pienu un kēksu, lai iepriecinātu Ziemassvētku vecīti. 25. decembra rītā pie tēvoča mājas durvīm bija atstāts liels dāvanu maiss. Tās Ziemassvētku vecītis bija sarūpējis Annai un Jurim.

Tie tik bija Ziemassvētki!

(*Skolotāja Ērika*)

19. uzdevums

19.1. Pastāsti, ar ko atšķiras Ziemassvētki Latvijā no Ziemassvētkiem Austrālijā! Stāstījumā izmanto dotās frāzes!

Es nevarēju iedomāties, ka	Man likās neparasti, ka ... .
Man ir ļoti žēl, ka	Es priecājos, ka ... .

P a r a u g s.

Es nevarēju iedomāties, ka Austrālijā par Ziemassvētku koku izmanto priedi un gumijkoku. Latvijā tā ir egle.

19.2. Pārrunājiet, ko Anna un Jānis varēs stāstīt saviem draugiem Latvijā!

5.3. ZIEMASSVĒTKU LAIKĀ

20. uzdevums

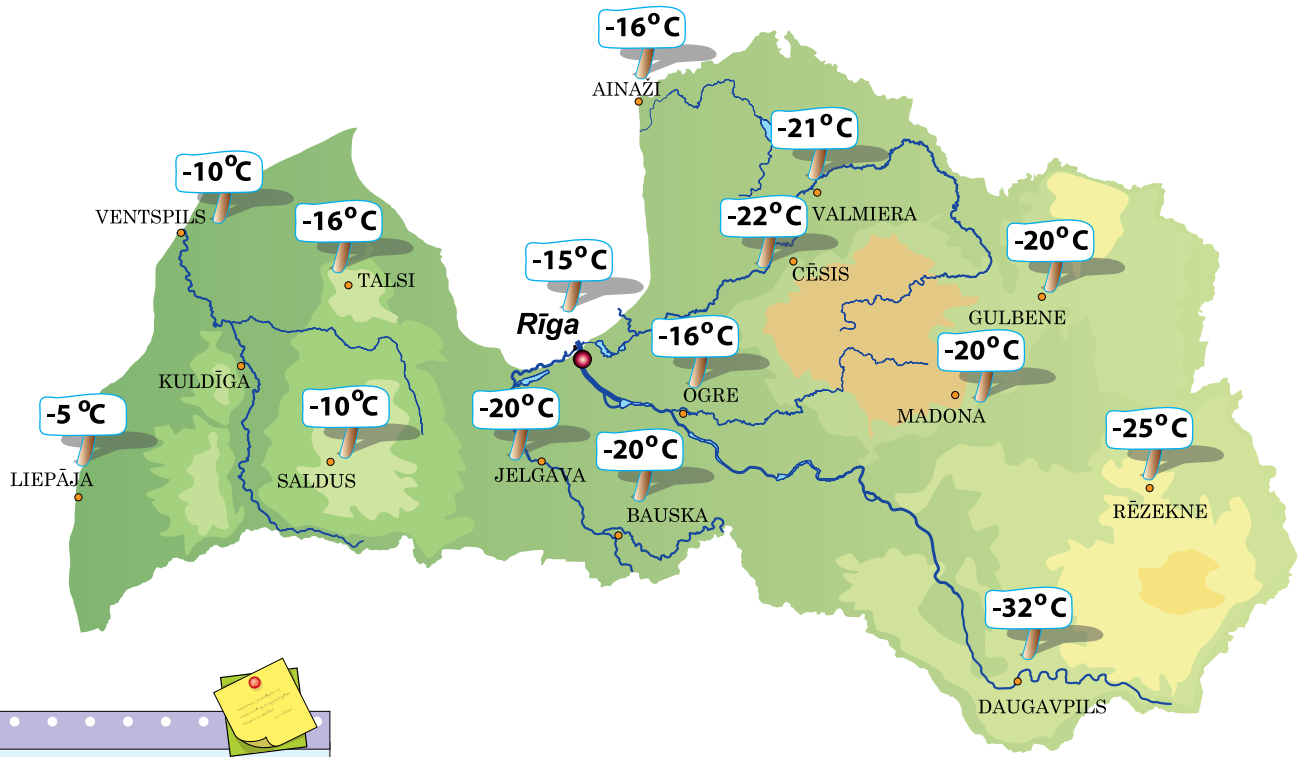
20.1. Lasi tekstu! Vai tu zini vietu Latvijā, kur varētu dzīvot Ziemassvētku vecītis?

nosacījums – noteikums

Tā varētu būt vieta, kur ziemā ir visvairāk sniega un gaisa temperatūra ir viszemākā. Tai jābūt tādai vietai, no kuras Ziemassvētku dāvanas varētu ērti nogādāt uz visām Latvijas pusēm.

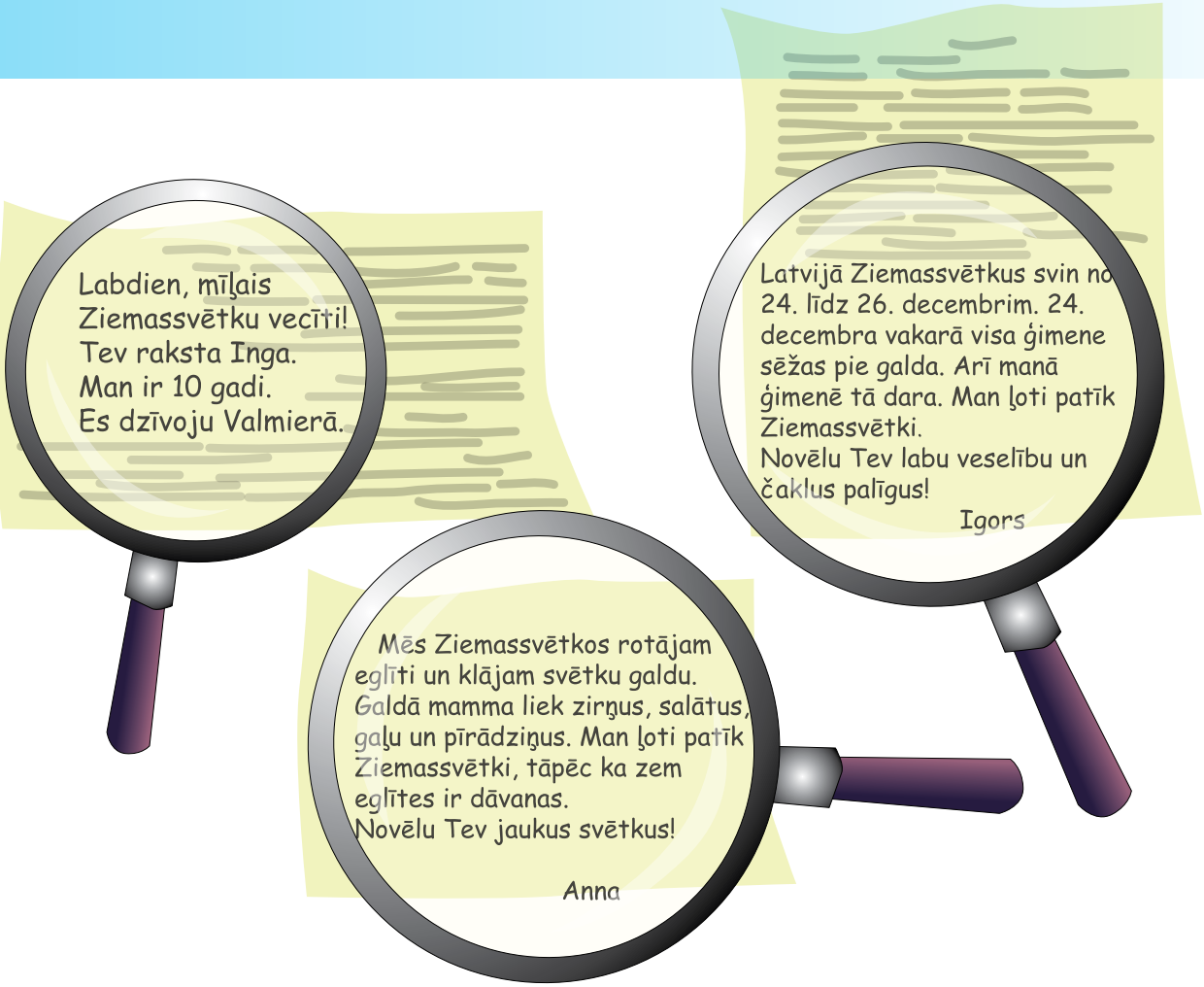
Un vēl viens nosacījums! Mājvietai jābūt klusā, mierīgā vietā, lai Ziemassvētku vecītis visu gadu varētu gatavot un krāt dāvanas.

20.2. Aplūko karti un pastāsti, kur Latvijā varētu dzīvot Ziemassvētku vecītis! Pasaki, kāpēc tieši tur!

Gribēja pastāstīt par ... .
Izteica savu vēlēšanos ... .
Gribēja saņemt ... .

20.3. Lasi skolēnu vēstules Ziemassvētku vecītim! Pasaki, kāpēc, tavuprāt, skolēni rakstīja vēstules!

20.4. Raksti vēstuli Ziemassvētku vecītim! Ievēro vēstules rakstīšanas noteikumus!

- Vispirms sasveicinies!
- Uzraksti par sevi, savu ģimeni un draugiem!
- Pastāsti, kurā skolā un klasē tu mācies!
- Pastāsti, kā tu mācies!
- Uzraksti, kā Latvijā svin Ziemassvētkus!
- Uzraksti, vai tev patīk Ziemassvētki!
- Pastāsti, kāpēc tu raksti vēstuli, ko tu sagaidi no Ziemassvētku vecīša!
- Uzraksti novēlējumu Ziemassvētku vecītim! Uzraksti datumu un savu vārdu!

21. uzdevums

21.1. Aplūko attēlu un pastāsti par to! Veido stāstījumu pēc plāna!

Plāns

1. Darbības vieta un gadalaiks.
2. Bērnu izskats un viņu darbi.
3. Manas domas par attēlu.

21.2. Atjauno jautājumus! Atbildi uz tiem!

Kam	... nes Anna?
Kas	... zēnam ir zaķa maska?
Kur	... ļoti garšo piparkūkas?
Kuram	... saņem dāvanu?
Uz kurieni	... nav dāvanas?
Ko	... atnāca zēns?
Kam	... meitene atver dāvanu?

P a r a u g s.

Kam ļoti garšo piparkūkas? – *Martai ļoti garšo piparkūkas.*

22. uzdevums

22.1. Lasi dzejoli!

Vitauts Ļūdēns

Ziemassvētku prieks

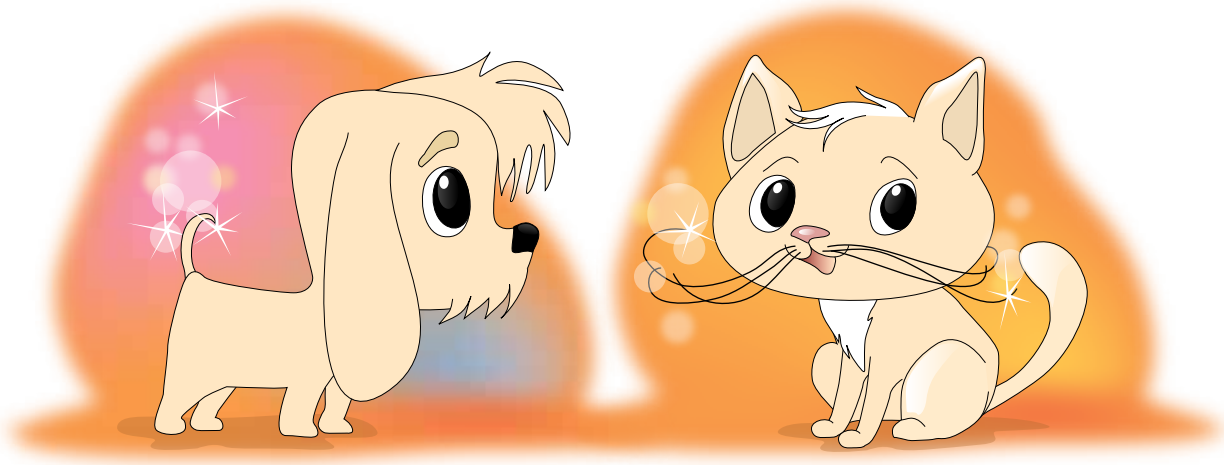
mirdz – *šeit:* spīd

Kur lai šovakar es lieku
savu Ziemassvētku prieku?

Vai lai dod to kaķīšam –
prieks lai sēž uz ūsām tam?

Vai lai dod to sunīšam –
prieks lai sēž uz astes tam?

Vai lai eglītei dod viņu –
manu prieka spožumiņu,
lai tas mirdz uz zaļa zara
un lai visiem prieku dara?

22.2. Aplūkojiet dzejoļa ilustrāciju! Pastāstiet, kā, jūsuprāt, mākslinieks ir atklājis dzejoļa autora domu! Izmantojiet frāzes!

Man liekas, ka dzejolis ir … .

Mākslinieka ilustrācija pilnībā atbilst dzejoļa noskaņai.

Man ilustrācija ļoti patīk, jo tā … .

Man ilustrācija nepatīk, jo tā … .

Mākslinieka ilustrācija atklāj dzejoļa domu.

23. uzdevums

23.1. Lasi pasaku! Izraksti pasakā minētos pasakas varoņus!

Vecīša cimdiņš

Reiz dzīvoja sirms vecītis. Kādā aukstā ziemā viņš brauca uz mežu pēc malkas. Vecītim iegribējās aizdegt pīpīti. Kamēr viņš azotē meklēja pīpi, tabaku un šķiltavas, tikmēr pazaudēja vienu cimdiņu.

Muša, bēgdama no aukstuma, ierauga cimdiņu, ieskrien iekšā un sāk no prieka dancot.

Pelīte, bēgdama no aukstuma, pieskrien pie cimdiņa un jautā: „Kas te cimdiņā danco?”

„Es, pati mušu ķēniņiene. Bet kas tu esi?”

„Es esmu pelīte pīkstīte. Laid mani pasildīties!”

„Nu lien un sildies!”

Zaķītis, bēgdams no aukstuma, ierauga cimdiņu, skrien klāt un jautā:

„Kas tai cimdiņā danco?”

Un abas dancotājas atbild: „Es, muša ķēniņiene, pelīte pīkstīte. Bet kas tu tāds?”

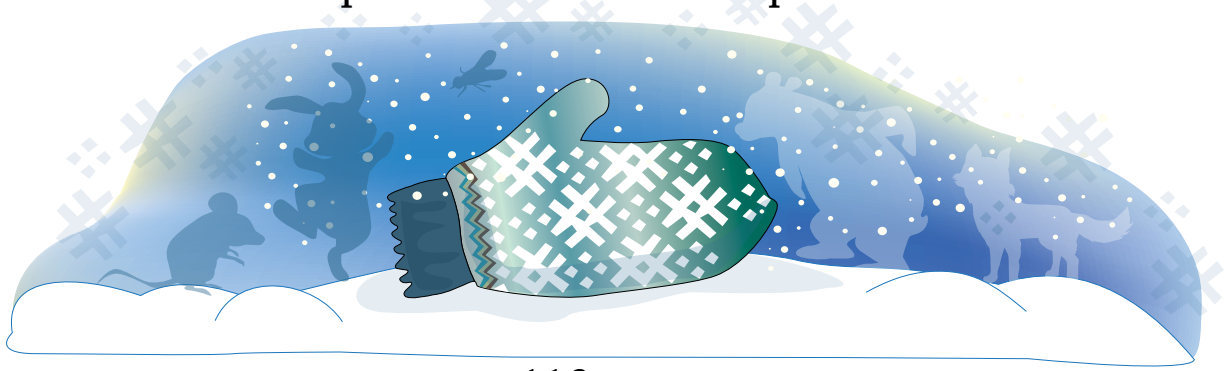
„Es esmu zaķītis baltļipītis. Ielaidiet mani pasildīties!”

„Labi, lien un sildies!”

Vilks, bēgdams no aukstuma, ierauga cimdiņu un jautā: „Kas tai cimdiņā danco?”

„Es, muša ķēniņiene, pelīte pīkstīte, zaķītis baltļipītis. Bet kas tu tāds esi?”

„Es esmu vilks strupausis. Ielaidiet mani pasildīties!”

„Labi, lien un sildies!”

Vilks ielien cimdiņā, un nu sāk visi četratā dancot.

Lācis, bēgdams no aukstuma, atrod cimdiņu un jautā: „Kas tur tai cimdiņā danco?”

„Es, muša ķēniņiene, pelīte pīkstīte, zaķītis baltļipītis, vilciņš strupausītis. Bet kas tu tāds esi?”

„Es – pats lielais pinka. Laidiet mani pasildīties!”

„Labi, lien un sildies.”

Kur bijis, kur ne, atskrien gailis un iedziedas: „Kikerigū!”

Dancotāji nobīstas un visi sāk ar spēku lauzties no cimdiņa ārā. Muša dodas uz ķēniņa pili, pelīte – uz kartupeļu pagrabu, zaķītis – auzās, vilks – krūmos, lācis – mežā.

Skriedami saplēš vecīša cimdiņu. Un tā vecītis līdz šai dienai staigā ar vienu cimdiņu.

(*Latviešu tautas pasaka*)

23.2. Pārskati pasakas tekstu! Pastāsti, ko darīja pasakas varoņi!

Vecītis	muša	pele	zaķis	vilks	lācis
brauca					

P a r a u g s.

Vecītis brauca uz mežu pēc cimdiņa.

24. uzdevums

Sadalieties grupās pa seši! Pārskatiet pasaku vēlreiz un veiciet uzdevumu!

Pasakas iestudējums

1. Sadaliet pasakas varoņu lomas!
2. Izspēlējiet pasaku!

5.4. PROTU, PROTU...

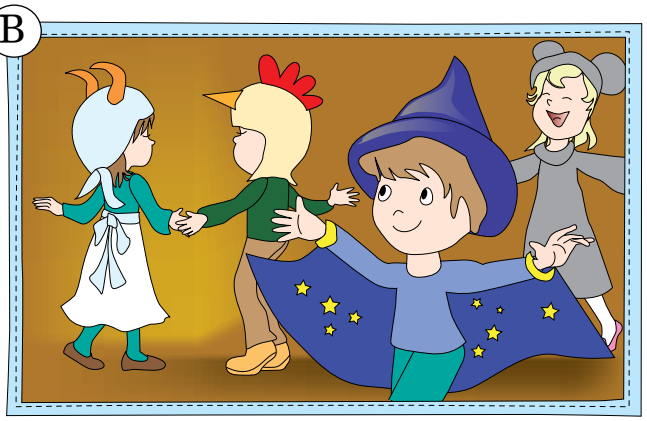
25. uzdevums

25.1. Aplūko attēlus! Pastāsti par tiem!

A

B

25.2. Lasi teikumus!

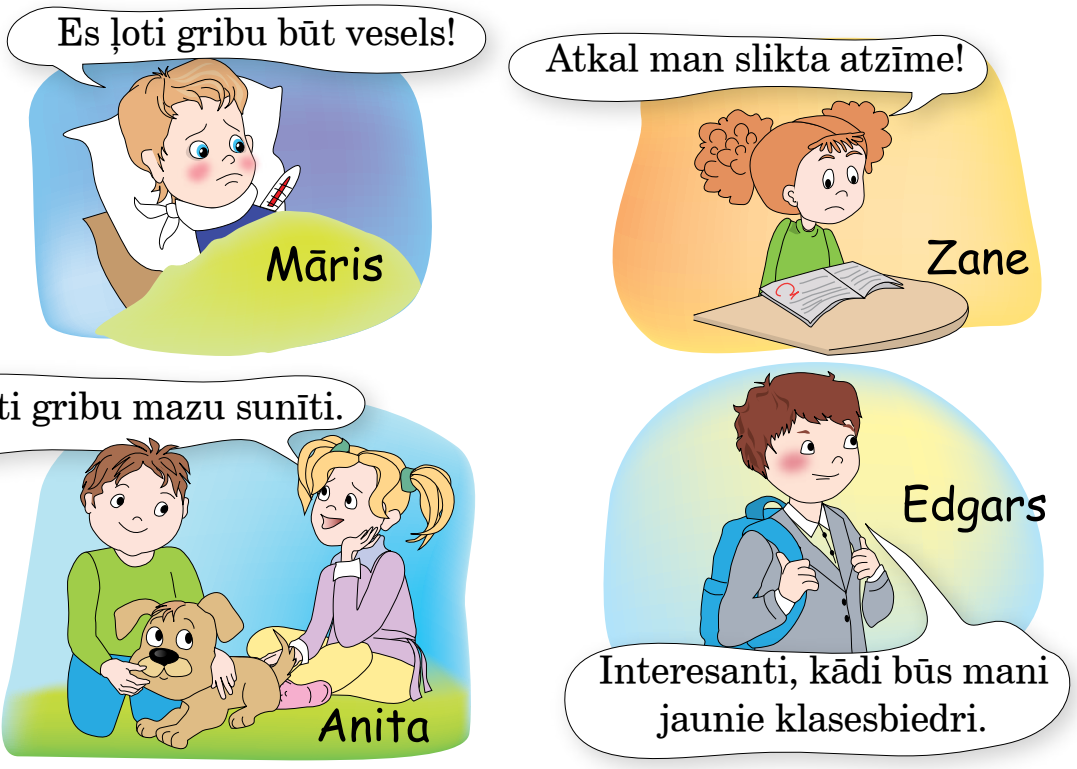
Drīz būs Ziemassvētki. Visi bērni ... (gaidīt) dāvanas.

Šogad Anna ... (rakstīt) apsveikumus un ... (sūtīt) visiem saviem draugiem.

Mani klasesbiedri ... (braukt) ar ragavām no augsta kalna.

Ziemassvētkos es parasti ... (slēpot) un ... (slidot). Mans draugs Jānis gan tika ... (slēpot).

25.3. Aplūko attēlus, pastāsti, kam un ko tu novēlēsi!

I DAĻA

1. nodaļa

ESMU SKOLĒNS

apdomīgs/-a; apdomīgi/-as
atklājējs/-a
atklāt – atklāju, atklāj, atklāj, atklājam, atklājat
bailes**
bungas**
flauta/-as
izgudrot – izgudroju, izgudro, izgudro, izgudrojam, izgudrojat
izgudrotājs/-a; izgudrotāji/-as
izmētāt – izmētāju, izmētā, izmētā, izmētājam, izmētājat
jaukt – jaucu (salātus)
klavieres**
kniebt – kniebju, knieb, kniebj, kniebjam, kniebjat
lokomatīve/-es
ļauns/-a; ļauni/-as
mērķtiecīgs/-a; mērķtiecīgi/-as
mierīgs/-a; mierīgi/-as
nikns/-a; nikni/-as
pacietīgs/-a; pacietīgi/-as
patīkams/-a; patīkami/-as
pētnieks – pētniece
radīt – rada (bailes)
rupjš/-a; rupji/-as
saksofons/-i
saķert – saķeru, saķer, saķer, saķeram, saķerat (taureni)
satraukts/-a; satraukti/-as
serde/-es (ābola)
spēcīgs/-a; spēcīgi/-as
stīga/-as (vijoles)
trompete/-es
uzstādīt – uzstādu, uzstādi, uzstāda, uzstādām, uzstādāt (luksoforu)
vienaldzīgs/-a; vienaldzīgi/-as
zinātkārs/-a; zinātkāri/-as

** *Lieto tikai daudzskaitlī*

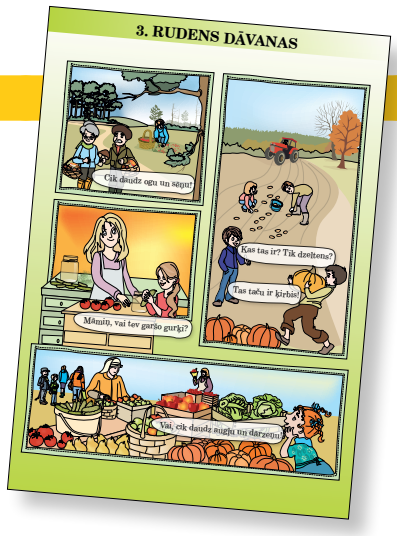
2. nodaļa

ES NĀKU NO...

bļoda/-as
dažreiz
eksotisks/-a; eksotiski/-as (zemes)
galdauts/-i
gards/-a; gardi/-as
ierīce/-es
ierīkot – ierīkoju, ierīko, ierīko, ierīkojam, ierīkojat (izstādi)
iesms/-i
izmērs/-i
kausiņš/-i
maijpuķīte/-es
miza/-as (ābolu)
mīkstums
nejauks/-a; nejauki/-as
nelīdzens/-a; nelīdzeni/-as
papēdis – papēži
pasniegts/-i; pasniegta/-as
pipars/-i
purngals/-i
reti
sajust – sajūtu, sajūti, sajūt, sajūtam, sajūtat
sala/-as
šķēle/-es
tasīte/-es
terīne/-es
tēvocis – tēvoči
vienmēr
viens pats – viena pati; vieni paši – vienas pašas
volāns/-i

3. nodaļa

RUDENS DĀVANAS

bērt – beru, ber, ber, beram, berat
brist – brienu, brien, brien, brienam, brienat
brūklene/-es
dzērvene/-es
gājputns/-i
kaltēt – kaltēju, kaltē, kaltē, kaltējam, kaltējat
kastanis – kastaņi
krāpnieks – krāpniece; krāpnieki – krāpnieces
kungs – kungi; kundze – kundzes
ķērpis – ķērpji
lācene/-es
mellene/-es
melone/-es
pacietība
pazust – pazuda (cilvēks)
pīlādzis – pīlādži
plācenis – plāceņi
prāts*
purvs/-i
senie laiki**
skudra/-as
smaidīt – smaidu, smaidi, smaida, smaidām, smaidāt
šķaudīt – šķaudu, šķaudi, šķauda, šķaudām, šķaudāt
tārps/-i
tērps/-i
veselīgs uzturs*
vērmele/-es
vīģe/-es
zelts*
zibens – zibeņi
zilene/-es
zīle/-es
žāvēt – žāvēju, žāvē, žāvē, žāvējam, žāvējat

* *Lieto tikai vienskaitlī*

** *Lieto tikai daudzskaitlī*

4. nodaļa

PAŅEMU PLAUKSTĀ UN APMĪĻOJU...

ala/-as
birzs/-is
briljants/-i
celtne/-es
ciems/-i
cietoksnis – cietokšņi
dzimtene
glabāties – glabājas (dzintars)
iedzīvotājs/-i
iegādāties – iegādājos, iegādājies, iegādājas, iegādājamies, iegādājaties
ietecēt – ietecēja (upe)
izlase/-es
jaunceltne/-es
karte/-es
laukums/-i
ļaudis**
mirdzēt – mirdz (gredzens)
nams/-i
noliekt – noliecu, noliec, noliec, noliecam, noliecat
pasaule/-es
pārnākt – pārnāku, pārnāc, pārnāk, pārnākam, pārnākat
pilsdrupas**
radīt – radu, radi, rada, radām, radāt
robeža/-as
ronis – roņi
simbols/-i
slidotava/-as
straume/-es
svinētājs/-a; svinētāji/-as
tornis – torņi
ugunskurs/-i
ūdenskritums/-i
vētra/-as
vidus
zvejnieks/-i

** *Lieto tikai daudzskaitlī*

5. nodaļa

BRĪNUMU LAIKS

apsveikums/-i
atbrīvoties – atbrīvojos, atbrīvojies, atbrīvojas, atbrīvojamies, atbrīvojaties (no)
auzas**
biezoknis – biezokņi
bluķis/-i
brīnumains/-a
ciest – ciešu, ciet, cieš, ciešam, ciešat
joks/-i
ķēniņš – ķēniņiene
lidojums/-i
negatīvs/-a; negatīvi/-as
nogādāt – nogādāju, nogādā, nogādā, nogādājam, nogādājat (dāvanas)
nosacījums/-i
novēlējums/-i
pagrabs/-i
pārsla/-as
pārsliņa/-as
pārsteigts/-a; pārsteigti/-as
pīrādziņš/-i
pušķot – pušķoju, pušķo, pušķo, pušķojam, pušķojat
rotāt – rotāju, rotā, rotā, rotājam, rotājat
rūķis/-i
sapnis – sapņi
Sargies! Sargieties!
sekmes**
senatne*
sirms/-a; sirmi/-as
sniegpārsliņa/-as
stingrs/-a; stingri/-as
strupausis/-e
varonis – varoņi
vēlēt – vēlu, vēli, vēl, vēlam, vēlat
ziemeļbriedis – ziemeļbrieži

* *Lieto tikai vienskaitlī*

** *Lieto tikai daudzskaitlī*

II DAĻA

6. nodaļa

ZIEMAS PRIEKI

ainava/-as
aizmugure*
brīdināt – brīdinu, brīdini, brīdina, brīdinām, brīdināt
caurspīdīgs/-a; caurspīdīgi/-as
cietoksnis – cietokšņi
iesnas**
kails/-a; kaili/-as
kaudze/-es
klepus*
lāsteka/-as
lēzens/-a; lēzeni/-as
mitrs/-a; mitri/-as
nodarbe/-es
nūja/-as
ogle/-es
pārliecināties – pārliecinos, pārliecinies, pārliecinās, pārliecināmies, pārliecināties
pika/-as
priekšpuse*
ripa/-as
rosināt – rosinu, rosini, rosina, rosinām, rosināt
sarma*
slidens/-a; slideni/-as
sniegputenis – sniegputeņi
stumt – stumju, stum, stumj, stumjam, stumjat (ragavas)
šļūkt – šļūcu, šļūc, šļūc, šļūcam, šļūcat (no kalna)
traucēt – traucēju, traucē, traucē, traucējam, traucējat
trausls/-a; trausli/-as
vēss/-a; vēsi/-as
žagars/-i

* *Lieto tikai vienskaitlī*

** *Lieto tikai daudzskaitlī*

7. nodaļa

IEPIRKŠANĀS, APĢĒRBS UN MODE

cena/-as
frizūra/-as
ģerbonis – ģerboņi
iepirkties – iepērkos, iepērcies, iepērkas, iepērkamies, iepērkaties
izmērs/-i
kaprīze/-es
karaliene/-es
kopīgs/-a; kopīgi/-as
krāšņs/-a, krāšņi/-as
kronis – kroņi
lietussargs/-i
līdzīgs/-i
maksāt – maksāju, maksā, maksā, maksājam, maksājat
moderns/-a; moderni/-as
palikt – palieku, paliec, paliek, paliekam, paliekat (mājās)
piestāvēt – man, tev, viņam, viņai, mums, jums, viņiem, viņām piestāv
pirkums/-i
prece/-es
saldums/-i
savukārt
sudrabs
tāpat
tikko

8. nodaļa

EJAM UZ...

aizbēgt – aizbēgu, aizbēdz, aizbēg, aizbēgam, aizbēgat
apkopt – apkopju, apkop, apkopj, apkopjam, apkopjat
aptaustīt – aptaustu, aptausti, aptausta, aptaustām, aptaustāt
atrisināt – atrisinu, atrisini, atrisina, atrisinām, atrisināt
attiecības**
citplanētietis – citplanētieši
darbnīca/-as
filmēties – filmējos, filmējies, filmējas, filmējamies, filmējaties
iegādāties – iegādājos, iegādājies, iegādājas, iegādājamies, iegādājaties
izstāde/-es
jocīgs/-a; jocīgi/-as
karš/-i
laukums/-i
lauzt – laužu, lauz, lauž, laužam, laužat
lepoties – lepojos, lepojies, lepojas, lepojamies, lepojaties
mikrofons/-i
paaudze/-es
piedāvāt – piedāvāju, piedāvā, piedāvā, piedāvājam, piedāvājat
pirmizrāde/-es
populārs/-a; populāri/-as
pults/-is
rinda/-as
tapt – topu, top, top, topam, topat
telpa/-as
tēlot – tēloju, tēlo, tēlo, tēlojam, tēlojat
tērps/-i
traucēt – traucēju, traucē, traucē, traucējam, traucējat
uzvedums/-i

** *Lieto tikai daudzskaitlī*

9. nodaļa

DABA MOSTAS

atgriezties – atgriežos, atgriezies, atriežas, atgriežamies, atgriežaties
audzēt – audzēju, audzē, audzē, audzējam, audzējat
auns/-i
āpsis – āpši
bezdelīga/-as
briedis – brieži
cirvis – cirvji
cīrulis – cīruļi
dzeguze/-es
dzenis – dzeņi
dzērve/-es
gājputns/-i
grauzējs/-i
grābeklis – grābekļi
grābt – grābju, grāb, grābj, grābjam, grābjat
ilknis – ilkņi
lāpsta/-as
lejkanna/-as
lēkāt – lēkāju, lēkā, lēkā, lēkājam, lēkājat
ligzda/-as
lūsis – lūši
ļipa/-as
nometnieks/-i
piesardzīgs/-a; piesardzīgi/-as
pūce/-es
ravēt – ravēju, ravē, ravē, ravējam, ravējat
skaldīt – skaldu, skaldi, skalda, skaldām, skaldāt
slota/-as
spainis – spaiņi
stārķis/-i
strazds/-i
strops/-i
šņukurs/-i
vārna/-as
zāģēt – zāģēju, zāģē, zāģē, zāģējam, zāģējat
žagata/-as

atkritumi**
āķis/-i
barot – baroju, baro, baro, barojam, barojat
bāka/-as
braukāt – braukāju, braukā, braukā, braukājam, braukājat
dakša/-as
dedzināt – dedzinu, dedzini, dedzina, dedzinām, dedzināt
dobe/-es
dūmi**
dzēst – dzēšu, dzēs, dzēš, dzēšam, dzēšat
dzirkstele/-es
dzirksteļot – dzirksteļo (ugunskurs)
dzīt – dzenu, dzen, dzen, dzenam, dzenat
ēka/-as
izklaide/-es
izsaukt – izsaucu, izsauc, izsauc, izsaucam, izsaucat
jāt – jāju, jāj, jāj, jājam, jājat
kaplēt – kaplēju, kaplē, kaplē, kaplējam, kaplējat
kaplis – kapļi
knābis – knābji
krasts/-i
krēpes**
kurināt – kurinu, kurini, kurina, kurinām, kurināt
kūpēt – kūp (svece)
kvēlot – kvēlo (ogles)
lāpsta/-as
liesma/-as
liesmot – liesmo (ugunskurs)
malka
meija/-as
negaiss*
novākt – novācu, novāc, novāc, novācam, novācat
pelni**
piesārņot – piesārņoju, piesārņo, piesārņo, piesārņojam, piesārņojat
pludmale/-es
pļava/-as
posms/-i
rakt – roku, roc, rok, rokam, rokat
ravēt – ravēju, ravē, ravē, ravējam, ravējat
saglabāt – saglabāju, saglabā, saglabā, saglabājam, saglabājat
saimniecība/-as
sēta/-as
slaukt – slaucu, slauc, slauc, slaucam, slaucat (govi)
stallis – staļļi
stādīt – stādu, stādi, stāda, stādām, stādāt (puķes)
straume/-es
šķērslis – šķēršļi
taka/-as
tornis – torņi
ugunskurs/-i
vainags/-i
veste/-es
vilnis – viļņi

* *Lieto tikai vienskaitlī*

** *Lieto tikai daudzskaitlī*